

SPORTIEF DEN HAAG

#12

Zomer
2018

Den Haag

ENGINEERED TO

MOVE FASTER

BRUNEL CAN HELP YOU IN YOUR CAREER DEVELOPMENT

As a global specialist in flexible deployment of highly educated specialists in almost 100 offices across 35 countries, we would like to help you to reach your full potential in your career.

Brunel and the Volvo Ocean Race share fundamental values of teamwork and professionalism. Individual skills meet excellent leadership and team synergy -in our day to day business as well as on board.

ACCELERATE YOUR CAREER AT
BRUNELSAILING.NET

f t i y @BRUNELSAILING

TEAM
Brunel

Is the most transformative perspective the one you don't have?

In this Transformative Age, the opportunities that emerge from disruption are ready to be seized.
ey.com/consulting #BetterQuestions

The better the question. The better the answer. The better the world works.

PJS
PARAJUMPERS

WOOLRICH
JOHN RICH & BROS.

EA7
EMPORIO ARMANI

SUMMERSALE HAS STARTED

Skihut
— Sport & Fashion —

SPORTIEF ZAKENDOEN

Autorijden mag van ons ook sportief zijn. Daarom zijn wij blij dat wij dealer voor BMW automobielen zijn. Het is prima zakendoen en de service is ook dik in orde. Dat vinden onze klanten ook, kijk maar even naar de sterrenwaardering op onze website. Of kom snel bij ons langs aan het Forepark.

BMW maakt rijden geweldig

—
**WORK, MEET,
LEISURE,
CONNECT,
ALL UNDER
ONE ROOF**

—
We believe 'ah-ha' moments are shared over a great cup of coffee, a sit-down sushi lunch, or an after-work drink with friends and colleagues. Whether you're based at WTC The Hague, or just passing by, everything you need is right here.

CONNECT TO A WORLD OF POSSIBILITIES
www.wtcthehague.com

**WORLD TRADE CENTER®
THE HAGUE**

EIGENTIJD, STADS WONEN IN VOORBURG

START VERKOOP 28 JUNI OM 17 UUR!

**MAAK NU EEN ACCOUNT AAN &
LIKE JE FAVORIETE WONING**

- POORT-, HOF- EN SINGELWONINGEN
- STADS- EN PARKWONINGEN
- APPARTEMENTEN

Minimaal één parkeerplaats en berging per woning

Voor actuele informatie zie **PARK070.NL**

- Duurzame, gasloze en autovrije wijk
- Privé buitenruimten en twee binnentuinen
- Bringme Boxen voor pakketjes en boodschappen
- Deelauto's en deel e-bikes

Ontwikkeling en realisatie:

**Frisia
Makelaars**
070 342 01 01

070 354 66 00

WVK | MAKELAARS
070 386 12 10

Voor meer informatie:
088 71 22 866
(7 dagen per week bereikbaar)

28

110

36

42 / 48

SPORTIEF DEN HAAG

60

88

40

COLOFON

Sportief Den Haag is een uitgave van VG Visie in samenwerking met Gemeente Den Haag

Redactieadres

VG Visie BV
Julianaplein 83
1781 HB Den Helder
info@vgvisie.nl
www.vgvisie.nl

Uitgever

Erwin Asselman
erwin@vgvisie.nl
06- 51 26 84 07

Sales

Anouk van der Poort

Redactieteam

Sjoske Cornelissen,
Johan van Dien,
Cees de Geus,
Bert Hartman,
Frans Leermakers,
Nick Kivits,
Petra Pronk en
Ingrid Spelt

Fotografie

Peter van Aalst,
Robert Bos, Tino van Dam,
Robert John Henderson,
Frank van der Leer,
Frank van Leeuwen,
Marcel van der Looij,
Ronald Mooiman,
Richard Mulder,
Sebastiaan Nederhoed,
Martin van Oostveen,
Hollandse Hoogte,
Shutterstock

Coverfoto

Hollandse Hoogte

Eindredactie

Frans Leermakers -
Gemeente Den Haag

Druk

Print Consult

08 Inhoud & colofon

11 Voorwoord

12 BURGEMEESTER PAULINE KRIKKE

‘Iedere morgen stap ik op de roeimachine’

14 DE NIEUWE SPORTWETHOUDER: RICHARD DE MOS

‘Het plezier van sport gun je iedereen’

16 ‘FAMOUS LAST WORDS’ RABIN BALDEWSINGH

‘Sport heeft een betere wethouder van me gemaakt’

HAAGSE SPORTERS MAKEN DE STAD

- 18 Reinder Nummerdor
- 19 Kasper Bleijenberg
- 20 Sandra van Koningsbrugge
- 21 Mario Kadiks
- 22 John van den Berg
- 23 Renske van Beek

SPORTCAMPUS ZUIDERPARK

- 24 Bert van der Tuuk, Sanne de Vries en
Claudia Makumbe, Haagse Hogeschool
- 28 Job Schenau, ROC Mondriaan
- 32 Casper Kleijs, LOF Catering

YOUNGSTERS

- 36 Jip Koorevaar
- 38 Dara Obot
- 40 Boris Burkhardt

VOLVO OCEAN RACE

- 42 Frans Sluyters
- 46 Simeon Tienpont, Bouwe Bekking
- 47 Carolijn Brouwer, Annemieke Bes
- 48 Gerd-Jan Poortman

INTERVIEWS

- 54 Bram Kuipers, EY
- 56 Marcel Schuttelaar, Jachtclub Scheveningen
- 78 Jeanine Mussani, Skihut
- 94 Eveline Steenbergen, WTC The Hague
- 116 Stefan Barrett, Sportief Besteed Groep
- 124 Menno Tamming, Omroep West
- 126 John van Overmeere, Fitshop

EVENT

- 60 Red Bull Knock Out

ICONISCHE HAAGSE SPORTLOCATIES

- 62 RAC Hallen
- 63 Car Jeans Stadion
- 64 Beach City
- 65 Hofbad
- 66 Hypermodern hightechtrainingsveld

ADO DEN HAAG

- 68 Jeffrey van As
- 70 Mitchel Denkers
- 72 Victoria Pelova
- 74 Rob Reijenga
- 76 Kees Punt

HOE GAAT HET MET....

- 80 Michel van der Loos
- 82 Laura van Leeuwen
- 84 Gerald van Dijk
- 86 Guus Bijlard

SPORTINTERVIEWS

- 88 Naomi van As
- 110 Sarina Wiegman

SPORT IN THE CITY

- 96 Joost Roset
- 98 Frank Loeve, Teun van Dijk & Roberto Ackermann
- 100 Kirsten Witjens
- 102 Pjotr Behrtel
- 104 Rien Slingerland & Peter Korteling
- 106 Machel Nuyten
- 108 Stichting Haagse Sportstimulering Gehandicapten

SOCIAAL TRAJECT IN PERSPECTIEF

- 113 Ronald de Bruin

114 WALL OF FAME

EUROPESE SPORTHOOFDSTAD

- 120 Eveline Hamelink-Van Rens

110 JAAR HDM

- 122 Dorine Dielen

ADVERTENTIES

Alle rechten voorbehouden. Sportief Den Haag is een uitgave van VG Visie BV. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd door middel van boekwerk, foto-offset, fotokopie, microfilm, of welke andere vorm dan ook zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgever. VG Visie BV is niet verantwoordelijk voor handelingen van derden welke mogelijkwerwijs voortkomen uit het lezen van deze editie.

- 02 Brunel
- 03 EY
- 04 Skihut
- 05 BMW
- 06 World Trade Center The Hague
- 07 Park070.nl
- 10 DVP
- 34 Lof Catering

- 35 Fitshop
- 58 Omroep West
- 59 Profit 4SF / Batenburg
- 75 Haags Hopje / Un Momento d'ADO
- 91 Maritiem Watersport / Brasserie Palace

- 92 Frisia Makelaars
- 93 Schuttelaar aan zee
- 109 Feest in Den Haag
- 128 Jambo Safari Club
- 130 Nootenboom Sport
- 131 Sligro
- 132 Zandvliet

Diepenhorst de Vos en Partners

Onafhankelijk

Dankzij volledige onafhankelijkheid kunnen wij onze opdrachtgevers zowel in het bedrijfsleven, als bij overheden optimaal adviseren. Immers, zonder binding met andere belanghebbenden bij een project worden conflicterende belangen vermeden.

Betrokken

Onze betrokkenheid is een garantie voor het behartigen van de belangen van onze opdrachtgevers. Wij doen daarbij alles wat wij kunnen en ontzorgen de klant.

Deskundig

Wij beschikken over brede ervaring, opgebouwd in tientallen jaren, op het gebied van bouwmanagement, vastgoedadvies, planontwikkeling, bouwkostenadvies, huisvestingsmanagement en installatieconcepten.

Daadkrachtig

Ons ondernemende karakter, ons doorzettingsvermogen en de aanwezigheid van de professionele kennis zorgt ervoor dat wij daadkrachtig op zullen treden namens de opdrachtgever.

Integer

Wij zijn betrouwbaar in alles wat wij doen. Wij koesteren onze integriteit en vinden het vanzelfsprekend dat de grenzen van ethisch handelen nooit overschreden mogen worden. Wij houden ons aan de gedragscode.

VOORWOORD

U heeft al weer de twaalfde editie van Sportief Den Haag in handen.

Elke keer gaf dit jaarmagazine een inkijkje van wat deze stad op sportief gebied heeft te bieden. En dat is heel veel. Uiteraard, diverse onderwerpen kwamen keer of keer terug in dit blad, omdat het ging over sporters, sporten of evenementen die structureel iets (nieuws) hadden te melden, dat van importantie was. Al die jaren was er ook steeds iets nieuws te melden. De Haagse sport stond immers nooit stil!

En dat geldt ook voor de inhoud van deze twaalfde uitgave. Neem de Volvo Ocean Race. Drie jaar geleden was er de 24-uurs pit stop, nu de finish (!) van 's werelds zwaarste zeilrace om de wereld. En neem Volley2018, het drieluik van het EK beachvolleybal, het EK volleybal jongens onder 20 en het WK zitvolleybal, waarvan Sportcampus Zuiderpark het epicentrum mag zijn.

Sportcampus Zuiderpark, het mooie iconische sport- en onderwijscomplex, waar de World Tour Beach Volleyball en de Grand Prix judo plaatsvonden en de komende jaren er nog hun vervolg krijgen. Waar het Nederlands Davis Cupteam

een sterke tennissnatie als Tsjechië op miraculeuze wijze versloeg en dus historie schreef.

Den Haag blijft zich sportief ontwikkelen. De RAC-hallen worden omgetoverd tot een sportparadijs voor onder anderen skateboarders. Haagse hockeytoppers en -talenten trainen na de zomer voortaan op een hypermodern super de luxe High Performance Tophockey Training Center. In 2020 organiseert Den Haag de Special Olympics Nationale Spelen, in 2022 de WK zeilen in wat dan de European Capital of Sport is.

Het is slechts een greep uit het vele moois dat de Haagse sport heeft te bieden. Wij kunnen alleen maar concluderen, dat Den Haag niet alleen een mooi heden en verleden kent, maar ook nog een sportieve toekomst tegemoet gaat met veel perspectief! Wij kunnen er nog jaren over blijven schrijven...

Mede namens het gehele redactieteam wens ik u veel leesplezier.

Erwin Asselman

Uitgever Sportief Den Haag
erwin@vgvisie.nl

‘IEDERE MORGEN STAP IK OP DE ROEIMACHINE’

Pauline Krikke (57) beschikt over ruime ervaring in de politiek. Zij was wethouder in Amsterdam, lid van de Eerste Kamer en burgemeester van Arnhem. Ruim een jaar, sinds 17 maart 2017, is zij burgemeester van Den Haag. Zij is ook de eerste vrouwelijke burgemeester van de Residentie. In deze functie kwam zij ook diverse malen in contact met de Haagse sportwereld. Hoe zij dit heeft ervaren, wat zij van sport vindt en hoe sportief zij is, vertelt zij in onderstaand interview.

Hoe beleeft u de sport in het algemeen en de sport in Den Haag in het bijzonder?

Den Haag wordt meer en meer een echte sportstad. Dat vind ik heel mooi om te zien. We slagen erin grote evenementen naar de stad te halen, zoals het WK hockey, het WK beachvolleybal en de Volvo Ocean Race. Die laatste doet dit jaar voor de tweede keer Scheveningen aan, en nu zelfs als finish voor de hele race. Ook krijgen we het WK zeilen in 2022. En heel bijzonder vind ik dat we in 2020 de Invictus Games mogen organiseren. Dat is het sportevenement, waarvan de Britse Prins Harry de ambassadeur is, en dat bedoeld is voor veteranen die die getekend uit de strijd zijn gekomen en werken aan hun herstel. Dit evenement past natuurlijk geweldig bij Den Haag als internationale stad van vrede en recht. Deze grote evenementen jagen ook de sportbeleving en -beoefening van de ruim 500.000 inwoners van onze stad aan. Want dat vind ik uiteindelijk het allerbelangrijkste, dat jong en oud in Den Haag actief blijven. Dat is gezond en leuk!

Heeft u zelf aan sport gedaan? Doet u momenteel aan sport?

Iedere morgen direct na het opstaan, stap ik op de roeimachine. Daar zit ik dan een half uur op, terwijl ik het radionieuws volg. Verder wandel ik veel door de stad en met de hond op het strand. En ik fiets graag in de prachtige omgeving van Den Haag, met het vele mooie groen, de parken en natuurlijk de duinen.

U zult als geboren Friezin (Sneek) ongetwijfeld in uw jeugd iets van sport hebben meegekregen. Denk aan de Sneekweek, de Elfsteden-tocht, kaatsen. Wat kunt u daarover vertellen? Hoe worden deze evenementen beleefd in Friesland en met name in Sneek?

Ik herinner me vooral de Sneekweek inderdaad nog goed. Dat was ieder jaar een geweldig feest in de stad. Ik keek m'n ogen uit. De Friezen mogen dan bekend staan als nuchter, maar dit soort evenementen beleven ze heel intens.

Voor zover bekend was uw eerste bezoek na de installatie als burgemeester van Den Haag aan de studentenroeivereniging Pelargos (botendoop). Dus u begon als het ware met sport...

Dat heeft u goed onthouden! Althans, bijna goed. Ik kan me herinneren dat ik nog iets eerder in het Gemeentemuseum was voor het in ontvangst nemen van de Mondriaanpostzegel. Maar de botendoop was inderdaad een van mijn eerste publieke activiteiten als burgemeester.

Uw eerste grote opening was die van de Sportcampus Zuiderpark. Welke indruk maakte dit op u?

Ik vond het een geweldige middag. Natuurlijk omdat de Sportcampus een prachtige sportlocatie is, een nu al iconisch gebouw dat heel belangrijk is voor de stad. Een hele eer om dat te mogen openen. Wat ik vooral mooi vind, is dat op de campus niet alleen topsporters trainen, maar dat nadrukkelijk ook de inwoners van Den Haag er terecht kunnen. Het stimuleert dus ook de breedtesport en dat vind ik belangrijk.

Bent u het eens met de volgende stellingen?

SPORT MAAKT DEN HAAG STERKER
Zeker!

GEEN BETER MIDDEL OM MENSEN TE BINDEN EN TE VERBINDEN DAN SPORT

Hartstikke eens. Zeker teamsport. Dat verbindt, verbreedert en geeft mensen een gezamenlijk doel.

SPORT IS LEUK, LEERZAAM, GEZOND, GEZELLIG EN VOORAL SOCIAAL

Stuk voor stuk, allemaal waar.

Volgt u de Haagse sport? Wat is uw favoriete sport, uw favoriete sporter?

Ik probeer de Haagse sport goed te volgen. Zo ga ik geregeld naar thuiswedstrijden van ADO. Ik hou van voetbal, vooral in het stadion. Dan krijg je niet alleen de wedstrijd mee, maar ook de sfeer eromheen. Dat maakt het echt een beleving. En ADO heeft het dit jaar goed gedaan met het behalen van de play-offs voor Europees voetbal. Maar ik heb bijvoorbeeld ook bewondering voor iemand als Raymond van Barneveld, die al decennialang in aan de top staat. Hij heeft heel Nederland aan het darten gekregen. Niet slecht voor een Hagenees!

Is een zelfverdedigingsport niet iets voor u? Vanwege die nare ervaring bij de tramhalte...

Haha, nee hoor. Die ervaring was even naar, maar heb ik achter me gelaten. Ik blijf lekker door de stad lopen, dat vind ik veel te fijn. De ontmoetingen die je dan hebt, de spontane gesprekken, die zijn ontzettend waardevol.

De gemeente Den Haag voert een beleid, dat ervoor moet zorgen dat in 2030 alle Hagenaars aan sport doen en dit beschouwen als een vast en vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks levenspatroon. Doet u daaraan mee?

Ik vind dat een hele goede ambitie! Zoals ik al zei, doe ik ook aan sport. Dus probeer als inwoner van deze stad zeker ook mijn steentje bij te dragen aan dit doel.

RICHARD DE MOS,
DE NIEUWE SPORTWETHOUDER VAN DEN HAAG:
**'HET PLEZIER VAN SPORT
GUN JE IEDEREEN'**

Als basisschoolleraar was ik lange tijd, en met veel plezier, in Spoorwijk en in de omgeving van het Zuiderpark werkzaam, voordat de politiek voorbij kwam. Eerst was ik beleidsmedewerker bij de Partij voor de Vrijheid, later als lid van de Tweede Kamer. Drie jaar werkte ik als lid van de Tweede Kamer, vanaf 2010 was ik daarnaast gemeenteraadslid in Den Haag. Als woordvoerder sport heb ik als kamerlid al veel met sport te maken gehad. In Den Haag is in 2012 Groep De Mos ontstaan, een partij die in de afgelopen jaren enorm hard is gegroeid.

Wat doet sport met u?

Het mooist vind ik om te zien hoe sport mensen op een geweldige manier motiveert om samen te werken. Een team, een vereniging, een club. Sport verbindt mensen zonder ingewikkeld te doen. Of het nu gaat om de pupillen op een achterafveldje, het hardloopclubje, of een vol stadion van ADO. Ik ben een groot liefhebber en geniet echt van sport. Vooral van ADO Den Haag, dit jaar hebben we weer veel prachtige wedstrijden gezien. Samen kijken met vrienden om je heen blijft bijzonder.

Zelf aan sport gedaan?

Ik sport momenteel veel te weinig. Heb in mijn jeugd veel gevoetbald bij bijvoorbeeld Quick Steps en DUNO. In mijn dromen ben ik de beste geweest in elke denkbare sport, helaas bleef dat bij dromen. Wel fiets ik graag door de stad voor afspraken of onderweg naar werk.

Hoe kijkt u nu tegen de Haagse sport aan?

Sport in Den Haag is geweldig. Volgens mij zijn we op de goede weg, zeker met het aantal grote evenementen de laatste jaren en de ontwikkelingen in de wijken waar kinderen steeds makkelijker onder begeleiding kunnen sporten.

Prestaties van Haagse sporters maken me trots, maar een veldje met jonge jongens en meisjes die lekker samen spelen op een zonnige woensdagmiddag maakt me dat net zo goed. En dan hebben we de Sportcampus, het Hofbad, het stadion van ADO, het nationaal zeilcentrum, De Uithof, allemaal pareltjes.

Bezoekt u Haagse sportevenementen? Welke?

Tot nu toe is er naast bezoeken aan ADO Den Haag en HIJS Hokij niet altijd heel veel tijd geweest. Ik hoop en denk dat dit als wethouder sport snel gaat veranderen en ik kijk er naar uit! Evenementen als het WK hockey zijn immens belangrijk voor de stad en schitterend om mee te maken. Ik hoop op meer van dat soort grote evenementen.

Er is al veel, wat gaat u doen voor de sport in Den Haag?

De sportwereld is goud waard. Het verenigingsleven is de basis van sportend Den Haag. Daar moeten we zuinig op zijn. Gemeente en verenigingen moeten een mooie tandem vormen. Daar ga ik me de komende tijd verder in verdiepen. Voor iedereen moet sporten mogelijk zijn, het plezier van sport gun je iedereen. In het coalitieakkoord is 'Iedereen doet mee' niet voor niets een belangrijk onderdeel.

**IN MIJN DROMEN BEN IK
DE BESTE GEWEEST IN
ELKE DENKBARE SPORT,
HELAAS BLEEF DAT BIJ
DROMEN**

RICHARD DE MOS

Geboren op 5 mei 1976 te Delft. Opgegroei in Hoek van Holland, zoon van een Haagse moeder en een Scheveningse vader. Was als kind al veel in Den Haag. Sinds 1994 woonachtig in Den Haag.

'FAMOUS LAST WORDS'
VAN SPORTWETHOUDER **RABIN BALDEWSINGH**

'SPORT HEEFT EEN BETERE WETHOUDER VAN ME GEMAAKT'

Voor hij in 2014 in het nieuwe college 'sport' in zijn portefeuille kreeg, was Rabin Baldewsingh al acht jaar wethouder in de Hofstad. Hij zette als 'sportwethouder' onder andere zijn schouders onder de Sportnota 2015-2030, die de veelzeggende titel kreeg: 'Sport maakt Den Haag sterker'. Maar niet alleen de stad, verzekert Baldewsingh in zijn 'famous last words' in Sportief Den Haag als sportwethouder: 'Dat ik dag en nacht bezig mocht zijn met sport, heeft een betere wethouder van me gemaakt.'

'PLEZIER, PASSIE EN PRESTATIE...

Met die drie P's associeer ik sport. En hoewel ik geen groot sportfanaat was, hebben al die contacten met Haagse sporters en sportverenigingen hun invloed op me niet gemist. Ik ben een betere wethouder geworden, door de passie te herkennen waarmee sporters te werk gaan, net als het plezier dat ze uitstralen en de prestaties die ze boeken.

Om die reden kijk ik voldaan terug op de afgelopen jaren. Verankerd in de nieuwe sportnota, gaan topsport en breedtesport hand in hand met als resultaat steeds meer Hagenaars die al dan niet in verenigingsverband sporten en bewegen, ongeacht achtergrond, beperking of plek waar ze wonen. Het WK zeilen, de Volvo Ocean Race, het WK beachvolleybal, de Davis Cup, de GP Judo, de Olympic Experience... Stuk voor stuk zijn het prachtige topsportevenementen die Den Haag als sportstad graag organiseert en faciliteert, maar waarbij de grote winst is dat het daar niet bij blijft. Stuk voor stuk waren en zijn het katalysatoren van een stad die via side events tot in alle uithoeken beweging en verbinding hebben gebracht. Dat geldt ook voor de stadsspelen, waarvan ik echt hoop dat ze door blijven gaan na drie succesvolle edities. Jong, oud, man, vrouw, zand, veen, van welke achtergrond dan ook... op alle niveaus is sport bij uitstek een instrument om mensen met elkaar te verbinden. Den Haag een verdeelde, gesegregeerde stad? Onzin! Ik kijk in de wijken zelf, wat daar gebeurt. Vanmorgen was ik bij de startbijeenkomst van de Special Olympics voor mensen met een verstandelijke beperking en wat ik daar zag was een prachtige doorsnede van de Haagse bevolking die aan het sporten was of anderen juist hielp om te kunnen sporten.

In dat verband is de Sportcampus Zuiderpark ook een schot in de roos. Niet alleen de architectuur, ook de verbindende functie van het top- en breedtesportcomplex op de grens van zand en veen verdient een prijs. Het bruist, het verbindt, het werkt en mede daardoor mag Den Haag zich in 2022 een jaar lang *European Capital Of Sport* noemen. Dat is tevens een beloning voor de ruim 270 sportclubs in Den Haag die, in weerwil van een maatschappelijke trend als individualisering, toonbeelden zijn van verbondenheid, gemeenschapszin en een gemeenschappelijke passie en drive.

NIET ALLEEN TOPSPORT

Ook ongeorganiseerd, op het strand, in de duinen en op de speelweide in het Zuiderpark, wordt gesport. Uit onderzoek blijkt dat de sportparticipatie toeneemt: dankzij een goede sportinfrastructuur en een sportklimaat dat in Nederland zijn weerga niet kent, is er sprake van een stijgende lijn die richting 75 procent gaat en in onze stad 100 procent als doel heeft. Want we leggen de lat hoog, door ons nadrukkelijk ook te richten op groepen voor wie sport niet zo vanzelfsprekend is. Denk aan mensen uit lagere inkomensgroepen en migranten, en dan met name migrantenvrouwen.

Ik was uiteraard graag sportwethouder gebleven, maar door de uitslag van de verkiezingen zit dat er helaas niet in. Of ik goede raad voor mijn opvolger heb? Blijf de sportnota gebruiken als uitgangspunt en springplank, geniet van de sportieve kracht die in Den Haag aanwezig is en laat de drie P's waarmee sport gepaard gaat afstralen op je werk als wethouder. Van alle momenten waar ik de afgelopen jaren intens van heb genoten, wil ik er één nog in het bijzonder noemen: de onthulling van de *Wall of Fame* op de Sportcampus Zuiderpark. De ontroering van de familie van overleden Haagse sporticonen raakte me diep, omdat het alles zei over de impact van sport, nu en in de toekomst.'

DE STADSSPELEN
HEBBEN TOT IN ALLE
UITHOEKEN VAN DE
STAD **BEWEGING EN
VERBINDING** GEBRACHT
EN DUS HOOP IK
ECHT DAT ZE DOOR
BLIJVEN GAAN NA
DRIE SUCCESVOLLE
EDITIES

VOLLEY2018 IMPULS VOOR DEN HAAG

4

Den Haag is de speelhoofdstad van Volley2018. Het evenement trekt duizenden bezoekers naar de stad om te genieten van het EK beachvolleybal, WK zitvolleybal en EK volleybal voor jongens onder de twintig op en rond de Sportcampus Zuiderpark. 'Een geweldige impuls voor de stad', stelt toernooirecteur **Reinder Nummerdor**.

De voormalig Olympische sporter staat nu een jaar aan het roer van het evenement en is het gezicht naar buiten. **TIG Sports** is de uitvoerende organisator. Na een jaar inwerken weet Nummerdor wat er bij het organiseren van grote sportevenementen komt kijken.

'Als speler sta je er helemaal niet bij stil hoe je bijvoorbeeld al dat zand op de locaties krijgt. Het werk dat gaat zitten in het vergunningen aanvragen en het oplossen van logistieke vraagstukken. Bij het organiseren komt heel wat kijken. De wedstrijden zijn niet alleen in Den Haag, maar ook in Utrecht, Rotterdam en Antwerpen. Zitvolleybal wordt gespeeld in theaters, bijvoorbeeld het Luxor in Rotterdam of Parktheater in Eindhoven. Dit vergt een enorme organisatie, maar dan heb je wel iets unieks.'

Nummerdor is lyrisch over Sportcampus Zuiderpark waar de finalewedstrijden worden gespeeld. 'De Campus is voorzien van moderne technologische snufjes zoals luxe spoeicamera's en doet Amerikaans aan met grote hallen en tribunes, ruimtes om te trainen en te rusten en een paramedische dienst. In de Campus zitten ook de hbo- en mbo-sportopleidingen. Dat studenten van zo'n accommodatie gebruik kunnen maken, is haast jaloersmakend.'

Het jaar 2017 stond naast de grote evenementen in het teken van de sport promoten onder jongens tussen de 13 en 15 jaar. In zijn tijd was volleybal hot, maar die populariteit is afgenomen. Dus zette Nummerdor zijn schouders onder een landelijk wervingsproject van de Nevobo (Nederlandse Volleybalbond) op de middelbare scholen. 'We bedenken van alles om nieuwe aanwas te krijgen en zetten in op beachvolleybal, omdat jongens dat stoerder vinden. Je kunt het al spelen met vier deelnemers. Vorige zomer was er een toernooi met al die scholieren, en daar kwamen talentcoaches op af. Er zijn wel talenten gescout.'

Als Nummerdor op de 'werkvloer' staat of een wedstrijd op tv kijkt, krijgt hij nog steeds de kriebels, en komt het verlangen naar zelf spelen omhoog borrelen.

'Op tv volg ik alles. Het gevoel van winnen en op het podium staan is zo gaaf. Jammer dat ik het niet meer meemaak, maar twintig jaar spelen was echt genoeg. Mijn lichaam is op; ik heb écht alles uit mijn sportcarrière gehaald.'

Adrenaline krijgt hij ook van Volley2018. Nummerdor weet wat hem te wachten staat tussen 15 en 22 juli. 'Die dagen word ik geleefd, staat mijn verstand op nul. Als toernooirecteur reis ik tussen de speelsteden. Vermoeiend, maar het geeft ook heel veel energie. Het is een prachtig evenement, zowel voor de deelnemende sporters als voor de toeschouwer.'

BEACH RUGBY FIVES WORDT OLYMPISCHE SPORT

North Sea Beach Rugby in Den Haag zet rugby op de kaart. Het rauwe potje snelle spelen op het Haagse zand zal vooral jongeren aantrekken, en dat is goed om de teller van ruim 14.000 Nederlandse leden omhoog te krikken, stelt **Kasper Bleijenberg** van de North Sea Beach Rugby.

COMBI VAN
SPEL EN PUBLIEK
LEVERT MOOI
SCHOUWSEL

5

Wereldwijd is rugby een favoriete grote sport; in Nederland lopen we daarin een beetje achter. Niet alleen North Sea Rugby zal daar verandering in brengen, ook de Haagse Zeno Kieft, die in Frankrijk speelt, is een mooie inspiratiebron voor een flitsende rugbysport. En, beachrugby wordt een Olympische sport en dat biedt perspectieven aan jongeren, zowel jongens als meisjes, meent Bleijenberg. 'Zodra een sport op de Olympische kaart wordt gezet, zie je groei bij verenigingen.'

SPORT 'Ik heb alleen rugby gespeeld.'

SPORTIEF DEN HAAG 'Den Haag is dé beachsportstad van Europa door de ligging als grote stad aan zee en het mooie The Hague Beach Stadium.'

UITDAGING 'Beach Rugby Fives verder professionaliseren.'

Zelf begon Bleijenburg al op jonge leeftijd met rugby. Veertien was hij, en op zijn 45e vond Bleijenberg het wel mooi geweest. Fysiek dan. Rugby houdt altijd een grote plek in zijn hart, en daarom is hij voorzitter van de Stichting North Sea Beach Rugby. Hij brengt beachrugby ook onder de aandacht op Pro Freestyle The Hague, bij de Volvo Ocean Race en Beach Jethro Down.

'Rugby is een mooie sport. Je wordt geaccepteerd zoals je bent en vindt een plek op karakter en bouw. Rugby is een tactisch spel, je leert een stukje respect door het sociale samenzijn. Op het veld heb je misschien een hekel aan elkaar, maar na de wedstrijd is het onderling gezellig. Om dat sociale aspect beginnen we ook een traject voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt, Turn-over. Door de rugbysport leren ze omgaan met perikelen in de samenleving. Ze worden bij ons gewaardeerd, en voelen zich ergens thuis. Rugby geeft ze een goede basis in het leven. In Castricum loopt dit traject al en is het een doorslaand succes.'

Beachrugby gaat er nog een tikkie ruiger aan toe. Dat spel gaat om snelheid op een klein veld. 2x5 spelers; 7 wissel-spelers per team; 2x5 minuten spelen, en 3 minuten rust. 'Beachrugby is heel vermoeiend, er wordt stevig getackeld. De combinatie van spel en enthousiast publiek levert een mooi schouwspel op. aDe sport timmert aardig aan de weg. Teams uit heel Europa doen mee.'

Bleijenberg heeft bij North Sea Beach Rugby als taak sponsors vinden, contacten met rugbyclubs onderhouden en jongeren en volwassen enthousiastmeren voor de sport met als doel lid worden van een vereniging. 'Nederland gaat de goede kant uit. De kampioenschappen in Wales werden laatst op Ziggo Sport uitgezonden. Sportliefhebbers konden zien dat rugby een mooie sport is. We hebben zelfs een rugbyacademie Zuidwest waar jongens en meisjes studeren en sporten. Een deel ervan gaat trainen bij een buitenlandse club waar het niveau hoger ligt. Die kennis delen ze weer met onze Nederlandse toptalenten, en zo gaat ons niveau beetje bij beetje omhoog.'

SPECIAL OLYMPICS 2020 STAAT AL IN STARTBLOKKEN

Den Haag draagt de gehandicapten sport een warm hart toe. Daar weet **Sandra van Koningsbrugge** van Stichting SGK en Stichting Special Olympics 2020 alles van. In aanloop naar die Spelen kunnen mensen met een verstandelijke beperking hun hart ophalen op Haagse sportevenementen.

SGK organiseert al meer dan 50 jaar sport en bewegen voor mensen met een verstandelijke en of andere beperking. Daarom is zij nauw betrokken bij de organisatie van de Special Olympics.

'Meedoen? Natuurlijk!' Dat is de boodschap van Special Olympics 2020. Meedoen als sporter, vrijwilliger of bedrijf. Het wordt een evenement van formaat. De Spelen van 2018 ging aan Den Haag voorbij. Doetinchem had die eer, maar het comité dat ging over de toewijzing was zo gecharmeerd van het Haagse bidbook, dat de Residentie de Special Olympics twee jaar later mag organiseren. Een aparte stichting is hiervoor inmiddels opgericht. Daarvan is Anja Overhoff de voorzitter.

Van Koningsbrugge: 'Wij zijn blij dat we de Special Olympics 2020 mogen organiseren. Natuurlijk was het even balen dat het ons dit jaar niet werd gegund, maar we zijn niet bij de pakken neer gaan zitten. Integendeel, met het bidbook op zak doen we nu al mee aan belangrijke evenementen in de stad zoals The Hague Swim Cup, The Hague Open Tennis met afgelopen jaar een Meet & Greet met Thiemo de Bakker, Grand Prix Judo en het buddytoernooi op het EK beachvolleybal. En dan niet op veld nummer 225 of zo, nee, onze sporters spelen samen met de toppers. Ze zijn net zo belangrijk. Onze missie, nog meer mensen met een verstandelijke beperking aan het sporten te krijgen en de omgeving te enthousiasmeren, krijgt nu al een gezicht. Al voor de Special Olympics in 2020 beginnen.'

MEEDOEN? NATUURLIJK!

Aan The Hague Swim Cup kent Van Koningsbrugge warme herinneringen. 'De G-zwimmers waren zo trots toen ze net als andere (top)zwimmers in hun serie op het startblok stonden en werden toegejuicht door het publiek. En durfde iemand niet te duiken en mocht deze in het water starten. De organisatie nam moeite voor onze sporters. En die voelden zich welkom.'

SPORT 'Fitness'.

SPORTIEF DEN HAAG

'Den Haag zet zich in om inwoners aan het bewegen te krijgen en te houden'

UITDAGING 'Tijd vrijmaken om zelf te blijven bewegen ondanks alle drukke beslommeringen in het leven.'

Mede dankzij de inmiddels afgetreden sportwethouder Rabin Baldewsingh heeft de gemeente Den Haag de gehandicapten sport hoog op de agenda staan, benadrukt Van Koningsbrugge. 'Anders waren de Spelen niet naar Den Haag gekomen. De gemeente kijkt op een andere manier naar gehandicapten sport, waardoor gehandicapten net als ieder ander mee kunnen draaien in de maatschappij en zich geen buitenbeentje voelen. Wij kijken ook of we mensen met meervoudige handicaps een sportief podium kunnen geven tijdens de Special Olympics. Zoiets hebben zij nooit gehad'.

Sandra van Koningsbrugge heeft zelf gestudeerd aan de sportacademie. Haar sportieve brein en haar intrinsieke motivatie dat ieder mens recht heeft om te sporten en bewegen vormen de basis om zich in te zetten voor de gehandicapte medemens.

'Om de Special Olympics te kunnen organiseren is menskracht en geld nodig. Studenten van ROC Mondriaan en De Haagse Hogeschool en vele andere vrijwilligers helpen mee. Onze G-sporters zijn hun eigen visitekaartje met hun enthousiasme. Dat werkt aanstekelijk! Wij hopen dat nog meer bedrijven zullen zeggen: Wij doen ook mee!'

NN CPC LOOP DEN HAAG 45 JAAR EN NOG STEEDS GROEIENDE

De NN CPC Loop is het grootste Haagse sportevenement. Het trekt jaarlijks zo'n 200.000 bezoekers. Gemiddeld 40.000 lopers laten zich verleiden tot de halve marathon en de kortere nummers. Die dag is Den Haag goed voor een omzet van 6,5 miljoen euro.

De 45e editie staat voor 10 maart 2019 op de agenda. Dan verwacht directeur **Mario Kadiks** nog eens zo'n drieduizend lopers extra.

Een stukje historie: op 12 april 1975 werd de eerste 15 kilometerwedstrijd gelopen met de start op het Lange Voorhout en de finish in de Prinsestraat. Henk Kalf kwam als eerste over de streep met een tijd van 42 minuten en 53 seconden. Een jaar later werd de halve marathon (21,1 km) geïntroduceerd. In 1980 mochten vrouwen meedoen. De eerste winnares was Marja Wokke. Nederlanders vierden lang hoogtij, maar de laatste jaren worden de ereplaatsen vooral door Kenianen ingenomen.

'De NN CPC Loop is een internationale loop met 46 nationaliteiten en daar zitten topatleten tussen. Kenia kent goede marathonlopers. Dat we zoiets in Den Haag kunnen neerzetten is natuurlijk geweldig,' vertelt Kadiks.

Ieder jaar in maart staat het centrum van Den Haag op zijn kop. Met het Malieveld als warm kloppend hart. En Omroep West is er live met radio en tv bij. Kadiks: 'De NN CPC Loop is een mooie gelegenheid om bezoekers de stad te laten zien in al haar glorie. We stimuleren bezoekers met de trein te komen, zodat we de binnenstad ontlasten. De loop is een vrolijk evenement met volop muziek, eten en vertier. Bezoekers plakken er vaak een dag aan vast om te winkelen en boeken een overnachting. Dat is weer goed voor de economie. Ondernemers dragen hun steentje bij aan het evenement. Het evenement wordt ieder jaar mooier en groter. De avond ervoor is dit jaar voor het eerst door ons de Night Walk georganiseerd. Een groot succes met acrobaten en kunstenaars, heel feeëriek. De tweeduizend startbewijzen waren snel uitverkocht. De wandeltocht krijgt een vervolg met meer deelnemers', aldus Kadiks.

SPORT 'Golf en harlopen'.

SPORTIEF DEN HAAG

'De stad straalt in elke vezel sport uit'.

UITDAGING 'Ooit de NN Marathon Rotterdam lopen'.

De NN CPC Loop is voor iedereen en wordt met de windrichting mee uitgezet. Naast de marathon kunnen deelnemers zich inschrijven voor de 5 of 10 kilometerloop, de jeugd voor 1 of 2,5 kilometerlopen. Een mooie traditie is de Scholenloop. Al veertig jaar doen scholen uit heel Nederland hieraan mee. Dit jaar stond de teller op honderd scholen. De kinderen lopen na afloop trots met een medaille op zak. Die trots draagt vrouwen iedereen uit die meedoet. En de kinderen van nu zijn bovendien de lopers van morgen. Tijdens de loop van dit jaar sprak ik iemand die al veertig jaar meedeed. Ooit op school begonnen... Dan krijg je toch een glimlach op je gezicht.'

Ieder jaar telt de NN CPC Loop zo'n 900 vrijwilligers. Een groot deel van hen zijn studenten van de Haagse onderwijsinstellingen. 'Vrijwilligers zetten na afloop van de loop een kruis in hun agenda voor het jaar erop. Iedereen kijkt ook uit naar de jubileumeditie op 10 maart 2019. De 45e editie, dat wordt natuurlijk weer een feestje...'

'IEDEREEN
DRAAGT
TROTS UIT'

'GEEF SPORT AL PLAATS BIJ ONTWERP NIEUWBOUWPLANNEN'

8

Gevraag en ongevraagd adviseert de Adviesraad voor Sport de wethouder Sport en de gemeenteraad en onderhoudt zij intensieve contacten met het verenigingsleven. Met als doel zoveel mogelijk inwoners aan het bewegen te krijgen en te houden.

SPORT 'Fietsen en golfen.'

SPORTIEF DEN HAAG 'Ik hoop dat de Sportcampus Zuiderpark een gerenommeerd sportonderzoekscentrum krijgt en talenten worden behouden voor de regio.'

UITDAGING 'Nog vele jaren actief en passief sportief blijven.'

Speerpuntje van voorzitter John van den Berg: 'Maak op Sportcampus Zuiderpark een coördinatiepunt voor jonge talenten. Waar sport en onderwijs samenkomen.'

Van den Berg was jarenlang fysiotherapeut en rolde langzaam het onderwijs in. Met zijn sporthart zette hij de opleiding Bewegingstechnologie op De Haagse Hogeschool op, en was hij directeur van de Haagse Academie voor Sportstudies. Nu zit hij in zijn tweede termijn bij de Adviesraad voor Sport. Het werd gevraagd, lacht hij. Net gek dat Van den Berg met zijn ervaring enthousiast wordt van een mooie leer- en sportlocatie om talenten in Den Haag te houden. Een sportstad pur sang.

'Vroeger waren wij een goede hockeystad. Nu gaan talenten weg. Probeer hen als stad hier te houden. Als Haags hockeytalent kom je nu in niemandsland terecht. Bij de vereniging ben je te goed, en nog niet genoeg voor de top. Begeleidt topsporters in spe. Wij hebben sinds kort een geweldige Sportcampus Zuiderpark, een plek waar je ze apart kunt trainen in een sportklas. Onderwijs en topsport kun je op die locatie ook samenbrengen. Daarin kan de gemeente een faciliterende en coördinerende rol spelen. Hockey is nog maar één voorbeeld. Dit geldt natuurlijk voor alle sportverenigingen met talenten.'

Van den Berg wil de Sportcampus een prominenter rol geven dan zij nu heeft. En dat wil hij niet alleen bereiken met een coördinatiepunt voor talenten. Een centrum topsport onderwijs en onderzoek zou daar ook prima passen, meent hij. 'Laat De Haags Hogeschool een sportonderzoekcoördinator benoemen, die in samenwerking met de TU Delft,

de VU Amsterdam en het CTO Metropool de sportonderzoekvragen verzamelt en vervolgens uitzet bij sporters en verenigingen. Dat is een meerwaarde voor de stad.'

Den Haag loopt meestal voorop als het om sport gaat en dat wil Van den Berg ook zo houden. Een geslaagd project? Gymlessen worden op alle Haagse basisscholen verzorgd door vakdocenten... 'Ons streven was om twee uur gymles te laten geven door een vakdocent op alle basisscholen. Voorheen gaven leerkrachten zelf vaak gym, maar sport is een vak apart en dat heeft de gemeente Den Haag goed begrepen.'

Van den Berg breekt ook een lans voor de ongeorganiseerde sporters, de hardlopers en skaters. 'Creëer voldoende plekken in de stad waar zij hun sport kunnen beoefenen. Je zou dit kunnen bereiken door als verenigingen samen te werken en je breder te richten op sport. In het buitenland zijn deze ongeorganiseerde sporters veel meer geïntegreerd in de samenleving. Parken zijn erop ingericht. Je kunt er bijvoorbeeld ook fitnessen; als je zin hebt sluit je je aan bij de groep. We moeten echt meer gebruik maken van de gemeenschappelijke groenzones in de stad.'

Den Haag is hoe dan ook een groeigemeente met veel expats, maar bij de nieuwbouwplannen worden nog geen sportvoorzieningen ingecalculleerd. Als er huizen bij komen, heb je ook sportverenigingen en -voorzieningen nodig zoals Krajicek Playgrounds en Cruyff Courts. Buitenruimtes om te bewegen. Nu komen er woningen zonder de vierkante meters voor sport vast te leggen. Denk toch hierover na in de ontwerpfase!' klinkt de hartekreet van de voorzitter van de Haagse Adviesraad voor Sport.

'BIBIAN MENTEL ALS INSPIREREND VOORBEELD'

De Haagse parasnowboarder **Renske van Beek**, die dit jaar een vierde plek veroverde op de Paralympics in PyeongChang, traint dit jaar hard om zich te kwalificeren voor het WK in Finland. 'Dan hoop ik bij de top te staan, op het podium!'

SPORT 'Snowboarden, golfen, mountainbiken, skaten, surfen.'

SPORTIEF DEN HAAG 'De stad is innovatief en werkt samen met Hogescholen om sport voor iedereen toegankelijk te maken.'

UITDAGING 'In 2022 naar de Paralympische Spelen.'

Als kind was ze al gek op wintersport. Met haar ouders, zusjes en broertje stond ze als 6-jarige iedere winter op de latten. En toen kleurde ze al buiten de lijntjes, het kon haar niet snel genoeg. Toen ze tien was kreeg Renske een herseninfarct met als gevolg een halfzijdige verlamming. Renske revalideerde en kreeg datzelfde jaar voor sinterklaas een snowboard. 'Via Poli Actief, een organisatie voor mensen met een beperking, kreeg ik skiles. 's Middags oefende ik zelf op mijn snowboard. Snowboarden was cool; als ik dat zou kunnen was mijn leven compleet. Als puber ging ik met mijn vrienden geregeld naar de indoorskihal in De Uithof. Oefenen zodat ik goed voorbereid op wintersport ging. In het begin zat ik vaker op mijn billen, dan dat ik soepeltjes naar beneden zoefde. Ik dacht er nooit aan om op te geven, en leerde een andere techniek. Ik bleek ergens goed in te zijn, was beter dan de rest en hoorde er ondanks mijn handicap bij.'

Op haar 15e sloeg het noodlot opnieuw toe. Renske kwam onder een vrachtwagen. Haar linkerkniebanden waren gescheurd en bovenbeen gebroken. Ze moest opnieuw revalideren. 'Dat was een zware revalidatieperiode, maar ik had een doel voor ogen: ik wilde mee op wintersport. 'Kunnen jullie mij voor die tijd oplappen', vroeg ik de fysio. Ik had een enorme drive. Snowboarden is altijd een rode draad in mijn leven geweest. (Lachend) Hoewel ik als student meer interesse had voor de apres ski.'

KICK

Snowboarden geeft een vrij gevoel, vertelt Van Beek. Dan voelt ze connectie met haar lijf, kan ze alles en durft sneller te gaan. 'Nu ik sterk ben, durf ik meer, bijvoorbeeld een schans aanrijden met zo'n twintig kilometer per uur. Voorheen ging ik er vijf keer langs. En, het is gaaf om op volle snelheid zo'n zestig kilometer per uur alle obstakels te trotseren. Dat geeft een kick.'

Vier jaar geleden begon haar professionele carrière. Het revalidatiecentrum waar ze als klein meisje verbleef, nodigde haar uit voor een lezing met parasnowboarder **Bibian Mentel**, haar grote voorbeeld. 'Na de lezing trok ik de stoute schoenen aan en vroeg haar of we een keer samen konden trainen. Dat was het begin. Bij de Mentelity Foundation, een initiatief van Bibian, trainde ik elke zondag. Door de Nederlandse skibond werd ik gescout en kwam ik in het Beloftenteam. Twee jaar geleden racete ik tegen Bibian. Ik verloor dik, maar stond er wel!'

En nu hoopt ze zich via de World Cups te plaatsen voor het WK. Ze traint daarvoor vier dagen op Papendal, een dag in Den Haag; kracht- en conditietraining, skaten, mountainbiken en surfen. In de winter gaat ze op trainingskamp. Ze is Bibian Mentel eeuwig dankbaar. 'Nu ben ik net als Bibian een voorbeeld voor jongeren, en geef ik lezingen. Hoe gaaf is dat!'

9

10

SPORTCAMPUS ZUIDERPARK
**DE BESTE PLEK
VOOR *SPORTMINDED*
STUDENTEN**

Met Sportcampus Zuiderpark kreeg Den Haag er vorig jaar een prachtig sportcomplex bij met uitgebreide faciliteiten. De unieke kruisbestuiving tussen sportonderwijs, sportbeoefening en praktijkgericht onderzoek maakt de campus het kloppende hart van de wijk. Maar de ambities reiken verder. 'Dit gaat een olievlek worden.'

Sportcomplex Zuiderpark is de thuisbasis voor de hbo-opleidingen HALO (lerarenopleiding), Sportkunde en International Sport Management van de Haagse Hogeschool, en de mbo-opleiding Sport- en bewegingcoördinator van ROC Mondriaan. De twee partijen zijn samen met de gemeente Den Haag eigenaar van het complex, en dat bevalt uitstekend. 'Het gebouw en de samenwerking bieden geweldige kansen', zegt **Claudia Makumbe**, opleidingsmanager Sportkunde en International Sport Management enthousiast. 'De grote sportevenementen die de gemeente binnenhaalt, fungeren als uitgangbord en de studenten draaien volop mee in de organisatie. Dat levert prachtige resultaten op. Hoe gaaf is het om in je eigen schoolgebouw achter de schermen te kunnen kijken bij een groot sportevenement. Bovendien sluit wat we hier doen ook perfect aan bij de ambitie van de gemeente Den Haag om

alle Hagenaars en Hagenezen in 2030 aan het sporten te hebben. We willen de sportiefste stad van Nederland worden, en de campus fungeert daarbij als vliegwiel.'

NIEUW ELAN

Ook **Bert van der Tuuk**, opleidingsmanager a.i. van de HALO, kijkt trots en tevreden terug op het eerste jaar op de nieuwe campus. 'Dit was een goede stap voor de HALO. Er is sprake van nieuw elan. Na een moeilijke periode heeft iedereen er weer de schouders onder gezet. We werken knetterhard om de beste gymnastiekleraren van Nederland op te leiden en het gaat echt super! Samen kunnen we veel van de grond krijgen. De campus biedt fantastische mogelijkheden om verbinding te leggen met de buitenwereld en we hebben heel veel ideeën om de krachten nog beter te bundelen.'

HOE GAAF IS HET OM IN JE EIGEN SCHOOLGEBOUW ACHTER DE SCHERMEN TE KUNNEN KIJKEN BIJ EEN GROOT SPORTEVENEMENT

KRUISBESTUIVING

Er is op allerlei niveaus sprake van samenwerking en kruisbestuiving. De vele evenementen bieden de studenten volop gelegenheid voor stage, onderzoek en afstudeeropdrachten. Het werk loopt van simpel handwerk op MBO3-niveau tot het schrijven van een strategisch adviesrapport voor een sportorganisatie. Daarnaast werken studenten van de Haagse Hogeschool en ROC Mondriaan als Teamplayers samen aan concrete opdrachten voor opdrachtgevers, bijvoorbeeld het organiseren van evenementen of beweegactiviteiten in de wijk. 'Het mooie is dat studenten hier de geleerde theorie direct in praktijk kunnen brengen', zegt Bert van der Tuuk. 'Ze gaan aan de

SPORTCAMPUS

WE WERKEN KNETTERHARD OM DE BESTE GYMNASTIEKLERAREN VAN NEDERLAND OP TE LEIDEN EN HET GAAT ECHT SUPER!

slag met echte vraagstukken. Zo krijgen ze zicht op de werkelijkheid waar ze later in terechtkomen. Ze krijgen de kans om fouten te maken en daarvan te leren. Daarbij leren de studenten ook van elkaar. Elke discipline voegt iets toe in een Teamplayerproject, en samen maken ze er een succes van.'

ONDERZOEK

Op de campus vindt ook volop onderzoek plaats. **Sanne de Vries**, lector Gezonde Leefstijl in een Stimulerende Omgeving, richt zich met haar onderzoeksgroep vooral op de voedingskeuzes en het beweeggedrag van jeugd. Samen met het lectoraat Revalidatie wordt met studenten praktijkgericht onderzoek uitgevoerd op 4 thema's: waarde van sport, sport en bewegen voor specifieke doelgroepen, aangepaste sport en bewegen en het overstijgende thema: technologie en innovatie. Een mooi voorbeeld van dat laatste is het beweeglab op de campus. 'Dat is een labruimte en gymzaal met camera's en een krachtenplatform in de vloer waar we dingen uit kunnen testen', vertelt Sanne de Vries. 'Zo zoeken we nu samen met gymleraren naar nieuwe toestellen en bewegprogramma's om kinderen met motorische problemen toch aan het bewegen te krijgen, bijvoorbeeld door het toevoegen van videoprojecties aan de inventaris van een gymzaal. Door visjes of pokemons op de vloer te projecteren die de kinderen moeten vangen, kun je een balanceeroefening aantrekkelijker maken. Momenteel onderzoeken we iets dergelijks ook voor balvaardigheid.'

Het beweeglab heeft volgens Sanne de Vries op diverse manieren een grote toegevoegde waarde voor onderzoek. 'De lijntjes zijn veel korter dan vroeger, en doordat studenten van verschillende opleidingen met elkaar in één ruimte bezig zijn met dezelfde gegevens, vindt er ook maximaal kruisbestuiving plaats. De studenten kunnen aan de slag met relevante vraagstukken uit de praktijk, bijvoorbeeld de vraag van een beachvolleybaltrainer die wil weten hoe hij de sprongkracht van zijn team kan verbeteren. De aanwezige technologie stelt ons niet alleen in staat om grote aantallen metingen te verrichten, maar zorgt ook voor directe feedback. Dat maakt het mogelijk om snel dingen aan te passen en met een volgende versie van een prototype te komen.'

SUCCES

Al met al is Sportcampus Zuiderpark een doorslaand succes. 'Het complex heeft een enorme aantrekkingskracht', constateert Claudia Makumbe tevreden. 'Centrale ligging, state of the art faciliteiten, en het is de enige setting in Nederland die topsport, breedtesport, onderzoek en onderwijs onder één kap heeft en waar uitwisseling op alle vlakken centraal staat. Bijkomend voordeel is dat de studenten van ROC Mondriaan makkelijk doorstromen naar de Haagse Hogeschool. Dat alles vertaalt zich voor Sportkunde in een groeiend aantal studenten. Voor sportminded studenten is dit de beste plek om te studeren!'

TOPOPLEIDING LIFESTYLE, SPORT EN BEWEGEN

Den Haag is behoorlijk sportminded. Dat vertaalt zich in grote evenementen en goede faciliteiten. Zo'n sportieve stad verdient een kei van een sportopleiding - en die is er ook. ROC Mondriaan, School voor Lifestyle, Sport en Bewegen kreeg net als vorig jaar ook in 2018 de kwalificatie Topopleiding vanuit de MBO- Keuzegids. Een opsteker voor het team en de studenten.

11

Job Schenau is directeur van ROC Mondriaan, School voor Lifestyle, Sport en Bewegen. Inmiddels bestaat de opleiding ruim 15 jaar. Met 700 studenten en 70 medewerkers is het een redelijk grote school. 'We hebben altijd een goede naam gehad', stelt Job Schenau. 'Nu is de uitdaging: goed te blijven en de kwaliteit hoog te houden, ook bij een groeiend aantal studenten.' Om dat te bereiken zijn er verschillende nieuwe ontwikkelingen ingezet. Zo gaat aankomend schooljaar de nieuwe 3-jarige opleiding niveau 4 van start. Spannend, vindt Schenau. 'We moeten zorgen dat we in drie jaar tijd net zulke goede studenten gaan afleveren als we nu in vier jaar doen. Samenwerking is daarbij een belangrijk pijler. We werken

nauw samen met ons werkveld, de gemeente Den Haag, het voorgezet onderwijs waar de studenten afkomen en de vervolgopleidingen waar ze naar doorstromen. In de Sportcampus Zuiderpark intensiveren we momenteel onze samenwerking met de HALO en Sportkunde van de Haagse Hogeschool. Zo gaan we de komende tijd onze samenwerking in Bureau-Sport uitbouwen en door ontwikkelen. Dit moet de plek worden waar alle vragen uit de omgeving over sport, evenementen, beweegaanbod etc. samenkomen, en de plek van waaruit leerwerkbedrijven ontstaan waar studenten concreet mee aan de slag kunnen en waarmee we de omgeving en stad kunnen dienen'. >>>

WE MOETEN ZORGEN DAT WE
IN DRIE JAAR TIJD NET ZULKE
GOEDE STUDENTEN GAAN
AFLEVEREN ALS WE NU IN
VIER JAAR DOEN

Bram Romkema (links), Jeffrey Fakkert (midden) en Job Schenau.

**STUDENTEN LEREN
OMGAAN MET
TEGENSLAGEN
EN SUPPORT
ORGANISEREN**

ADVENTURE CLASS

Onderdeel van de kwaliteitsslag zijn ook diverse nieuwe vakken. Zo staat met ingang van het nieuwe schooljaar de Adventure class voor de eerstejaars studenten op het programma 'Het vak is ontstaan uit mijn afstudeeropdracht toegepaste psychologie en bedoeld om vroegtijdig schoolverlaten terug te dringen' vertelt **Bram Romkema**. 'Het is onderdeel van omgangskunde. Studenten leren hier via avontuurlijke activiteiten om met elkaar in dialoog te gaan, samen doelen te stellen en te halen. Emotionele betrokkenheid en sociale integratie vormen het hart van het programma. Zo leren ze omgaan met tegenslagen en support organiseren. Het is een mooie, activerende manier om eerstejaars te motiveren en vast te houden.'

BEACHSPORTEN

Romkema gaf het afgelopen schooljaar met veel plezier al een ander nieuw vak: het keuzedeel beachsporten. De eerste vijftig pioniers worden hiermee opgeleid tot beachsportinstructeur. 'Hiermee spelen we in op de vraag uit de markt. Het gaat om alle strandspelen die je kunt bedenken, van branding raften tot beachvolleybal en beachsoccer. 's Winters maken we gebruik van de beachhal in de Sportcampus Zuiderpark, maar in periode 1 en 4 zitten we echt buiten. Zeeactiviteiten zoals surfen, suppen, branding, kajakken e.d. vinden plaats bij Westbeach in Monster.' Buitensport is volgens Romkema echt een vak apart. 'De studenten zijn gewend aan een keurig speelveld met lijnen, maar op het strand heb je die niet. En met een surfboard kun je, afhankelijk van de wind, zomaar afdrijven richting Den Helder of Hoek van Holland. Het is mooi om te zien hoe de studenten daarin groeien en nieuwe technieken onder de knie krijgen.' De opleiding is populair. Dat heeft verschillende redenen. 'Beachsport is echt een doe-vak. Dat maakt het ook zo leuk. Daarnaast zijn de arbeidskansen enorm. Er is een grote vraag naar beachsportinstructeurs. Al die vijftig man kunnen straks zo aan het werk.'

AMBASSADEUR

De tevredenheid onder studenten is groot, vertelt **Jeffrey Fakkert**, vierdejaars student en gekozen tot ambassadeur van de school in 2018. Een hele eer, vindt hij. En het komt ook recht uit zijn hart, want hij is bijzonder enthousiast, zowel over het curriculum als over de sfeer. 'Er is sprake van een grote saamhorigheid. Iedereen kent elkaar, en dat is best bijzonder omdat we met zoveel zijn. In zo'n sfeer kunnen mensen enorm groeien. Dat zag ik aan mijn nichtje. Toen zij hier twee jaar geleden begon, was ze behoorlijk verlegen, maar inmiddels durft ze voor een groep te staan.' Zelf heeft hij ook sprongen gemaakt en zijn grenzen op een positieve manier verlegd. Wat Jeffrey vooral geleerd heeft: geduld! 'Ik ben een doener, ik hou van doorpakken. Maar hier heb ik geleerd dat het ook anders kan. Tijdens mijn stage bij een revalidatiecentrum begeleid ik mensen die na een zwaar ongeluk zo zijn aangedaan dat ze niet eens een bal kunnen gooien. Dat is best lastig, maar ik denk graag in mogelijkheden. Ik vind het leuk en uitdagend om manieren te bedenken om mensen aan het bewegen te krijgen. En juist als het zo

moeilijk gaat, is het prachtig als het dan toch lukt.' In dit vak gaat het volgens Jeffrey niet alleen om sporten, maar ook om luisteren naar mensen. 'Die sociale component ligt mij heel erg. Ik vind echt het leuk om contact te maken en mensen hun verhaal te laten vertellen.' Volgens zijn mentor heeft Jeffrey daarmee het hart van zijn cliënten gestolen. 'Al met al sluit deze opleiding perfect aan bij mijn volgende stap: fysiotherapie aan de Hogeschool Rotterdam', besluit de ambassadeur tevreden.

**IEDEREEN KENT
ELKAAR, EN DAT IS
BEST BIJZONDER
OMDAT WE MET
ZOVEEL ZIJN**

GEZONDE CATERING OP SPORTCAMPUS ZUIDERPARK

Topprestaties. Daar draait het om op Sportcampus Zuiderpark. Gezond eten hoort daarbij. Daarom staan er in Grand Café Park Zuid naast de huisgemaakte pittige kip, ook gezonde maaltijdsalades en smoothies op het menu.

12

**TOEN IK BEGON WAS HET NOG
HEEL NORMAAL DAT JE IN
DE KANTINE VLEES EN FRIET
SERVEERDE MET VEEL VETTE
SAUS EN GROENTE UIT BLIK.
DAT KAN NU ECHT NIET MEER**

Sportcampus Zuiderpark is een dynamische locatie waar 24/7 van alles gebeurt. Het verzorgen van de catering voor dit complex is dan ook behoorlijk uitdagend, vertelt **Casper Kleijs**, van Lof Catering. 'Doordeweeks verzorgen we de schoolkantine voor de 1300 studenten van de sportopleidingen van de Haagse Hogeschool en ROC Mondriaan. Iedereen die hier rondloopt is bezig met sport en bewegen. Daarom bieden wij zoveel mogelijk gezonde, verse producten aan. We voldoen grotendeels aan de Richtlijn Gezonde Schoolkantine.' Daarnaast verzorgt Lof ook de catering voor de sportorganisaties op de campus. Dat is soms maatwerk. Zo krijgen de sporters van de Nederlandse Volleybalbond een

speciaal op hen afgestemd menu met veel eiwitten voor optimale prestaties.

FEESTEN EN PARTIJEN

Naast die vaste activiteiten is er ook veel flexibel werk. De sportcampus beschikt over prachtige faciliteiten die afgehuurd kunnen worden voor evenementen, feesten en zakelijke bijeenkomsten, inclusief passende catering. Neem de sfeervolle Beachbar met uitzicht over diverse indoor beachvolleybalvelden en een eigen vergaderzaal voor 80 personen - ideaal voor een congres. Ook zijn er 9 vergaderzalen met een capaciteit van 6 tot een paar honderd man. 'De combinatie van sportfaciliteiten en vergaderzalen biedt interessante mogelijkheden', stelt

Kleijs. 'Je kunt hier vergaderen met bijvoorbeeld een beachvolleybalclinic als break. Daarnaast verzorgen we in combinatie met de Haagse Hogeschool compleet verzorgde bedrijfssportdagen voor kleine en grote bedrijven, tot zo'n 1500 man.'

TOPSPORTEVENEMENTEN

Een van de pronkstukken van de Sportcampus is de grote topsporthal met 5 VIP-ruimtes die een uniek uitzicht bieden op de sporters. Een paar toppers die hier gehouden worden: de Grand Prix Judo, het Enfusion kickboxgala, de Daviscup en natuurlijk het DELA Beach Open. Evenementen met soms wel 10.000 bezoekers verdeeld over meerdere dagen. Het verzorgen van de

catering voor zo'n evenement is bijna ook topsport. 'Enorm afwisselend', zegt Casper Kleijs enthousiast. 'De ene week sta je in de Beachhal met een beachvolleybaltoernooi en de volgende week bouw je een bar op voor een taekwondo evenement. Dat vereist flexibiliteit, ook in de bezetting. Normaal staan we met 2 man, maar tijdens topsportevenementen wel met 50 collega's op diverse verkooppunten en in de keuken. Dan is het echt alle hens aan dek.'

TRENDS

In de 23 jaar dat Casper Kleijs meeloopt in de horeca heeft hij veel zien veranderen. 'Toen ik begon was het nog heel normaal dat je in de kantine vlees en friet serveerde met veel vette saus

en groente uit blik. Dat kan nu echt niet meer. Mensen zijn bewuster gaan leven en hebben meer aandacht voor gezond eten. Dat vertaalt zich in ons aanbod. Vroeger vlogen de Marsrepen en de Twixen over toonbank; tegenwoordig zijn het vooral graanrepen. Ook de opkomst van de vegetarische keuken is een trend. Dit jaar waren er 2 festivals waar vlees in de ban was. Dat was 10 jaar geleden nog ondenkbaar. Zo ver gaan wij niet, maar de gehaktballen zijn wel ingeruild voor wit vlees. De topper is een broodje hete kip: huisgemaakt en eiwitrijk - dat eten ze hier graag.' Hij heeft nog nooit gehoord dat de studenten de broodjes kroket missen. Maar je moet wel reëel blijven, vindt Kleijs. 'Onze studenten zijn weliswaar

sportief, maar het blijven natuurlijk wel 'gewone' jongeren. Dus verkopen we ook gewoon chips en Red Bull. Omdat ze zoveel bewegen, gunnen ze zichzelf ook meer. Gezond gewicht is een kwestie van balans: hoe meer je verbrandt, hoe meer je in kan nemen. Dat is een eenvoudig optelsommetje.'

SPRINKHAAN

Als cateraar speelt Lof volop in op maatschappelijke ontwikkelingen. 'Ik kan me er nu nog niets bij voorstellen, maar als de consument erom vraagt is het best mogelijk dat we over een paar jaar gekweekte biefstuk serveren en dat er een broodje sprinkhaan of meelworm op het menu staat. Dat is in elk geval lekker eiwitrijk!', lacht Casper.

LOF Catering heeft alles in huis om van uw evenement een succes te maken. Wij staan garant voor persoonlijke aandacht, hoge kwaliteit en 100% tevreden gasten!

Of het nu gaat om een opening, jubileum, receptie, personeelsfeest, teamuitje, bruiloft, catering op locatie of een teambuilding sportdag, het LOF team neemt al uw zorgen uit handen en houdt de kosten zo laag mogelijk. Graag adviseren wij u over de diverse mogelijkheden.

Onze vestiging in **Sportcampus Zuiderpark** biedt sportieve kansen voor uw team. Op basis van uw wensen, budget, de

deelnemers en het seizoen stellen wij een sportieve dag samen om nooit te vergeten. Onze teamuitjes zijn geschikt voor alle bedrijfssectoren en alle soorten teams.

Uiteraard is het ook mogelijk om in deze unieke sportieve omgeving te vergaderen. Inclusief een heerlijke lunch en eventueel een sportieve 'break' zoals een beachvolleybalclinic op de indoor beachvolleybalvelden.

interesse?

Vraag vrijblijvend een offerte aan via info@lofcatering.nl,
neem telefonisch contact op via **070 870 23 39**
of neem een kijkje op onze website www.lofcatering.nl

TAURUS

cardiostrong

TUNTURI®

LifeFitness

WaterRower

FITSHOP

Europa's Nr. 1 in Thuis Fitness

ALLES VOOR THUIS- EN BEDRIJFSFITNESS

CROSSTRAINERS // LOOPBANDEN // HOMETRAINERS // ROEITRAINERS // KRACHTSTATIONS
BOKSEN // HALTERBANKEN // FUNCTIONAL TRAINING // GYMS // SPORHORLOGES // TRAMPOLINES
NORDIC WALKING // WELLNESS // TAFELTENNIS // E-BIKES // THUISFITNESS // FYSIOTHERAPIE

Fitshop Den Haag | Rijswijkseweg 190 | 2516 EL Den Haag | 070-3841484 | www.fitshop.nl | denhaag@fitshop.nl

WIE IS JE GROTE VOORBEELD?

‘De Amerikaan Mark Gonzales vanwege zijn grote invloed op het skateboarden. Hij is bizar goed en straalt enorm veel plezier uit.’

WAT IS JE ULTIEME SPORTDROOM?

‘Zoveel mogelijk skaten, van de wereld zien en plezier hebben.’

WAT IS JE STERKSTE WAPEN EN WAT KAN BETER?

‘Ik ben heel allround en skate alle obstakels. Op dit moment werk ik in het bijzonder aan mijn manuals.’

YOUNGSTERS

HET MOOISTE IS NIEUWE
TRICKS FILMEN BIJ VETTE
STREETSPOTS

YOUNGSTERS

SKATETALENT JIP KOOREVAAR ALLES GEVEN VOOR DE ULTIEME TRICK

Op hoog niveau sporten in combinatie met reizen en onderling veel plezier hebben. Voor veel jongeren lijkt dit de ideale wereld. Voor Jip Koorevaar (16) is het al de praktijk. Met zijn skateboard reist hij heel Europa door voor wedstrijden. En met succes. Zeker in zijn leeftijdscategorie behoort Jip tot de Europese top.

Stiekem droomt Jip zelfs van een leven als professional, maar voorlopig gaat hij ook nog gewoon naar school. Het skatetalent zit in zijn examenjaar van de havo op het Maris College. Bijna al zijn vrije uurtjes brengt hij met vrienden door in de verschillende skateparken in Nederland, maar geoefend wordt er zeker ook op straat. En als het even kan, worden er ook video's van de tricks op straat gemaakt om deze vervolgens openbaar te maken op websites. 'Skaters bewijzen graag aan iedereen wat ze in hun mars hebben', aldus Jip.

De risico's van zijn sport neemt hij op de koop toe. Tijdens het interview loopt hij met krukken vanwege gescheurde enkelbanden en dat is zeker niet zijn eerste zware blessure. 'Natuurlijk is het frustrerend als ik weken niets kan doen terwijl vrienden lekker aan het skaten zijn, maar het houdt mij niet tegen.'

Het jaar 2018 kende voor hem sportief een flitsend begin. In Parijs won Jip tijdens een sterk bezette wedstrijd de eerste prijs in de categorie tot en met zestien jaar. 'We skaten tegenwoordig steeds meer volgens een vast format. In twee runs van 45- en 60 seconden moet je zoveel mogelijk tricks van hoge kwaliteit laten zien. De beste run telt en de skaters met de hoogste scores strijden in de finale.' In 2020 is skateboarden één van de debuterende sporten op de Olympische Spelen in Tokio. Voor veel sporten is dat natuurlijk een bekroning, maar vanuit de skateboardwereld zijn zeker ook kritisch geluiden te horen. Hoe kijkt Jip daar zelf tegenaan? 'Voor mij geeft het extra kansen. Ik wil volgend jaar het vwo gaan doen en dat kan ik nu doen op een topsportschool (Segbroek College red.). Vrees dat daarmee een deel van de skatecultuur verloren gaat, heb ik eigenlijk niet. Ik kan nu makkelijker vrij vragen voor wedstrijden. Ik denk nu nog meer te kunnen skaten en dat is toch wat ik het liefste doe.'

Goedkoop is deze sport voor durfballen zeker niet. 'Per jaar gaan er best was skateboards en schoenen doorheen. Gelukkig heb ik ook een aantal trouwe sponsors en kan ik nieuw materiaal deels bekostigen van mijn prijzengeld.'

Berlijn, Barcelona en Kopenhagen scoren voor hem tot nu het hoogst. 'In die steden hangt een geweldige sfeer. De mensen zijn er vriendelijk en er zijn heel mooie skatespots.' Na zijn examens wacht een lange zomervakantie en dat geeft mogelijkheden om nog meer ervaring op te doen. 'Het liefst wil ik naar Amerika. Dat is toch het centrum van het skateboarden. Ik ben erg benieuwd hoe het daar is.'

DARA OBOT MAAKT INDRIJK MET DE DISCUS

In de atletieksport is Dara Obot (18) één van de opkomende talenten. Bij het discuswerpen werd de Haagse vorig jaar Nederlands kampioen bij de B-junioren. Ook kogelstoten en kogelslingeren zijn sterke onderdelen van Obot. Dit buitenseizoen is plaatsing voor het WK U20 in het Finse Tampere haar grote doel. De concurrentie in Nederland is echter stevig.

EEN GOEDE WORP
VOEL JE DIRECT

Het zijn drukke tijden voor Dara. De start van het wedstrijdseizoen in de buitenlucht valt samen met haar gymnasiumexamens aan het Segbroek College. Niet alleen op school, maar zeker ook op de atletiekbaan is het een belangrijk jaar. Na het EYOF (European Youth Olympic Festival) in 2015, waar ze brons won, en het EK U20 in het Italiaanse Grosseto (2017) wil ze zich opnieuw plaatsen voor een toernooi op het grote internationale podium. De limiet voor kwalificatie voor het WK U20 is bijna gelijk aan haar persoonlijke record in het discuswerpen (50.28) en dat geeft haar dus een reële kans. Wanneer ze de vereiste afstand werpt, geeft dat echter nog geen zekerheid voor deelname. 'Er mogen maximaal twee atleten per onderdeel naar het WK. Op dit moment is het discuswerpen in Nederland sterk bezet. Ik zie dat zeker niet als een nadeel. Het motiveert mij alleen maar om nog harder te werken.'

Haar eerste stappen op de atletiekbaan aan de Laan van Poot zette Dara Obot als vijfjarig meisje. Kogelstoten was als pupil in de meerkamp al haar sterke onderdeel en in een later stadium kwam daar de discus bij. 'Als D-junior wierp ik meters verder dan de anderen. Sinds anderhalf jaar train ik voornamelijk in Leiden bij Manfred Sahner. Ik ben gastlid bij Leiden Atletiek. Ze vragen daar wel of ik ook bij de wedstrijden voor ze zou wil uitkomen. Ik blijf echter trouw aan HAAG Atletiek. De club betekent veel voor mij in de ontwikkeling naar topsporter. Voorbeelden zijn dat mijn voormalig trainer mij naar een betere trainer (Manfred) heeft gebracht. Als HAAG Atletiek zelf de kennis of de kunde niet heeft, proberen ze dat elders te zoeken. We bespreken ook regelmatig mijn ontwikkeling en hoe ik mezelf kan verbeteren. Tevens worden er diverse clinics gegeven over onder andere voeding en stress om respectievelijk

het lichaam beter ter leren kennen en om in verschillende omstandigheden goed te presteren. Tot slot heb ik altijd toegang tot de accommodatie van de club. De overstap naar Sahner heb ik gemaakt omdat ik bij hem ook kan trainen voor het kogelslingeren. Dat is een onderdeel waar ik me ook graag verder in wil ontwikkelen.'

Wat discuswerpen aantrekkelijk maakt, is lastig uit te leggen. 'Het is een dynamisch en sierlijk onderdeel waarbij het draait om souplesse. Je voelt ook direct wanneer je een goede worp hebt.' Als eerstejaars A-junior hoopt ze ook op het NK te schitteren met de discus. 'De eerste plaats is zeker wel mijn doel.' Voor de lange termijn droomt ze zoals vele jonge topsporttalenten van de Olympische Spelen. De weg ernaar toe is echter nog lang en vol obstakels. Plezier houden in deze mooie sport is het allerbelangrijkste.

HOCKEYTALENT BORIS BURKHARDT

STRAFCORNERSPECIALIST GAAT VOOR HET 'GROTE' ORANJE

Tijdens het Haags Sportgala viel de keuze voor het 'Haags Sporttalent 2017' op Boris Burkhardt. Het zegt veel over de potentie van de 21-jarige hockeyer die als spits schitterde met het Nederlands team op het EK onder 21 jaar en speelt voor topclub Amsterdam.

'Deze prijs betekent heel veel voor mij en ik was er ook zeker wel een beetje verrast door de nominatie. Ik vind het ook echt vet hoe dit evenement in het Circustheater ieder jaar wordt neergezet. Het was extra leuk dat Naomi van As, die ook een achtergrond heeft bij hdm, de prijs aan mij uitreikte.'

Het fraaie Wagener Stadion in het Amsterdamse Bos is sinds de zomer van 2016 zijn thuisbasis. Van die overstap heeft hij ondanks zijn clubliefde voor hdm nog geen seconde spijt gehad. 'Ik speel daar samen met wereldtoppers zoals Mirco Pruyser en Billy Bakker. Daar leer ik ontzettend veel van. We hebben bij Amsterdam een sterk en mooi team. Ik voel me daar echt op mijn plaats.'

Het woord ambitieus is zeker op Burkhardt, student civiele techniek aan de TU in Delft, van toepassing. 'Hockey staat voor mij op dit moment zeker op de eerste plaats. Vlak daarachter komt pas mijn studie. Dat is een bewuste

keuze. In de toekomst hoop ik het Nederlands elftal te halen en dan is dit wel de mindset die je nodig hebt. Daarnaast wil ik ook graag landskampioen worden met Amsterdam.' Wat onlangs net niet lukte...

Burkhardt werd volgens eigen zeggen in de jeugd zeker niet direct gezien als een groot talent. Hij begon als jongetje achterin en schoof steeds verder door naar voren. 'Scoren was wat ik toch het liefste deed. De passie voor de sport groeide in mijn juniorentijd en ik ging er steeds meer tijd in stoppen.' Als enige van een sterke jeugdlichting, die zich drie keer tot landskampioen kroonde, kreeg Burkhardt ook zijn kans als schutter in het eerste. 'Veel van mijn beste vrienden bleven steken in het tweede en anderen verhuisden vanwege studie. Het team viel zo uit elkaar. Dat vond ik wel ontzettend jammer. Een jaar later liep de selectie van vlaggenschip leeg en kregen enkele vrienden alsnog de kans in het eerste.' Burkhardt speelt

dan al bij Amsterdam. 'Ik speelde al in het Nederlands zaalteam met onder meer Teun Rohof en Robert Tigges. Zo is het contact tot staan gekomen. Ik wilde hdm alleen verlaten voor een echte topclub waar ik me verder kan ontwikkelen en heb graag spelers waar ik me aan kan optrekken.'

Het betaalde zich uit tijdens het EK onder 21 jaar. Nederland pakte na een moeizame poulefase de titel en Burkhardt werd topscorer. 'Voor het WK was ik afgefallen en ik was erg gemotiveerd om er bij de nieuwe trainer/coach weer bij te komen. Dat lukte en ik werd zelf aangewezen als eerste man voor de strafcorner. Heel cool als het zich dan zo uitpakt.

Na het clubseizoen wacht toch een heerlijk toetje. Burkhardt mag zich melden bij het 'grote' Oranje om enkele oefenduels te spelen. 'Ook dat is iets wat ik erg gaaf vind. Ik wil me daar van mijn beste kant laten zien.'

WIE IS JE GROTE VOORBEELD?

'Mijn teamgenoten Billy Bakker en Mirco Pruyser bij Amsterdam'

WAT IS JE ULTIEME SPORTDROOM?

'Het Nederlands elftal halen.'

WAT IS JE STERKSTE WAPEN EN WAT KAN ER BETER?

'Mijn doelgerichtheid en mijn strafcorner. Die corner wil ik verder perfectioneren'

**HOCKEY STAAT
VOOR MIJ NU OP
DE EERSTE PLAATS**

FINISH VOLVO OCEAN RACE VOOR HET EERST IN NEDERLAND

De zwaarste zeilrace ter wereld komt naar Den Haag. En niet voor een tussenstop zoals in 2015, maar de finish! Die heeft de stad binnengehaald. Een prestatie om trots op te zijn, die mede is te danken aan **Frans Sluyters**. Een man met zoveel ervaring op het gebied van zeilen en de organisatie ervan, dat TIG Sports, de uitvoeringsorganisatie van het evenement, zijn expertise inhuurde.

16

DEN HAAG IS ER
OP VOORBEREID

Frans Sluyters: van jongsaf aan zeilfanaat; 25 jaar het gezicht van de North Sea Regatta; in 2015 medeorganisator en animator van de tussenstop van de Volvo Ocean Race. De 'zeebonk' is een begrip in de zeilwereld. Zijn hoofd staat zo vlak voor de finish alleen nog maar naar dé Race. Een zeilrace, met zeven teams, die voor het eerst in Nederland, finisht. Editie nummer dertien, die 45.000 zeemijlen, 83.000 kilometer aflegt over oceanen in vijf continenten. Een mooie, maar ook barre tocht, die op 22 oktober 2017 startte in Alicante en zeezeilers bijna negen maanden lang over de hele wereld voert. Met tussenstops in Lissabon, Kaapstad, Melbourne, Hongkong, Guangzhou, Auckland, Itajaí, Newport, Cardiff en Göteborg. Mannen en vrouwen – dit jaar voor het eerst gemengde teams – die wekenlang, tot de volgende stopover, hun geliefden missen voor die ene belangrijke en avontuurlijke tocht. Een tocht die om de drie jaar gevaren wordt in boten die uitgerust worden met precies dezelfde communicatie en navigatietechnieken. Een tocht die in al die jaren vier levens heeft gekost. **John Fisher** van het team Scallywag sloeg deze laatste editie overboord in de zevende etappe langs Kaap Hoorn. Een etappe die Team Brunel won. Het zorgde voor verdriet en hoe bizar ook blijchap. Ook bij Sluyters.

APP

Sluyters volgt alles op de Volvo Ocean Race app. 'Het verlies van de Britse zeiler was voor iedereen een mokerslag. Dat krijg je mee als je zeilers van de app volgt. Vroeger had je geen idee wat er op zee gebeurde, tot de volgende stop. Dan vloog de pers er op af. Via de app kun je alles aan boord volgen. Zo leeft de race veel meer: het levert naast zo'n verdrietige gebeurtenis ook prachtige beelden op. De reis is ook zwaar wegens aanvaringen met zeecontainers, walvissen en ijsbergen. In de Zuidelijke Oceaan is een koufront en er is een gebrek aan comfort en privacy. Die ontberingen lees je van de gezichten van de bemanning af. Net zo als de blijdschap als zij een haven binnenvaren voor een pit stop. De vreugde als een team een etappe heeft gewonnen. De Volvo Ocean Race is één groot avontuur.'

GROOTSTE SPORTEVENEMENT

Het evenement in Den Haag/Scheveningen van en rond de finish zal 400.000 bezoekers trekken, verwacht Sluyters. 'Den Haag is er op voorbereid,' zegt hij lachend. Hij kijkt uit naar het verwelkomen van de teams op het podium, voor het muzikaal geweld losbarst in de 'Village' met Racoon. Wel iets bescheidener dan de vorige keer tijdens de tussenstop, toen 'O, o Den Haag' uit volle borst werd meegezonden. Bescheidener, uit respect voor de verdronken John Fisher. 'De ontvangst zal in ieder geval op ieders netvlies blijven hangen. Ook bij bezoekers die helemaal niets met zeilen hebben. Dat is ook de uitdaging geweest, hoe haal je niet-zeilliefhebbers naar het grootste sportevenement van Den Haag? Door een goed programma neer te zetten met zo'n zevenhonderd vrijwilligers.'

Op het strand is de Race Village gebouwd, 60.000 vierkante meter groot, ongeveer tien voetbalvelden lang met daarop een pit lane. 'Volvo laat bijvoorbeeld de ontwikkeling in veiligheid zien. Het paviljoen reist de hele wereld over tijdens de stopovers. Ze bouwen op en breken af. Het materiaal wordt in zestig zeecontainers vervoerd.'

In en rond de Village is van alles te beleven. In een boot kun je bijvoorbeeld ervaren hoe het is om maandenlang op zee te verblijven. In een 360 graden koepel worden films vertoond en een quiz gehouden. De Marine en Luchtmacht maken hun opwachting en kinderen kunnen varen met een Optimist, kano of waterskiën. Iedere dag treden er artiesten op. Basisscholen zijn al maandenlang bezig met deze prestigieuze zeilrace. Sluyters: 'Tweehonderd bovenbouwklassen in heel Nederland bouwden bootjes. Zij zijn ook uitgenodigd op de kinderdag om hun boot te presenteren en wedstrijdje te peddelen. Haagse scholen hebben digitale lespakketten ontvangen. Zo reizen kinderen mee met de zeilteams over de hele wereld. Leren zij op een leuke manier biologie, aardrijkskunde en techniek. Ik ben daar best trots op. Net als op onze zeilteams. Ik verwacht veel van de Nederlanders. Als het op zeilen aankomt zijn wij toch het meest succesvolle land ter wereld!'

DE VOLVO OCEAN RACE IS ÉÉN GROOT AVONTUUR

4 TOPPERS MET

SIMEON TIENPONT (38)

Schipper Team AkzoNobel

Vaarde op zijn zesde in een Optimist. Won twee keer de prestigieuze America's Cup. Is de succesvolste Nederlandse zeilzeiler en ontving in 2013 de Conny van Rietschoten Trofee, de hoogste zeilonderscheiding in Nederland. Hij doet voor de tweede keer mee aan de Volvo Ocean Race. In 2015 voer hij de laatste twee etappes voor Team Vestas Wind. Nu vaart hij voor Team AkzoNobel. Dat was aanvankelijk geen zekere zaak. AkzoNobel verbrak daags voor de start van de Volvo Ocean Race het contract met Tienponts management. De zeiler spande een gerechtelijke procedure aan, werd in het gelijk gesteld en stapte in Spanje alsnog op de boot. Uitspraak in NRC: 'Heb je die Race eenmaal gevaren dan laat je het nooit meer los'.

BOUWE BEKKING (55)

Schipper Team Brunel

Zeilde als kind al en is in de Volvo Ocean Race de meest ervaren Nederlandse zeiler. In 1985 debuteerde hij; doet voor de achtste keer mee aan de Volvo Ocean Race en voor de vierde als schipper. In 2005 kon hij vanwege technische problemen niet uitvaren. Bekking eindigde twee keer als tweede in het algemeen klassement. Hij won in zijn loopbaan onder meer de Admiral's Cup, Newport Bermuda Race, Sydney to Hobart Yacht Race en Sardinia Cup. Met Team Brunel werd hij in 2015 tweede in de Volvo Ocean Race. Hij ontving dat jaar ook de Conny van Rietschoten Trofee. In deze Volvo Ocean Race won hij met Team Brunel de zevende etappe, waarin zijn vriend John Fisher van Team Scallywag het leven liet. In het AD zei Bekking: 'Ik zou de zege graag inruilen voor het leven van John. Uiteindelijk is het maar een domme wedstrijd. Er hangt een grauwe sluier over die gewonnen etappe'. Overigens lag Team Brunel in het zicht van de haven van Newport op koers na de zege in Newport. Mapfre ging Team Brunel praktisch op de finishlijn voorbij. Echter, in Cardiff eindigde Team Brunel als eerst voor Team AkzoNobel.

NEDERLANDSE ROOTS

CAROLIJN BROUWER (44)

Trimster Team Dongfeng

Kreeg als tiener het zeilvirus te pakken. Voor de derde keer doet zij mee aan de Volvo Ocean Race. De in Leiden geboren zeilster groeide op in Den Haag, woonde in Brazilië en Zaire en liet zich voor de Olympische Spelen 2008 in Beijing naturaliseren tot Belgische. Zij heeft een appartement in Scheveningen, maar woont officieel met haar Australische man en zeiler/coach Darren Dunbock en hun in 2012 geboren zoon officieel in Sydney. Schipper in haar team is de Fransman Charles Caudrelier. Carolijn Brouwer was drie keer wereldkampioene (1993 in de Laser Radialklasse, 1996 en 1998 in de Europe-klasse) en deed drie keer mee aan de Olympische Spelen. Ze ontving in 1998 de Conny van Rietschoten Trofee. Bijzonder detail: in haar contract met Team Dongfeng staat dat man, kind en nanny naar iedere tussenstop worden overgevlogen. Na deze 13e editie van de Volvo Ocean Race stopt zij met professioneel zeilen.

ANNEMIEKE BES (40)

Team Sun Hung Kai/Scallywag

De geboren Groningse zou aanvankelijk de Volvo Ocean Race varen met Team Tienpont. Enkele weken voor de start in Alicante stapte zij over naar Team Sun Hung Kai/Scallywag, waar zij behalve haar bijdrage als bemanningslid levert ook waakt over het dieetprogramma. Op 26 maart was zij aan dek, toen John Fisher overboord sloeg en niet meer werd teruggevonden. 'Wij stopten onmiddellijk, maar twee dagen na dat drama besloten wij de draad bij de volgende etappe weer op te pakken. Maar wel steeds met onze gedachten bij John.' Annemieke won in de Yngling-klasse met Mandy de Jong en Merel Witteveen zilver op de Olympische Spelen 2008 in Beijing. Met dit team kreeg zij dat jaar ook de Conny van Rietschoten Trofee. Over het onuitwisbare drama met John Fisher zei zij: 'Ik wist direct dat het foute boel was. Had eigenlijk naar hem willen blijven doorzoeken. Nu nog zelfs...'

GERD-JAN POORTMAN

LETTERLIJK EN FIGUURLIJK DOOR ALLE WATEREN GEWASSEN

Gerd-Jan Poortman is ambassadeur van de Volvo Ocean Race voor Den Haag. Die rol vervult hij met verve. Die avond in de speciaal ingerichte showroom bij Volvo-dealer Niham in het Haagse Forepark trekt hij een volle bak met aandachtig, bijna ademloos luisterend publiek. En na afloop beantwoordt hij heel relaxt vragen van door zijn verhaal geïmponeerd geraakte mensen.

Mensen, die meer wilden weten over de vele aspecten die voor het publiek thuis verborgen blijven. Over het leven aan boord tijdens de zwaarste zeilrace ter wereld, over de enorme deining, huizenhoge golven die woest over de bemanning heen slaan. Over de momenten waarop je even niet weet wat er exact gebeurt om daarna razendsnel de focus te zoeken en je weer te richten op de taak aan boord. Ook de in 2006 van

boord geslagen en omgekomen Hans Horrevoets komt ter sprake. Poortman verwijst naar de tv-documentaire van 'Andere Tijden Sport', die alles over het drama zo perfect voor het voetlicht bracht. Toen nog onwetend van het trieste lot dat **John Fisher** die in de editie 2017-2018 overboord van de Sun Hung Kai/Scallywag sloeg en in de Zuidelijke Ocean zijn waarschijnlijke zeemansgraf vond. >>>

WE ZIJN TOCH
HET MEEST
SUCCESVOLLE LAND

JE MOET IN DE
BEST DENKBARE
CONDITIE ZIJN

Driemaal nam Gerd-Jan Poortman deel aan de Volvo Ocean Race en nog veel meer spraakmakende wereldraces. Met recht mag hij stellen te beschikken over zeemansbenen. En waarom is hij dan niet van de partij bij de huidige editie van de VOR? 'Even geen behoefte', luidt zijn reactie. 'Weet wel, dat zo'n race inclusief voorbereiding wel zo'n anderhalf jaar vergt. Een tijd dat je niet bij je gezin bent. Dat is een tijd hoor!' Daarom houdt hij zich nu onledig met zijn ambassadeurswerk en de opleiding voor toekomstige deelnemers aan onder meer de Volvo Ocean Race.

Zeilen doet Gerd-Jan Poortman vanaf zijn zesde jaar. Zoals de meeste zeilers begonnen in een Optimist-bootje. Zijn talenten kwamen snel aan het licht, hij ontwikkelde zich geleidelijk tot hij in 1999 van zeilen zijn beroep maakte. Toen nam hij aan boord van de Sydney 90 deel aan de Admiral's Cup. Hij werd Europees (2003) - en wereldkampioen (2005) in de Swan-klasse. De volgende stap was zijn debuut in de Volvo Ocean Race als voordekker van de 'ABN AMRO II', die als vierde zou eindigen. In 2008 zat Poortman ook niet stil door deelnames aan de iShares Cup met de Extreme 40 Catamaran 'TEAM VOLVO OCEAN RACE' samen met onder anderen **Simeon Tienpont**, in de editie 2017-2018 van de VOR schipper van AkzoNobel. In 2008 nam Poortman voor de tweede keer deel aan de Volvo Ocean Race aan boord van de DeltaLloyd, die als zevende eindigde. Een jaar later nam hij deel aan de Fastnet Race op het schip Eclectic. De laatste aansprekende daden verrichtte Poortman in de Volvo Ocean Race van 2014-2015 aan boord van Team Brunel, dat als tweede eindigde.

Al met al kan worden gesteld, dat de op 3 maart 1976 in Den Bosch geboren Gerd-Jan Poortman letterlijk en figuurlijk door alle wateren is gewassen. Zijn ervaringen stelt hij sinds vorig jaar ten dienste aan dertig jonge talenten van 17 tot en met 30 jaar, afkomstig van onder meer de Rotterdamse zeilvereniging De Maas. Zij worden opgeleid tot zeezeiler en klaargestoomd voor de editie 2020-2021 van de Volvo Ocean Race. Ter voorbereiding doen zij mee aan de North Sea Regatta, de Fastnet Race en deze zomer ook aan het WK zeezeilen voor de kust van Scheveningen. En dit met de boot Ker 46, die geheel is opgetrokken van carbon en de Scheveningse haven als ligplaats heeft.

Poortman: 'Het leven aan boord tijdens de Volvo Ocean Race is zwaar, spijkerhard. Je moet in de best denkbare conditie zijn. De bemanning moet één zijn. Ja, inderdaad, ondanks het feit dat er alle nationaliteiten aan boord zijn. We krijgen met alle denkbare situaties te maken. Zodanig, dat wij juist al die verschillende nationaliteiten en ervaringen nodig hebben. Noord-Europeanen, Brazilianen, Italianen. En dan is er ook van alles nodig aan boord. Wij hebben ook een speciale mediaman aan boord, die alleen maar filmt en fotografeert. Inderdaad een buitenbeentje, dat bij het team hoort. Trouwens, ondanks de vereiste eenheid zijn wij geen vrienden, maar collega's'. Daarmee de noodzakelijke zakelijkheid aan boord aangevend.

>>>

'Wat er aan boord gebeurt? Van alles, meestal kei- en keihard werken, soms relaxte momentjes. Het werk is zo zwaar en inspannend, dat je wel zes kilo aan gewicht per etappe verliest. Er gebeurt in feite altijd wat. Etenswaar is altijd verpakt. En er is een machine aan boord, die van zout- zoetwater maakt. En slapen? Dat is meestal maar kort. Vier, vijf uur, langer zeker niet.'

'En als de finish in zicht komt ben je blij. Je hebt iceseas lines getrotseerd. Cape Horn gerond. Dat doet wat met een zeiler. Ja, die 24-uurs pitstop drie jaar geleden in Scheveningen was ook prachtig. Wat een publiek. Zoals daar hadden wij nergens eerder meege-maakt. Door die beleving hebben Den Haag en Scheveningen de finish van de Volvo Ocean Race 2017-2018 toegewezen gekregen.'

**HET WERK AAN BOORD
IS ZO ZWAAR EN
INSPANNEND, DAT JE WEL
ZES KILO AAN GEWICHT
PER ETAPPE VERLIEST**

Inmiddels zette Gerd-Jan Poortman zijn werk als ambassadeur van de Volvo Ocean Race in Den Haag onverdroten voort. Zo verzorgde hij lezingen in Sociëteit De Witte, het Haagse stadhuis en diverse andere plekken. Ter opwarming van het grootste evenement dat de zeilsport kent: het sluitstuk van zwaarste race in Scheveningen.

'Ik verwacht er veel van. Een close finish, met de Spaanse boot Mapfre als winnaar. Waarom? Mapfre beschikt mijns inziens over de beste stuurmensen.' Een visie die Gerd-Jan Poortman uitsprak anderhalve maand voordat zo'n scenario zich afspeelde bij de finish van de achtste etappe van Itajay naar Newport, waar het op winst afstevende Team Brunel in de laatste meters werd voorbijgestreefd door... Mapfre. Maar Team Brunel won de negende en de tiende etappe. Met als gevolg dat het in het algemeen klassement op gelijke hoogte kwam met koploper Mapfre. Als lijstaanvoerdere koersen zij in de elfde en laatste etappe samen af op de finish in Den Haag/Scheveningen. Een droomscenario, spannender is niet denkbaar!

‘ZEILEN IS DE ULTIEME TEAMSPORT’

EY sponsort de laatste etappe van de Volvo Ocean Race. Een logische match, vindt **Bram Kuijpers**, Partner bij EY Parthenon. De link: teamwork! Als fervent zeiler ziet hij duidelijke parallellen tussen topsport op zee en op de werkvloer. ‘Zeilen is de ultieme teamsport.’

18

EEN BEZOEK AAN RACE VILLAGE, BOTEN BEKIJKEN EN DE MOGELIJKHEID OM ZELF DE ZEE OP TE GAAN: DAT IS ECHT EEN HELE BELEVENIS

De Volvo Ocean Race past in veel opzichten perfect bij EY, stelt Bram Kuijpers. ‘Het is een spectaculaire, uitdagende activiteit met veel exposure. Dat spreekt ons aan, aangezien wij ook graag de uitdaging zoeken. Daarnaast is het ook een top event om met relaties naartoe te gaan. Een bezoek aan Race Village, boten bekijken en de mogelijkheid om zelf de zee op te gaan: dat is echt een hele belevenis.’ Daarnaast ziet hij ook een inhoudelijk link. ‘Het mooie van de Volvo Ocean Race is dat het hier gaat om de ultieme teamsport waarbij mensen samen onder hoge druk een performance moeten neerzetten. Ook bij slecht weer of weinig wind moeten er onder hoge druk worden gepresteerd. Dat is precies waar het ook in ons werk om draait, en dat kan alleen als je als team functioneert. Dat vraagt ook om goed leiderschap. Op een schip is het de schipper of de navigator die keuzes maakt. In een bedrijf is het de CEO of de Raad van Bestuur. Uiteindelijk moet er iemand de knopen doorhakken en de koers bepalen.’

EK OPTIMIST

Tegelijk met de finish van de Volvo Ocean Race wordt ook het EK Optimist gevaren. Ook daar is Kuijpers enthousiast over en ziet hij een link met EY. ‘Wij geven jong talent graag een kans en stimuleren mensen om te groeien. Daar is ons hele model op gestoeld. Wij geloven in gelaagde teams. Een goede mix van junior en senior mensen die samen oplossingen bedenken voor lastige problemen en zo met elkaar tot optimale prestaties komen.’

DIVERSE KWALITEITEN

Al zeilend leerde Kuijpers belangrijke lessen over leiderschap. Ten eerste: je kunt niet overal goed in zijn. ‘Aan boord van een schip zijn er verschillende rollen, van navigator tot trimmer. Het is bijna onmogelijk om allround goed te zijn - en dat hoeft ook niet. Het is de kunst om aanvullende skills en competenties goed te combineren. In ons bedrijf hebben we bijvoorbeeld mensen nodig die

sterk zijn in het analyseren van spreadsheets en databases en mensen die die gegevens vervolgens kunnen vertalen naar de praktijk, zodat onze cliënt ermee aan de slag kan. De kracht van een team zit in een goede teamopbouw: verschillende typen mensen met verschillende karakters en kwaliteiten. Dat selecteren wij ook actief op.’

WORK HARD, PLAY HARD

Een andere les die Kuijpers op het water leerde is: ‘work hard, play hard’. ‘Zowel aan boord als in het bedrijfsleven geldt: je moet knetterhard werken om met z’n allen de top te bereiken, maar de boog kan niet altijd gespannen zijn. Je moet ook tijd maken voor plezier en ontspanning. Bij de Volvo Ocean Race haalt de crew ook gekkigheid uit, en dat moet ook, want je kun niet constant honderd procent focussen op inhoud en resultaten. Je hebt ook een uitlaatklep nodig.’

LEGEND BOOT

Voor Kuijpers zit er aan deze Volvo Ocean Race nog een bijzonder kantje: hij vaart zelf de laatste etappe van Göteborg naar Scheveningen mee op een van de Legend boten (boten uit eerdere edities van de Volvo Ocean Race). ‘Ik heb ooit de Team Brunel-boot van Lissabon naar Gran Canaria weggebracht. Dat was heel bijzonder. Maar dat was een delivery, en dit is echt een wedstrijd. Om tussen de grote zeilnamen te varen op boten met historie en onderdeel te zijn van de race, is echt ontzettend gaaf!’

19

TOPZOMER VOOR JACHTCLUB SCHEVENINGEN: WK ZEEZEILEN IN JULI

Voor Jachtclub Scheveningen is 2018 een fantastisch jaar. Vlak na de finish van de Volvo Ocean Race is de Scheveningse haven het decor van het Wereldkampioenschap Zeezeilen met kajuitboten. Een sportief hoogtepunt en een economische impuls voor de stad. 'Hier gaan we nog lang plezier van hebben.'

De Scheveningse haven is een mooi visitekaartje voor Den Haag, vindt **Marcel Schuttelaar**, voorzitter van Jachtclub Scheveningen. 'We hebben de mooiste haven van Nederland. En de handigste: je bent binnen vijf minuten op zee.' De 600 leden bestaan uit zeilers, vissers, roeiers en duikers. 'Voor al die mensen proberen we een levendige club te zijn waar sportiviteit voorop staat. Ons doel is om alle partijen te verbinden en mee te nemen in de sport.' De activiteiten variëren van zeillessen voor kids tot duiken, en van viswedstrijden tot zeilevenementen. De liefde voor de watersport zit diep. Zelfs in de winter is er elke week een zeilwedstrijd. Rond de kerst is de halve haven verlicht. Dat tekent volgens Schuttelaar de sfeer: gezellig, warm en laagdrempelig. 'Mensen die zelf geen boot hebben, vinden hier altijd wel een boot om mee te zeilen.'

WERELDKAMPIOENSCHAP

De Jachtclub is ook (mede-) organisator van grote evenementen. De publiekstrekker van dit jaar is de finish van de Volvo Ocean Race voor de Haagse kust. Fantastisch, vindt Schuttelaar. Maar hij is minstens zo blij met het Wereldkampioenschap Zeezeilen met kajuitboten, dat van 12 tot 20 juli plaatsvindt. 'De Volvo Ocean Race is echt een publieksevent dat honderdduizenden mensen trekt. Het Wereldkampioenschap is meer een sportevenement voor de actieve sportliefhebber. Er varen meer dan honderd boten mee in drie klassen, variërend tussen de 10 en 17 meter. De teams bestaan uit zes tot twaalf mensen. De boten zijn allemaal anders, maar door een uniek 'handicapsysteem' kunnen ze toch tegen elkaar zeilen. In elk van de 3 klassen komt één wereldkampioen. Het is veertig jaar geleden dat er voor Scheveningen een vergelijkbaar event gevaren is. Dit is echt de kroon op ons werk.'

RACE VILLAGE

Het publiek kan optimaal genieten van dit WK. De Tweede haven komt vol te liggen met zeilschepen en er komt een echte Race Village waar allerlei activiteiten plaatsvinden, van zeilen met optimistjes voor kinderen tot sportevenementen voor de jeugd. Zeilliefhebbers kunnen hier hun hart ophalen, omdat iedereen gewoon vlak langs de boten kan lopen. Er worden diverse races gehouden. Eentje van anderhalve dag, ver op zee. Daarnaast zijn er ook races vlak onder de kust, dus goed te zien voor het publiek.

Marcel Schuttelaar heeft goede hoop op topprestaties van eigen bodem. 'Vanuit Scheveningen zeilen er minstens tien schepen mee. Twee Nederlandse schepen zijn speciaal voor dit kampioenschap ontworpen. Het zijn allemaal topzeilers die de omstandigheden hier goed kennen. Alle kans dat we op dit WK een goede score gaan halen.'

ECONOMISCHE IMPULS

Behalve een sportief hoogtepunt is het WK ook een economische boost voor de stad. De gemeente Den Haag is hoofdsponsor van het evenement. 'Het is een mega-mooi gebeuren', zegt Schuttelaar enthousiast, 'maar we doen het ook om het zeilen voor Den Haag op de kaart te zetten. De gemeente Den Haag is ook hoofdsponsor van het evenement. Zo'n event levert extra interesse op voor mastenmakers, zeilmakers, leveranciers van accessoires en andere ondernemers, en geeft de zeilsport echt een impuls. Hier hebben we met z'n allen nog heel lang plezier van!'

DROOM

Valt er na zo'n topzomer nog wel iets te wensen? Absoluut, zegt Marcel Schuttelaar. 'Ik heb de droom om komende jaren een programma te starten om alle schoolkinderen uit Scheveningen en Den Haag een keertje mee te nemen aan boord van een schip. Elk kind dat opgroeit aan de kust moet minstens één keer op zee gevaren hebben. Dat is namelijk een unieke ervaring. De zee doet iets met je. Hij wijst je er erop dat je maar een klein radertje bent in het geheel en dat enige bescheidenheid dus op zijn plek is. Daarnaast helpt de zee je ook bij de relativiteit van dingen. Op zee is geen plek voor gedoe. De ruimte maakt je hoofd leeg. De zee golft door, nog lang nadat jij verdwenen bent. Dat zijn belangrijke lessen in ons drukke bestaan.'

Jouw sportclub volg je bij Omroep West

Alle wedstrijden van ADO Den Haag

- Via 89.3 Radio West, Omroepwest.nl, de gratis Omroep West app en social media **LIVE wedstrijdverslag**

Talkshow met voorbeschouwingen op ADO Den Haag en de top-amateurs

- Vanaf 10 augustus weer elke vrijdag op TV West vanaf 17.00 uur: **TV West Sport** met Menno Tamming

Dagelijks sportnieuws

- Elke werkdag op 89.3 Radio West en vanaf 16.00 uur specifiek nieuws over ADO Den Haag in **Studio Haagsche Bluf met Tjeerd Spoor**
- 24/7 op Omroepwest.nl, in de app, via Facebook, Twitter en Instagram

Samenvattingen uit de tweede en Derde Divisie voet uit de regio

- Vanaf 19 augustus weer elke zondagavond: **TV West Sport** met Herman Nanninga
- Vanaf 26 augustus weer elke zaterdag vanaf 14.00 uur: **Radio West Sport** met Bart Nolles

Volvo Ocean Race

24 juni tot 1 juli 2018

TV West

Iedere dag om 17.00 uur het Volvo Ocean Race journaal.

89.3 Radio West

Iedere dag LIVE tussen 16.00-19.00 uur vanuit Race Village.

Web, app en social media

Al het Volvo Ocean Race nieuws, reportages en interviews volg je online.

Kijk voor alle uitzendtijden op Omroepwest.nl of in de gratis Omroep West app

Profit4SF
professionals in salesforce

De Salesforce partner voor Sportief Nederland!

Bel met ons!

06-55338250
030-7370322

Of Email ons

info@profit4sf.nl

Onze klanten:

- Watersportverbond
- KNLTB
- Uw bedrijf?

batenburg
techniek

smarter focus.
brighter tomorrow.

Met een slimmere focus op techniek.
Klaar voor de race van vandaag én morgen.

Batenburg Techniek is als 'host city sponsor' betrokken bij de Volvo Ocean Race. De zeilers zijn tijdens de Volvo Ocean Race elke dag gefocust om samen het maximale uit hun schip én de mens te halen.

Die parallel trekken we graag met Batenburg Techniek. Waar we elke dag bezig zijn om met een slimme focus op nieuwe technieken oplossingen te realiseren voor onze klanten. Niet alleen voor de race van vandaag maar vooral die van morgen!

Industriële Componenten
Industriële Automatisering
Installatietechniek

DE ZWAARSTE STRANDRACE TER WERELD

Op het strand van Scheveningen is het 10 november brullende motoren en de geur van benzine wat de klok slaat. Voor de zesde keer nemen duizend motorcrossers het tegen elkaar op in de Red Bull Knock Out, de zwaarste strandrace ter wereld.

Jezelf met een motorfiets door mul strandzand ploegen is één ding, maar jezelf door mul strandzand ploegen terwijl je boomstammen en heuvels moet trotseren, het tij opkomt en de winterse kou over je gezicht snijdt is heel andere koek. Om maar niet te spreken van de 999 andere motorcrossers om je heen die allemaal hetzelfde willen als jij: zo snel mogelijk de finish halen.

Het is niet voor niets dat de Red Bull Knock Out de zwaarste strandrace ter wereld genoemd wordt. En dat is geen lege marketingterm, weet professioneel crosser **Glenn Coldenhoff**. De 27-jarige Brabander scheurt normaal mee in de MXGP-klasse van Motorcross World Championship, maar trotseerde ook al twee keer het strand van Scheveningen voor de race. 'Toen ik bij de vorige editie over de finish kwam was ik helemaal gesloopt.'

STRIJD MET JEZELF

Gesloopt of niet, Coldenhoff wist in 2016 de derde plek te bemachtigen. Twee uur lang ging hij de strijd aan met de elementen, 'maar vooral ook met mezelf'. Hoewel Coldenhoff een pro is, had hij daar weinig profijt van tijdens de race. 'Ik rijd normaal Grand Prix. Dat zijn races die gebaseerd zijn op twee ritten van ieder 35 minuten. Daar train je heel anders voor dan voor de Knock Out. Daar heb je een heel ander soort uithoudingsvermogen voor nodig.'

Net als twee jaar geleden bestaat de race ook dit jaar weer uit twee delen. Bij het eerste deel starten alle duizend deelnemers tegelijk op het parcours. De 250 rijders die het langzaamst zijn vallen af na dit eerste deel, dat een uur duurt. De overgebleven 750 rijders nemen het daarna tegen elkaar op in de finale. 'Je moet continu gefocust zijn', aldus Coldenhoff. 'Voordat je het weet gaat er iemand vlak voor je onderuit en neemt je mee. Het onverwachte moet je verwachten.'

MYTHISCHE STATUS

De Red Bull Knock Out vindt dit jaar voor de zesde keer plaats. De energiedrankjes-fabrikant en de gemeente Den Haag hebben een intentieverklaring ondertekend tot aan 2022, wat betekent dat ook de edities van 2020 en 2022 op het strand van Scheveningen zullen plaatsvinden. Het doel, naast reclame maken voor de energiedrankjes, is de motorcross in de spotlight te plaatsen. Want dat verdient de sport, vindt Red Bull.

Onder motorcrossers heeft de Knock Out een mythische status. Tijdens de race staan amateurs zij aan zij met professionals als Coldenhoff, waardoor ze het tegen hun persoonlijke helden kunnen opnemen. De deelnemers komen uit Nederland, maar ook van daarbuiten. 'Iedereen die actief is in de motorcross kent de race', aldus Coldenhoff. 'En mensen die niet in het wereldje zitten, kennen het op hun beurt weer van televisie. Alleen al door erover te praten krijg ik weer kippenvel.'

RAC HALLEN

'NIEUWE' SPORT CENTRAAL

De RAC-hallen vormen sinds hun ontstaan in 1910 een opvallend decor in het Laakhavengebied. En nog steeds, ondanks de praktisch totale metamorfose die de klassieke Haagse industriewijk van weleer onderging tot modern een woon-werk-leergebied.

21

De RAC-hallen, een complex met een koepelvormige hal, een hal met een puntdak en een blokvormig gebouw, bleven fier overeind. En waar in de vorige eeuw het roodgekleurde wagenpark van de toenmalige PTT zijn onderhoudsbeurten onderging (vandaar de naam RAC, die staat voor Rijks Automobiel Club) wordt anno 2018 hard gewerkt om het gebouw een sportieve bestemming te geven.

Het was de wens van (inmiddels) oud-sportwethouder Rabin Baldewsingh 'nieuwe' sporten, urban sports te huisvesten. Zo ontstond contact met de Skateboard Federatie Nederland, die juist erkenning kreeg en zich aansloot bij de nationale sportkoepelorganisatie NOC*NSF. En laat skateboarden nu toevallig ook een plek krijgen in het programma van de Olympische Spelen 2020 in Tokio. Toen kwam het idee voor een plek om de Nederlandse skateboardselectie voor te bereiden voor het debuut op het grootste, vierjaarlijkse sportfeestje in de RAC-hallen helemaal als geroepen.

En zo kunnen de Oranje-skateboarders zich vanaf nu zich serieus prepareren in de hal met het puntdak op de Spelen. Dave Maraké, een van de nationale skateboardtoppers, liet zich in het voorjaar toen de inrichting van de hal nog in volle gang was, al lovend uit. 'Ideaal, zeker met al die hydraulisch verstelbare elementen. Alle onderdelen zijn dus naar believen in te richten'.

Natuurlijk, de Skateboard Federatie Nederland wil de hal graag exclusief in gebruik. Maar Baldewsingh denkt ook aan bewoners, vooral jeugd, uit de omliggende wijken, en de studenten van de nabij gelegen Haagse Hogeschool en ROC Mondriaan College in de vrije uren. De bestemming van de koepelvormige hal is nog niet zeker. Gedacht wordt aan ruimten voor verdedigingssporten, yoga en dans. Gesprekken waren volop gaande. Dat geldt ook voor het blokvormige gedeelte van het complex, dat een kantoorverzamelgebouw zou moeten worden voor sportbonden en aan sport gerelateerde organisaties.

En zo gaan de eeuwenoude RAC-hallen een nieuwe, bruisende toekomst tegemoet.

CARS JEANS STADION

SPORTIEF VISITEKAARTJE

DAT LANGSRIJDENDE AUTOMOBILISTEN NIET KAN ONTGAAN

Ruim tien jaar bespeelt ADO Den Haag al weer het nieuwe stadion in het Forepark nabij het verkeersknooppunt Prins Clausplein. In die tijd droeg het opvallende complex drie verschillende namen.

22

Vanaf 2007 het ADO Den Haag Stadion, vanaf 2010 het Kyocera Stadion en sinds 2017 het Cars Jeans Stadion. De capaciteit van het stadion is 15.000 zitplaatsen. Het is ook één van de best beveiligde stadions van Nederland met crowd controlhekken, camera's met gezichts- en spraakherkenning. Het is ook een stadion zonder hekken rondom het verhoogde speelveld. Al deze maatregelen hebben er mede toe bijgedragen, dat ADO Den Haag haar uit de jaren tachtig daterende reputatie van renclub zo goed als volledig van zich af heeft kunnen schudden.

ADO Den Haag begon door onverwachte degradatie in 2007 in haar nieuwe stadion niet als Eredivisieclub, maar in de Jupiler League. Via de nacompetitie keerde de club een jaar later al terug naar het hoogste niveau. Daarom trok de club in het eerste seizoen in de nieuwe behuizing gemiddeld 5000 à 6000 bezoekers. Eenmaal terug in de Eredivisie steeg het gemiddelde naar ruim 11.000, in het topjaar 2010-2011 toen via de nacompetitie Europees voetbal werd afgedwongen naar gemiddeld 13.000 bezoekers. Het gemiddelde is nog steeds ruim boven de 11.000, hoewel ADO Den Haag veel acties organiseert alle plaatsen bezet te krijgen. Dat dit nog niet lukt is er nog lang geen aanleiding om het stadion uit te breiden. Bij het ontwerp van het stadion werd daarmee wel zodanig rekening gehouden, dat dit technisch gezien relatief eenvoudig zou kunnen.

Uitverkocht was het stadion wel in 2014 tijdens het WK hockey voor mannen en vrouwen. Een prachtig evenement, gezegend met fraai zomers weer, succesvolle Oranje-teams (vrouwen wereldkampioen, mannen tweede) en volle tribunes met in oranje uitgedoste fans, die zorgden voor een onvergetelijke sfeer. Het WK hockey was ook de aanleiding voor de komst van het kunstgras in het stadion. Niet alleen speciaal voor het hockey, maar ook voor het voetbal. Hoewel ADO Den Haag economisch en logistiek veel baat heeft bij de kunstgrasmat is er veel weerstand in de voetbalwereld waar menigeen natuurgras prefereert. Of natuurgras als voorschrift zal gaan gelden is vooralsnog verborgen in de schoot van de toekomst.

Op de derde dinsdag van september vindt jaarlijks een invasie plaats van militairen, die zich in het stadion verzamelen en oefenen voor hun optreden als erewacht of als lid van de muziekkorpsen in het kader van Prinsjesdag.

Al met al een veelzijdig en opvallend visitekaartje voor Den Haag, dat de vele dagelijks langsrijdende automobilisten niet kan ontgaan.

BEACH CITY

DIT MOET HÈT SPORTSTRAND VAN EUROPA WORDEN

23

Het idee om nabij het Noorderhavenhoofd een specifiek sportstrand te ontwikkelen bestaat al jaren. Een definitieve doorbraak in de planvorming voor Beach City, dat hèt sportstrand van Europa moet worden, is er nog niet. De bedoelingen staan al recht overeind, maar uit oogpunt van belangen, zorgvuldigheid en financiën, krijgt het ambitieuze plan nog niet zijn beslag.

Al ruim tien jaar, sinds het ontstaan van het The Hague Beach Stadium, wordt gesproken onder aanvoering van oud-sportwethouder Wilbert Stolte en projectmanager Pieter van Woensel (ook oud-wethouder in Den Haag) over een speciaal sportstrand nabij het Noorderhavenhoofd. Ach, hoewel niet geformaliseerd, op dit gedeelte van het Scheveningse strand wordt al jaren volop gesport. Met beachvolleybal, dat zich daar in en rond het strandstadion als de centrale sport ontwikkelde. Sinds het WK beachvolleybal in 2015 en de opening van de Sportcampus Zuiderpark in 2017 is het accent wel meer verschoven van topbeachvolleybal naar activiteiten op breedtesportniveau. Waar natuurlijk niets mis mee is.

De ambities van Beach City zijn altijd fier overeind gebleven. Het moet een toplocatie voor zee- en strandsporten worden, hèt sportstrand van Europa, met een permanente tribune, jaarrond ondersteunende faciliteiten, douches, kleedkamers, multifunctionele ruimten, een sportkantine en mogelijkheden voor sportgerelateerde retailhandel. 's Zomers zou ruimte moeten zijn voor flexibele tribunes tot een capaciteit van 2000 à 3000 plaatsen. Er zou een sportduin moet komen, dat uitdagend is voor meerdere sporten, fitnessstoestellen, ruimten voor hardlopen en skaten, voor klimmen (boulderen), een basketbalveldje en indoorfaciliteiten.

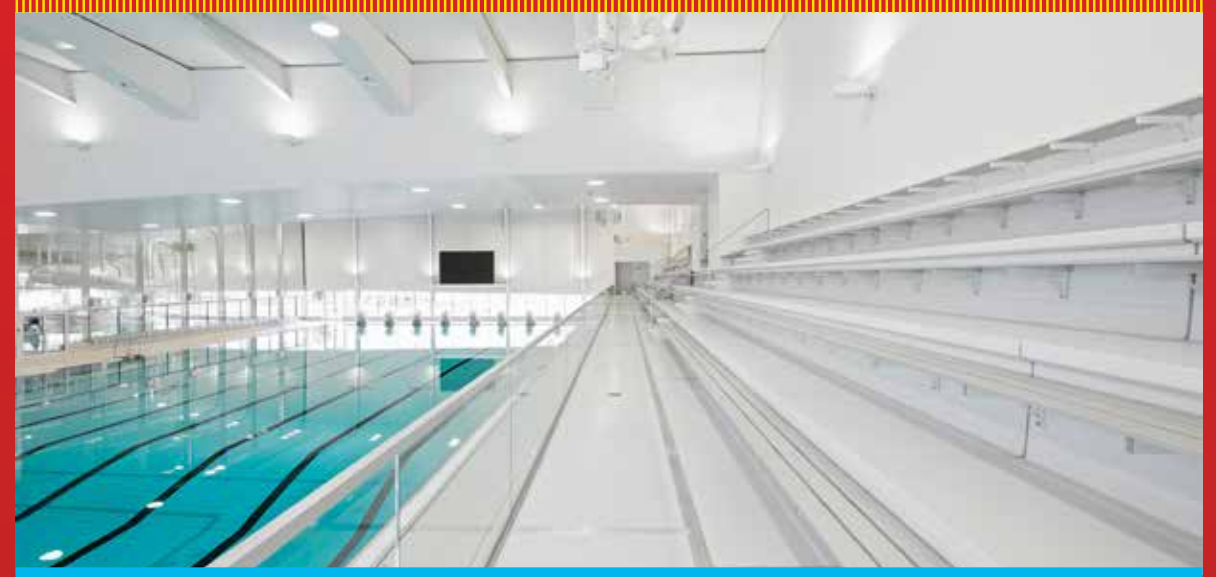
Ontwikkelperspectief genoeg dus. Misschien zorgt de finish van de Volvo Ocean Race wel voor de inspiratie voor het groene licht. Juist daar op het sportstrand en in en rond het The Hague Beach Stadium zou eind juni het epicentrum zijn van het feestelijke gebeuren van 's wereld grootste zeilevenement. De realisering van Beach City zou een naadloos vervolg er van kunnen zijn.

HOFBAD

PRONKJUWEEL EN TREKPLEISTER

24

Het Hofbad is één van de iconische sportcomplexen, dat de laatste jaren in Den Haag verrees. Het zwempaleis trok sinds de opening op 12 oktober 2012 tot en met maart dit jaar ruim 2,3 miljoen bezoekers.

Het recreatief zwemmen staat nummer één met 913.102 bezoekers, het verenigingszwemmen volgt met 770.930 en wedstrijden/evenementen trokken 481.665 bezoekers. Getallen die veel hoger zouden liggen, als het Hofbad in 2013 en 2015 wegens werkzaamheden niet enkele maanden gesloten was. Vergeleken met de jaren, waarin het complex wel alle maanden draaiden scheelde dit alleen al bij het recreatief zwemmen jaarlijks ongeveer 30.000 bezoekers. Het zwembad is van maandag tot en met vrijdag van 05.30 uur tot 23.00 uur in bedrijf, op zaterdag en zondag van 08.00 uur tot 17.00 uur. In het waterpoloseizoen (september tot juli) is het bad op zaterdag tot 23.00 uur open en op zondag bij zwemevenementen tot 19.00 uur.

De Hofspetters is een zwemschool, die wekelijks aan 1400 mensen van verschillende leeftijd zwemlessen verzorgt gericht op een leven lang veilig, gezond en vooral plezierig zwemmen. Met doorgroeimogelijkheden naar diverse onderdelen van de zwemsport richting de Haagse zwemverenigingen. Om Den Haag als zwemstad van weleer nieuwe faam te bezorgen werken Haagse zwemclubs (HZZIAN, Racing Club, DES, DSZ) samen onder

de naam Topzwemmen Den Haag. Daaronder vallen weer Waterpolo Den Haag (CWP, DSZ, HZZIAN en ZCR) en Waterpolo Residentie (6-16-jarige leden van CWP, ZCR, HZZIAN). Onder auspiciën van de KNZB is het Hofbad sinds februari 2016 het vierde Regionaal Trainingscentrum (na Amsterdam, Eindhoven en Drachten) als aanvoerlijn naar de nationale zwemtop.

In het Hofbad vonden diverse waterpolo-interlands plaats, Europese bekerwedstrijden, de nationale bekerfinalies. En zwemevenementen als de Grand Prix The Hague, inmiddels dankzij de KNZB omgedoopt tot Swim Cup, die geldt als kwalificatietoernooi voor internationale topevenementen als WK's en EK's. Een grote eer was de keuze van de Australische zwembond het Hofbad te kiezen als trainingslocatie ter voorbereiding op het WK 2017 in Budapest.

Het witte, transparante zwemparadijs in de Haagse Vinexwijk Ypenburg is niet alleen een pronkjuweel, maar ook een ware trekpleister voor veel meer dan alleen de directe omgeving en de regio.

HYPERMODERN HIGHTECHTRAININGSVELD

BIEDT NIEUWE PERSPECTIEVEN HAAGSE TOPHOCKEY

25

LETTERLIJK EN FIGUURLIJK
HAD DE KOMST VAN HET HIGH
PERFORMANCE TOPHOCKEY
TRAINING CENTER HEEL WAT
VOETEN IN DE AARDE

Hockey is een prominente sport in Den Haag. Hockeyclubs als hdm, HCKZ en HGC behoren qua ledental tot de grotere, zoniet de grootste sportclubs van de Residentie. Een voorname rol in de top van deze sport is voor de Hofstad al enige jaren niet meer weggelegd. HGC doet op het hoogste niveau aardig mee en hoopt komend seizoen door nieuwe gezichten een serieuze rol in de top voor zich op te eisen. De mannen van hdm degradeerden uit de Hoofdklasse, terwijl de vrouwen van deze club aanhaakten bij de middenmoot. De mannen van HCKZ keren terug op het hoogste niveau.

LET'S STICK TOGETHER

In de afgelopen jaren is vaak gepraat over het Haagse tophockey. 'Tobhockey' sneerden cynici, maar onder anderen Edwin van der Heide (hdm), Albert Markus (HCKZ) en Edwin Gunneman (HGC) staken de koppen bij elkaar voor een constructieve brainstorm. De gemeente Den Haag liet al langer geen gelegenheid onbenut om impulsen voor het Haagse tophockey te stimuleren en te ondersteunen. Van het ontwerp van een tophockeystadion tot voorzichtige voorzetjes voor een fusie. Daar kwam en komt het niet van.

Wel de oprichting van de stichting Let's Stick Together, waaruit het idee van een High Performance Tophockey Training Center ontsproot. En die super-de-luxe, hypermoderne trainingsaccommodatie komt er om na de zomer de Haagse hockeytoppers en -talenten de gelegenheid te geven zich verder te ontwikkelen naar het hoogste niveau.

AARDIGE BUREN

Letterlijk en figuurlijk had de komst van het High Performance Tophockey Training Center heel wat voeten in de aarde. Op de beoogde plek lagen de driving range van Golf Duinzicht en een stuk grond van tennisvereniging De Aeronauten. Voor Golf Duinzicht werd een goed alternatief gevonden en met De Aeronauten werd overeenstemming gesloten. Toen kon de metamorfose tot het High Performance Tophockey Training Center beginnen. Op 12 maart zetten onder anderen sportwethouder Rabin Baldewsingh en vertegenwoordigers van de drie betrokken hockeyclubs de eerste spade in de grond, binnenkort is het HPTTC klaar voor de finale inrichting. Hypermodern, met de fijnste technische snuffjes, tot in de perfectie.

HIGHTECH

Elke beweging van de trainende hockeyers wordt straks gevolgd en vastgelegd door camera's. De bedoeling is zelfs, dat er buiten, langs de kant, met laptops wordt gewerkt, waardoor spelers niet meer alleen afhankelijk zijn van de op- en aanmerkingen die zij krijgen te horen van hun trainers, maar ook alles zelf kunnen zien. Het voormalige clubhuis van Golf Duinzicht is omgebouwd tot video(analyse)ruimte, waar input wordt verzameld voor het talentvolgsysteem. Snelheid, kracht, inspanning, alles wordt gemeten, opgeslagen en geanalyseerd. De besproeiing van het veld gebeurt niet zoals gebruikelijk van bovenaf, maar er is sprake van bevoeiing van onderuit. Onder het veld bevindt zich een betonnen waterbak, sensoren geven aan wanneer het veld van daaruit nat moet worden gehouden.

Voor hockeytoppers en -talenten biedt het HPTTC faciliteiten die nergens anders aanwezig zijn. Mogelijk voor hen een argument om de lokroep van topclubs van elders te weerstaan en bij hun Haagse club te blijven. Wedstrijden spelen op dit complex? Om het Haags kampioenschap misschien. En wellicht zullen de nationale selecties hier bij gelegenheid hun trainingssessies houden. Bijzonder wordt het gloednieuwe veld wel...

Het is het eerste resultaat van Let's Stick Together als een stap richting de vooraanstaande positie, die het Haagse tophockey ooit innam.

WAT IS JOUW MOMENT VAN HET SEIZOEN? 'De winst bij Roda JC op de slotdag waarmee je achteraf zevende wordt en de play-offs haalt.'

NAAR WELKE SPELER KIJK JE GRAAG? 'Ik ben als kind opgegroeid met de generatie Johan Cruyff, Johan Neeskens etc. Dankzij deze spelers ben ik enthousiast geworden voor de voetbalsport.'

WAT IS JOUW GROOTSTE UITDAGING? 'Een zo sterk mogelijk elftal samenstellen zodat we met ADO Den Haag stabiel kunnen blijven presteren.'

WELK LAND WORDT ER WERELD-KAMPIOEN? 'Mijn gevoel zegt Duitsland of Spanje. De meest fitte en mentaal sterkste ploeg zal de titel pakken.'

INTERVIEW

LATEN WE NU VOORAL NIET TE HOOG VAN DE TOREN GAAN BLAZEN

68

INTERVIEW

MANAGER VOETBALZAKEN JEFFREY VAN AS: 'DE ZEVENDE PLAATS IS ECHT EEN PRESTATIE VAN HET COLLECTIEF'

Met het behalen van de zevende plaats kende ADO Den Haag een voortreffelijk seizoen in de eredivisie. De snelle uitschakeling in de eerste ronde van de play-offs om Europees voetbal deed daar niets aan af. Spelers en de technische staf gingen daarna genieten van een welverdiende vakantie. Voor manager Voetbalzaken **Jeffrey van As** braken juist drukke tijden aan.

Er is veel op een positieve manier veranderd in de kleine anderhalf jaar dat Van As nu werkzaam is in de Hofstad. 'De rust bij de club is teruggekeerd. Het gaat bij ADO Den Haag weer over voetbal en dat heeft ook effect op de sportieve resultaten.' Van As ziet de zevende plaats vooral als een prestatie van het collectief. **Bjørn Johnsen** staat door zijn negentien doelpunten natuurlijk flink in de schijnwerper. Op hem was het spel ook (deels) afgestemd. Over het hele seizoen is de sfeer gewoon heel goed geweest. Iedereen wist zijn rol en handelde daar ook naar. **Eduard Duplan** heeft bijvoorbeeld voor het eerst weinig gespeeld. Op zijn instelling was echter niets aan te merken. Een echte modelprof.'

VERWACHTINGEN

Van As noemt de serie Willem II (uit), Ajax (thuis) en Sparta Rotterdam (thuis) in de maand september, die zeven punten opleverde, achteraf cruciaal. We hadden immers de eerste drie wedstrijden verloren. Daarna zijn we structureel onze punten blijven pakken. In de winterstop stonden we geloof ik al op 26. De onderste plaatsen zijn we echter in de gaten blijven houden. Pas toen de voorsprong groot genoeg was begonnen wij aan meer te denken.' De zevende plaats geeft een gevoel van trots en schept misschien ook verwachtingen voor het nieuwe seizoen. Van As weigert daar aan mee te doen. 'Laten we nu vooral niet te hoog van de toren gaan blazen. Een positie tussen plaats negen en dertien is ook gezien de spelersbegroting realistisch. We zijn nog niet zover dat we kunnen kijken naar ploegen als FC Utrecht, Vitesse en SC Heerenveen, die structureel in de subtop spelen.'

SPELERS

Of er een drukke transferzomer wacht? 'Er is zeker belangstelling voor spelers als **Wilfried Kanon**, **Björn Johnsen**, **Nasser El Khayati** en **Sheraldo Becker**. En dat is natuurlijk ook wel weer een compliment voor onze werkwijze. **Tyronne Ebuehi** maakt de stap naar SL Benfica. Dat gun je zo'n jongen natuurlijk ook. We gaan hier zeker geen uitverkoop houden. Het belangrijkste is dat er ook komend seizoen een elftal op het veld staat dat een prominente rol in de eredivisie kan spelen. Als vervanger van Ebuehi moet er in ieder geval een nieuwe rechtsback bijkomen. Voor het middenveld willen we ook graag een speler halen om te zorgen voor meer concurrentie en tegenvallers zoals blessures beter op te kunnen vangen. **Lex Immers** heeft bijvoorbeeld een aantal wedstrijden, ondanks kleine pijnjes, toch gespeeld. Het zou ook lekker zijn als je die dan een keer rust kunt geven.' De rentree **Ricardo Kishna** was volgens Van As de grootste tegenvaller. De buitenspeler, met Haagse roots, werd op het laatste moment gehuurd van Lazio Roma. Door botte pech scheurde hij in zijn tweede wedstrijd zijn kruisband. Kishna is na een succesvolle operatie in Amerika een heel eind gevorderd in zijn revalidatie. Of hij na de zomer in Den Haag op herkansing gaat, zal de tijd leren. De bal ligt natuurlijk bij zijn Italiaanse werkgever.

69

MITCHEL DENKERS HELPT ADO AAN SUCCES IN DE E-DIVISIE

27

Niet alleen voetballen de eredivisieclubs op het veld tegen elkaar, maar bekampen elkaar sinds anderhalf jaar ook op de spelcomputer in de E-Divisie. **Mitchel Denkers**, een groot fan van ADO Den Haag en een fanatiek FIFA-speler, greep de kans om zijn club als E-sporter te vertegenwoordigen met beide handen aan.

'Ik woon in Den Haag, ben voor ADO Den Haag en speel graag FIFA. Ik besloot dan ook snel een mail te sturen, toen de club een E-sporter zocht', vertelt de 24-jarige Mitchel. De selectieprocedure bestond uit een klein toernooi tegen de andere kandidaten en een korte quiz om de clubkennis te testen. De keuze viel op hem. Maar wat houdt die E-Divisie nu precies in? Het initiatief komt van de Eredivisie CV en is gelanceerd in samenwerking met alle achttien clubs, EA SPORTS™ en Endemol Shine Nederland. Zo is een uniek platform ontstaan om jongeren te bereiken en de betrokkenheid van de al aanwezige fans bij hun club te vergroten. De wedstrijden worden met deskundig commentaar ook uitgezonden op de tv-zender FOX Sports Eredivisie. De beelden zijn een dag later ook te bekijken via het eigen YouTube-kanaal. 'Bij Heracles hebben ze zelfs een heuse skybox ingericht voor de E-sporter waar kinderen ook wedstrijden kunnen komen spelen. Als je het als club goed aanpakt geeft het enorme mogelijkheden', aldus Mitchel.

Over een paar weekenden worden in totaal zeventien speelrondes afgewerkt in de spelmodus FIFA Ultimate Team. Ook legendarische voetballers uit het verleden kunnen zo worden ingezet. Iedere E-sporter speelt in het shirt van zijn club en de winnaar mag zich landskampioen noemen. 'We spelen zowel een seizoen op de Playstation als de Xbox. 'Op de Playstation ben ik dit seizoen op de derde plaats geëindigd. Een prestatie waar de club en ik erg tevreden over zijn, maar je wilt natuurlijk altijd meer. Het gat met de nummers één en twee was ook niet zo heel groot.'

Internationale ervaring heeft Mitchel ook al. 'Ik heb in april meegedaan aan de Champions Cup in Manchester met E-sporters van over de hele wereld. Bij dit soort toernooien valt ook veel prijzengeld te verdienen. Om mij te kwalificeren moest ik vier weekenden achter elkaar online veertig wedstrijden spelen. Ik won er 153. De laatste duels waren echt zenuwslopend spannend.' De hele reis en het verblijf werden door EA SPORTS voor mij betaald. Het was een geweldige ervaring en het smaakt zeker naar meer. Binnen de E-Divisie zijn er ook enkele spelers die er al van kunnen leven. Dat is ook mijn ambitie en dat weten ADO Den Haag ook. De komende één à twee jaar wil ik kijken hoe ver ik als E-sporter kan komen.'

WAT IS JOUW MOMENT VAN HET SEIZOEN? 'De zevende plaats van ADO Den Haag en mijn kwalificatie als E-sporter voor de Champions Cup in Manchester.'

NAAR WELKE SPELER KIJK JE GRAAG? 'Dan blijf ik bij ADO Den Haag en kies ik voor Nasser El Khayati.'

WAT IS JOUW GROOTSTE UITDAGING? 'De E-Divisie winnen.'

WELK LAND WORDT ER WERELDKAMPIOEN? 'Duitsland. De ploeg met het meeste voetballende vermogen.'

IK KRIJG DAGELIJKS WEL TWINTIG ONLINE VERZOEKEN OM EEN POTJE FIFA TEGEN MIJ TE SPELEN

WAT IS JOUW MOMENT VAN HET SEIZOEN? 'Mijn debuut voor Oranje.'

Naar welke speelster(ster) op jouw positie kijk je graag? 'Andrés Iniesta, vind ik een fijne voetballer om te zien.'

Wat is jouw grootste uitdaging? 'Een vaste waarde worden in het Nederlandse A-team.'

Welk land wordt wereldkampioen? 'Met hun kwaliteiten zeg ik de Brazilianen, maar ik heb me in het WK nog niet heel erg verdiept.'

RIJZENDE STER

28

RIJZENDE STER

VICTORIA PELOVA IN SNELTREINVAART OP WEG NAAR DE TOP

De ster van voetbalster **Victoria Pelova** is rijzende. In korte tijd is ze uitgegroeid tot één van de smaakmakster in de Eredivisie Vrouwen. De jonge middenveldster van ADO Den Haag mocht begin dit jaar zelfs mee op trainingskamp met het grote Oranje. In de oefenwedstrijd tegen Spanje maakte ze in de slotfase haar officiële debuut.

Amper twee jaar geleden speelde Pelova nog anoniem haar wedstrijden tussen de jongens van Concordia in Delft. 'Een bewuste keuze. Daar leer je erg veel van. Het dwingt je bijvoorbeeld om veel sneller te handelen.' De kans om te gaan spelen voor Jong ADO Den Haag Vrouwen liet ze voorbij gaan. 'Ik had er alle vertrouwen in dat ze nog wel een keer zouden terugkomen.' En dat gebeurde ook. Lang had ze niet nodig om de trainer te overtuigen van haar kwaliteiten. 'Ik veroverde als jongste speelster direct een basisplaats.'

Een uitverkiezing voor de Oranje Leeuwinnen is haar voorlopige hoogtepunt. 'Dat was echt een grote verrassing voor mij. Ik kreeg een brief en dacht dat dit voor de selectie onder 19 jaar was. 'Het trainingskamp was een hele mooie en leerzame ervaring, maar zeker op het conditionele vlak ook pittig. Het niveau is zo ontzettend hoog en er heerst een echt topsportklimaat. Ik weet nu waar ik naar toe moet om echt aan te haken bij het niveau van deze speelsters en daar ga ik hard aan werken.'

De teamprestatie van ADO Den Haag steekt schril bij haar persoonlijke ontwikkeling. 'We wilden ons plaatsen voor de kampioensgroep en dat hebben we niet gehaald. Tegen de grote clubs als FC Twente en Ajax hebben we het goed gedaan. Met ploegen waartegen we het spel moesten maken, hadden we het lastig. We waren over het hele seizoen niet constant genoeg en daar baal ik van.'

Gelukkig voor Pelova wacht haar waarschijnlijk nog een fijne en sportief interessante zomer. Ze komt zowel in aanmerking voor het EK onder 19 in Zwitserland als het WK onder 20 in Frankrijk. Het zou haar tweede grote toernooi worden met een nationaal jeugdteam. Vorig zomer was Pelova er ook al bij op het EK. Ze stond in alle wedstrijden in de basis. Nederland reikte tot de halve finale. 'We verloren met 3-2 van Spanje. De Spaanse meisjes vormden eerlijk gezegd ook wel het betere team. Die wedstrijd werd ook live op tv uitgezonden. Dat was toen best spannend met al die camera's. Daar ben ik nu wel aan gewend.'

Punten om aan te werken zijn er nog voldoende. 'Simpeler voetballen, meer scoren en de omschakeling van aanval naar verdedigen' somt Pelova zonder aarzeling op. Voor de toekomst is een vaste plaats in de selectie van het Nederlands vrouwenelftal haar grootste ambitie. Komend seizoen blijft deze route via ADO Den Haag lopen.

'SPELEN TUSSEN DE JONGENS DWINGT JE OM SNELLER TE HANDELEN.'

'VROUWENVOETBAL STAAT ALLANG OP DE KAART, NU IS HET ZAAK DIT UIT TE BOUWEN'

Het gaat goed met het Nederlandse vrouwenvoetbal. Dankzij het grote succes van de Oranjeleeuwinnen op het Europees kampioenschap voor vrouwen in 2017 hijsen steeds meer meisjes en vrouwen zich in een voetbaltenue.

29

Rob Reijenga ruilde ADO

Den Haag Vrouwen vorig jaar in voor een toezichthouden- de rol als commissaris in de Raad van Commissarissen van de Coöperatie Eredivisie Vrouwenvoetbal. Daarin is hij de enige man. De vrouwelijke commissarissen zijn Nicole Edelenbos (voorzitter), Jacqueline Smit, Barbara Barend en Maureen Schlejen-Peters. Nog altijd houdt Rob Reijenga zich bezig met de professionalisering van het vrouwenvoetbal, maar nu op nationaal en internationaal niveau. Of voetbal voor vrouwen op de kaart staat is een overbodige vraag. 'Het staat allang op de kaart, zeker na het grote succes op het Europees kampioenschap', stelt Reijenga.

JONGENS VERSUS DE MEISJES

Het aantal meisjes op voetbalclubs is de afgelopen twee jaar enorm gegroeid. In 2016 stonden bij de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB) 153.000 voetballende vrouwen en meisjes geregistreerd en dat aantal groeit ieder jaar. 'Vooral het ledenaantal van meisjes tussen de 8 en 12 jaar neemt snel toe. In diezelfde leeftijdscategorie loopt het aantal voetballende jongens juist terug.' Ook als je een willekeurige voetbalclub bezoekt, zie je een ander beeld dan vroeger. 'Het is ongeveer één op één. Er lopen nu evenveel jongens als meisjes met een grote voetbaltas op de rug.'

VOLLE STADIONS

De groei van het vrouwenvoetbal is grotendeels te danken aan het succes van de Oranjeleeuwinnen. 'De halve finale en de finale van EK vorig jaar waren in de Grolsch Veste in Enschede, daar zaten twee keer ruim 30.000 toeschouwers. Je ziet vaak dat meisjes met de hele club, familie of vrienden- groep naar het stadion komen.' Die volle stadions zijn ook nu, tijdens de kwalificatiewedstrijden voor het wereldkampioenschap (WK) een feit. En dat is ook niet zo gek, want Oranje maakt een goede kans om zich te plaatsen voor het WK 2019 in Frankrijk.

UITBREIDING EREDIVISIE

Ook het vrouwenvoetbal op Eredivisieniveau heeft de afgelopen jaren een boost gekregen. De Eredivisie voor vrouwen is uitgebreid naar negen clubs. 'Maar ook één klasse onder de Eredivisie, in de Topklasse, wordt heel serieus gevoetbald.' Bijna

alle speelsters die deel uitmaken van het Oranjeteam spelen of speelden in de Eredivisie. Overigens weten steeds meer grote Europese clubs de beste Nederlandse speelsters te contracteren.

PROFESSIONALISERING

De velen investeringen vanuit de KNVB hebben ook een grote rol gespeeld in de groeiende populariteit van het vrouwenvoetbal. 'De technische staf is verbeterd, maar ook de hele organisatie van het vrouwenvoetbal en de omstandigheden voor de speelsters zijn flink vooruit gegaan.'

Natuurlijk zijn nog niet alle doelen behaald. De Coöperatie Eredivisie Vrouwenvoetbal heeft nog genoeg te doen de komende jaren. 'We hebben een lijst met doelstellingen voor 2022 samengesteld. Zo willen we significant meer toeschouwers in de stadions tijdens Eredivisiewedstrijden, 10-12 financieel gezonde clubs en een actieve rol in het opleiden van jonge talenten.'

NUMMER ÉÉN

De toekomst van het vrouwenvoetbal ziet er volgens Reijenga in ieder geval rooskleurig uit. 'Ik weet zeker dat het voetbal voor vrouwen over tien jaar hele grote stappen heeft gemaakt, zowel op nationaal als internationaal niveau. We zijn nu al een toonaangevend voetballand in de wereld. We staan op nummer één van de UEFA ratinglijst, boven Frankrijk, Engeland en Duitsland!'

Haags Hopje

070-33 88 616 Scheveningseweg 108 2584 AD Den Haag info@zwembadhaagshopje.nl www.zwembadhaagshopje.nl

Zo scoort u meer business

Word certificaathouder van Businessbox En Un Momento d'ADO en beleef de voordelen van zakelijk netwerken op een indrukwekkende locatie.

En Un Momento d'ADO werd in 2013 genomineerd voor de Beste Skybox van Nederland.

Ga voor meer informatie naar www.unmomentodado.nl

ADO VROUWEN SCOORT MET NIEUWE JEUGDOPLEIDING

Met 3 bekertjes in de laatste 5 jaar en het landskampioenschap in 2012 heeft ADO Den Haag Vrouwen een respectabel trackrecord. En ook al struikelden de vrouwen het afgelopen seizoen in de beker over Ajax, het is full speed ahead. De nieuwe jeugdopleiding getuigt van ambitie. 'We moeten met creativiteit aan de slag', zegt **Kees Punt**, voorzitter ADO Den Haag Vrouwenvoetbal.

30

Kees Punt heeft een zwak voor sporters die keihard hun best doen en barsten van het talent, maar daar te weinig voor terugzien. ADO Vrouwen valt in die categorie. Talent en spelplezier spatten eraf bij de Haagse voetbalmeiden, maar de sponsoring blijft een zorgenkindje. Onbegrijpelijk, vindt Punt. Toen de NV ADO Den Haag er 6 jaar geleden de stekker uit wilde trekken, nam hij daarom samen met zijn vrouw Karin en een paar zeer gewaardeerde medestanders de club onder zijn hoede. 'Vrouwenvoetbal was toen nog niet zo populair als nu, maar wij zagen wel een enorme potentie', verklaart hij. 'De meiden zijn super gemotiveerd en getalenteerd. Ik vind het een mooie uitdaging om te kijken of we het vrouwenvoetbal bij ADO Den Haag een toekomst kunnen geven.'

In sportief opzicht doet de club het goed. Dit jaar grepen de vrouwen helaas net naast een plek in de top 5, maar wonnen ze wel de B-pool. 'De kracht van de Haagse vrouwen is een combinatie van passie, talent en Haagse bluf', stelt Punt. 'Ze combineren het creatieve talent van Ajax en het 'werkvoetbal' van Feyenoord: bikkelen en doorgaan tot de laatste minuut. Ze zijn extreem gemotiveerd en willen er echt vol voor gaan. De meesten komen hier uit de buurt en hebben echt hart voor de club - net als de vrijwilligers en de trainers overigens.'

JEUGDOPLEIDING

Zo'n club verdient het om naar een hoger niveau getild te worden, vindt hij. Daarom steekt ADO Vrouwen tijd en geld in de eigen opleiding. Voor de

selectie van komend seizoen is 80 procent van de meiden afkomstig uit eigen kweek. Daar komen nu een Onder 14 en Onder 16 elftal bij, meldt Kees Punt niet zonder trots. 'Zeker na het winnen van het EK, dromen steeds meer meiden van een carrière als profvoetbalster. Hiermee krijgen jonge talentvolle meiden de kans om die droom waar te maken.' De meiden gaan bij de jongens in de competitie spelen, en dankzij samenwerking met SVV Scheveningen kunnen de nieuwe teams gebruikmaken van goede faciliteiten. Kees Punt is blij met de samenwerking met de Scheveningse club. 'Hierdoor spelen we met de jeugd in ieder geval weer in eigen stad. Het ultieme ideaal is nog wel steeds om een heel eigen complex te hebben, waar zowel de jeugdopleiding als Vrouwen 1 van ADO kunnen

trainen en hun wedstrijden kunnen spelen. Dat kan zeer goed op Scheveningen, maar een plek op of rond Sportcampus Zuiderpark of het eigen ADO jeugdcomplex (De Aftrap) zou daarbij ook voor de hand liggen.'

VISITEKAARTJE

Naast een goede locatie is ook financiële onafhankelijkheid een must voor een profclub, vindt Punt. 'Niemand kan meer om vrouwenvoetbal heen. We hebben echt een topopleiding. De club fungeert als kweekvijver voor voetbaltalent. Voor de toppers is de jeugdopleiding een springplank naar een carrière in het buitenland.' Daarmee is ADO Vrouwen een mooi visitekaartje voor de gemeente Den Haag. Er bestaat een goede samenwerking met de gemeente, waarbij de

ADO-vrouwen, in ruil voor subsidies, maatschappelijk actief zijn, bijvoorbeeld met het geven van clinics of lessen op scholen. Maar er is meer nodig. 'Meedoen in de top kost geld. Steeds meer meiden komen met zaakwaarnemers, waardoor de kosten voor ons oplopen, en de grote clubs halen de goede speelster bij ons weg. Daardoor ontstaan er enorme verschillen tussen clubs in het vrouwenvoetbal. In de eredivisie van de mannen is er sprake van een zekere balans, maar bij de vrouwen is dat proces nog niet uitgekristalliseerd. Dat leidt bijvoorbeeld tot enorme verschillen tussen Ajax en de rest. In een zich nog ontwikkelende competitie is het niet goed dat een club zich zo extreem versterkt ten koste van de anderen. Daar krijg je geen mooie wedstrijden van, en dat is

DE KRACHT VAN DE
HAAGSE VROUWEN IS EEN
COMBINATIE VAN PASSIE,
TALENT EN HAAGSE BLUF

SPORTIEVE MODE VOOR ELK JAARGETIJD

Bij de naam Skihut denk je al gauw aan sneeuw, winterkou en ijspret. En inderdaad: deze winkel heeft een grote collectie sportieve winterkleding. Maar verrassend genoeg vind je er ook een grote zomercollectie. Dat maakt Skihut het adres voor koukleumen én zonzonbidders.

Op zoek naar een warme winterjas of het perfecte ski-jack? Dan is Skihut the place to be. Deze sportkledingwinkel in de Scheveningse haven heeft een groot assortiment kleding om op modieuze wijze de kou te trotseren. 'We heten niet voor niets Skihut', zegt bedrijfsleidster **Jeanine Mussani**. 'We hebben een enorme collectie skikleding en andere kleding voor winterse sporten. Je kunt hier als ervaren sporter terecht voor gedegen advies over technische kleding voor

bijvoorbeeld skiën of tracking. Maar in tegenstelling tot een pure sportzaak zoals Perry Sport, verkopen wij niet uitsluitend sportkleding. Onze kracht zit in de combinatie sportkleding en fashion. Ons best verkochte artikel is de winterjas, direct gevolgd door de skimode. We hebben de grootste wintercollectie van Nederland met knallende merken zoals Parajumpers en Canada Goose. Mensen komen dan ook uit alle windstreken hiernaartoe voor een winterjas.'

HET IS ECHT
EEN BELEVING

SPORTIEVE ZOMERKLEDING

Maar Skihut is er niet alleen voor de koukleumen. Wat veel mensen niet weten is dat je hier ook prima terecht kunt voor je zomerse outfit. De collectie is aangepast aan de omgeving. Dat betekent: veel beach- en swimwear. Er is een enorme collectie bikini's, zwembroeken en luchtige kleding om op een zomerse dag goed voor de dag te komen en lekker te kunnen bewegen. Zowel voor zomer- als winterkleding geldt: het aanbod is enorm. Dat heeft alles te maken met het vloeroppervlak. 'Skihut beslaat maar liefst drieënhalfduizend vierkante meter', zegt Jeanine niet zonder trots. 'Ik zeg wel eens stoer: wij hebben hier ons eigen mini-warenhuisje. We verkopen complete outfits van allerlei merken voor elke gelegenheid en voor het hele gezin. Dit is echt een familiezaak.'

BELEVING

Iets kopen bij Skihut is meer dan gewoon shoppen. Het is echt een beleving. 'De gemiddelde klant blijft lang in de winkel. Dat is niet zo gek, want we besteden veel aandacht aan een goede sfeer. Er zijn leuke barretjes waar je iets kunt eten en drinken tijdens het passen. Kortom: het is reuze gezellig, zoals dat hoort bij wintersport. Mensen voelen zich hier echt thuis.'

MIX & MATCH

De belangrijkste trend van de laatste jaren is volgens Jeanine het samengaan van sport en fashion. 'De modische kant en de sportieve kant worden steeds vaker gecombineerd.

Vroeger werd sportkleding alleen gedragen bij het sporten, maar tegenwoordig is het een kwestie van mix and match. Mensen willen sportieve kleding die ze ook in het gewone leven kunnen dragen. Skimerken kijken daarom ook naar gewone fashionmerken en geven daar hun eigen draai aan. Dat leidt tot een modisch aanbod met leuke prints. Het afgelopen jaar zag je bijvoorbeeld veel stukjes 'leer' verwerkt in jaszes of broeken en voor komend seizoen verwacht ik een accent op 'fur'.

SPONSORING

Bij Skihut hebben ze hart voor de sport. Daarom sponsort het bedrijf verschillende sportclubs, zoals de lokale tennisvereniging, ADO Den Haag, en FC Volendam. Ook bestaat er een goede samenwerking met sportvereniging Max Health Club. Het personeel van Max Health Club draagt kleding van Skihut, mensen die er lid zijn kunnen met korting bij Skihut shoppen en de medewerkers van deze sportmodewinkel mogen gratis sporten bij de sportclub. 'Een mooie kruisbestuiving', vindt Jeanine.

HOE GAAT HET MET.... MICHEL VAN DER LOOS?

In de rugbywereld is **Michel van der Loos** een zeer bekende naam.

Als jong Haags talent van HRC besloot hij begin jaren zeventig de oversteek te wagen naar Wales. Het bleek de voorbode voor een lange internationale carrière in Wales, Engeland, Australië en Frankrijk. Ook kwam Van der Loos tot bijna honderd interlands voor het Nederlands team.

Van der Loos is nu 65 jaar, maar dat is nog geen reden om het rustig aan te doen. Al vele jaren is hij eigenaar van het uitstekend aangeschreven familierestaurant Home Loos op Ibiza. 'We zitten iedere avond vol en hebben zelfs regelmatig bekende Nederlanders over de vloer. Ons geheim is heerlijk eten, in een sfeervolle ambiance voor een vriendelijke prijs.'

Zonder ooit op Ibiza geweest te zijn, besloot Van der Loos een kleine 20 jaar geleden na een tip van een bekende uit de rugbywereld zijn koffers te pakken en zijn geluk te proeven op het populaire Spaanse vakantie-eiland 'Het aangekochte pand werd vanaf nul verbouwd tot een restaurant van allure. Ervaring in de horeca had hij voldoende. 'Ik heb jarenlang een strandpaviljoen gehad op Kijkduin en dacht hier ook oud te worden. Het liep anders. Ik kreeg een bod om dit van de hand te doen wat ik niet kon weigeren.'

Passie voor de rugbysport heeft Van der Loos nog steeds. 'Half mei ben ik even op en neer naar Bilbao gevolgen om twee Europa-Cupfinales te bekijken en ik word ook nog regelmatig uitgenodigd voor bijvoorbeeld wedstrijden van de Six Nations. Daar maak ik graag gebruik van. Het is altijd heel gezellig om al die oude coryfeeën weer te zien.'

In eigen land werd Van der Loos al snel gezien als groot talent. 'Ik maakte op mijn achttiende al mijn debuut in het Nederlands team. Via een oudere Welshman, die lid was van HRC, wordt hij enthousiast gemaakt om het in het buitenland te proberen. Hetzelfde zou hij Nederlands talent dat graag verder wil nu ook adviseren. 'De rugbysport heeft zich in ons land in al die jaren zeker wel ontwikkeld, maar dat is in de andere landen ook zo. Zelf denk ik dat de kloof alleen maar gegroeid is.'

Van der Loos weet in Wales met zijn enorme drive al snel te overtuigen en komt terecht bij Ebbw Vale. 'Een club waar een grote staalfabriek achter zat en jaarlijks tot de top-drie behoorde.' Van het rauwe Wales komt hij via coach Arthur Lewis een aantal jaar later terecht bij het Engelse Bath. 'Een rijke stad wat je qua publiek kunt vergelijken met Wassenaar. Voor mij was dat een hele nieuwe ervaring.'

Van der Loos spreekt door al die jaren in het buitenland zijn talen. Toch blijft het hart kloppen voor Nederland en praat hij nog steeds met een Haagse tongval. 'Ik ben nog steeds Michel van Den Haag en Oranje en niet van Spanje.' Hij komt nog ongeveer drie keer per jaar in de Hofstad. In de nabije toekomst zal het aantal bezoeken zeker toenemen. Op mijn leeftijd is het belangrijk dat ik toch wat meer taken aan anderen overdraag, waardoor mijn aanwezigheid minder noodzakelijk wordt.'

**'IK BEN NOG STEEDS
MICHEL VAN DEN HAAG
EN ORANJE EN
NIET VAN SPANJE'**

Wat is je favoriete sportmoment?

'De sensationele zege van Schotland op Engeland in 1990. Ik was samen met mijn Schotse vrienden bij deze wedstrijd aanwezig.'

Hoeveel uur sport je nog per week?

'Ik ben ongeveer tien uur per week actief in de sportschool. Daarnaast loop en fiets ik veel. Mijn doelstelling is om gezond en fit te blijven.'

Wat is je beste prestatie in je carrière?

'Kampioen van Wales met Ebbw Vale en de zege met het Nederlands team op het sterke Japan.'

HOE GAAT HET MET.... LAURA VAN LEEUWEN?

Laura van Leeuwen maakte in de eerste jaren van deze eeuw deel uit van een sterke generatie Nederlandse turnsters. De geboren en getogen Haagse won van 2002 tot en met 2004 liefst drie Nederlandse titels op 'haar' brug. Ook de vijfde plaats op het WK en olympische deelname staan op haar palmares. Hoe is het nu met haar?

33

Van Leeuwen, nu 32 jaar, woont nog altijd in Den Haag en heeft het maatschappelijk met een eigen, middelgrote tandartspraktijk in Clingendael prima voor elkaar. Ze treedt daarmee in de voetsporen van haar moeder, maar dat was zeker geen droom als jong meisje. 'Ik was altijd bezig met turnen en wist nooit zo goed wat daar allemaal bij kwam kijken tot ik haar in de vakantie een keer assisteerde.' Na mijn topsportcarrière ben ik eerste een jaar naar Brazilië gegaan waar familie woont en ik Portugees heb geleerd. Daarna ben ik de opleiding tandheelkunde in Nijmegen gaan doen. Met een eigen praktijk zijn het drukke en lange werkdagen. 'Als je plezier hebt in je werk, is dat helemaal niet moeilijk. Het leuke is dat je mensen helpt en je bijvoorbeeld gezinnen met jonge kinderen ook echt ziet opgroeien.'

De laatste jaren is haar interesse in de turnsport zeker weer gegroeid. 'Ik vind het nog steeds één van de mooiste sporten. Bij belangrijke wedstrijden zit ik op het puntje van mijn stoel en als het 's nachts is en het even kan, zet ik daar ook mijn wekker voor. Binnenkort is ook het NK. Ik ga dan zeker proberen te komen kijken.' De ambitie om een prominente rol te spelen bij het opleiden van jong talent heeft ze niet. De factor tijd ontbreekt simpelweg.

Van Leeuwen zit wel samen met onder meer verslaggever Hans van Zetten in de Adviesraad van Pro Patria Zoetermeer, de club waar ze onder leiding van trainer Frank Louter veel aan de danken heeft. Ze koestert vele mooie herinneringen. 'Ik heb er ontzettend van genoten. Mijn eerste Nederlandse titel op de burg, waar de concurrente met onder meer Verona van de Leur en Renske Endel groot was, springt er voor mij zeker uit. Ook de Olympische Spelen waren een hele bijzondere ervaring. Dat is iets waar ik altijd van droomde en daarnaast noem ik ook mijn eerste WK in Debrecen. Met val werd ik daar op brug vijfde.'

Dat ze één van de Haagse sportsters is met een zilveren ster op een wand bij de Wall of Fame in de Sportcampus Zuiderpark, vindt ze een hele eer en een mooi blijk van waardering. Daarnaast valt haar naam ook nog regelmatig bij het commentaar van Hans van Zetten bij wedstrijden. Haar 'vluchtelement' op de brug wordt door de huidige generatie topturnsters nog regelmatig uitgevoerd. Volgens Van Leeuwen zijn er basiselementen in het turnen die je niet snel verleerd. 'Als ik binnenkort een keer in een hal ben, moet ik het misschien weer eens proberen', besluit ze met een lach.

'Het goud van snowboardster Ester Ledecká bij het skiën op de Olympische Spelen. Ze kon gewoon zelf niet geloven dat ze gewonnen had. Als ik het geluk zie van sporters, kan ik zelf ook emotioneel worden. Je weet uit eigen ervaring wat er op zo'n moment door hun heen gaat.'

'Niet genoeg. Op dit moment beperkt zich dat tot fietsen van en naar huis, maar dat noem ik meer bewegen.'

'Deelname aan de Olympische Spelen in 2004 en het winnen van een World Cup in Chili (2004).'

**'BIJ BELANGRIJKE
WEDSTRIJDEN ZIT IK OP
HET PUNTJE VAN MIJN
STOEL TE KIJKEN'**

HOE GAAT HET MET.... GERALD VAN DIJK?

Gerald van Dijk was vele jaren een topspeler in de korfbalsport. Op het hoogste niveau kwam hij uit voor Blauw Wit en in Groningen voor Nic. Met het Nederlandse team won hij onder meer de World Games (2009), het EK (2010) en het WK (2010 en 2013). Tegenwoordig speelt Van Dijk op een iets lager niveau, bij het Haagse Achilles. Hoe is het nu met hem?

34

Na zijn zelf geregisseerde afscheid begon Van Dijk, in het dagelijks leven werkzaam als docent op het ROC Mondriaan, de sport toch wel een beetje te missen. Hij meldde zich bij het opgeleefde Achilles en speelt nu in de overgangsklasse. 'Een hele leuke en ambitieuze vereniging vergelijkbaar met Hespera waar het voor mij als kind allemaal begon. In het begin was dat qua spel best een beetje aanpassen. De looplijnen zijn bijvoorbeeld heel anders. Ik werd meteen ook goed opgenomen in het team.' Of hij nog lang doorgaat, is echter nog even de vraag. Vele jaren topsport hebben fysiek hun tol geëist. Van Dijk kampt met slijtage aan de schouder en wordt daaraan ook (preventief) behandeld. Of hij ambities heeft als trainer/coach? 'Nee, absoluut niet', zegt hij stellig. 'Het actieve deel van sport vind ik erg mooi, maar in deze functie moet je weer commitment maken naar het team. Daar heb ik geen zin meer in.'

Wel trekt Van Dijk de kar om het korfbal in Suriname weer op te bouwen. Een boeiend proces. 'Ik was benieuwd wat er aan spelers/speelsters met Surinaamse roots in Nederland rondliepen. Dat waren er best aardig wat. Met een bericht op Facebook en een bijeenkomst in Bennekom om weer een nationaal team op te richten, werd echter weinig bereikt. Opgeven, hoort echter niet bij de mentaliteit van een topsporter. Van Dijk pakte de telefoon en had vaak beet. De Surinaamse korfbalbond werd opnieuw opgericht en zo kon

het land begin dit jaar haar opwachting maken tijdens de Pan-Amerikaanse Spelen in Colombia. Het toernooi verliep voorspoedig. Suriname plaatste zich met onder leiding van **Riko Kruit** als toernooiwinnaar voor het wereldkampioenschap van 2019 in Zuid-Afrika.

Om zelf deel te nemen, had Van Dijk wel dispensatie nodig. Je kunt immers nooit voor twee landen officiële interlands spelen. 'Ik heb die dispensatie gekregen omdat ik destijds niet voor Suriname kon kiezen. Die keuze was er op dat moment niet.' Zelf hoopt hij er op het WK als speler zeker ook nog bij te zijn. Van het niveau van Nederland is Suriname natuurlijk nog mijlenver verwijderd. Concurreren met landen als België, Taiwan en Tsjechië moet zeker tegen die tijd wel mogelijk zijn. 'We spelen pas kort samen, maar kunnen natuurlijk wel vissen uit een mooie vijver. We hebben aardig wat spelers en speelsters met League en hoofdklasse ervaring. Suriname heeft ook zeker wel traditie in het korfbal. We willen ook de weg vrij maken voor een volgende generatie. Er is nu bijvoorbeeld met **Delano Braumuller** een groot talent bij Jong Oranje. Hij kan kiezen voor gegarandeerd goud met Nederland of Suriname helpen zich verder te ontwikkelen. Dat is een interessant dilemma. Er melden zich ook steeds meer mensen bij ons aan zoals een fysiotherapeut en **Hernandes Sam-Sin**, die ook in Den Haag woont. Hij is nu assistent-bondscoach. We willen met z'n allen echt echt mooi neerzetten.'

Wat is je favoriete sportmoment?

'De eerste keer het volkslied van Suriname tijdens de Pan-Amerikaanse Spelen.'

Hoeveel uur sport je nog per week?

'Op dit moment richt ik me volledig op preventief herstel van mijn schouder.'

Wat zijn je beste prestaties?

'Voor mij zijn dat de World Games in Taiwan met Nederland in 2009 en de Pan-Amerikaanse Spelen met Suriname. Het eerste toernooi dat je wint is altijd bijzonder.'

'IN SURINAME
MAKEN ZE VAN
IEDERE WEDSTRIJD
EEN FEESTJE. ER
WORDT VOL PASSIE
GEJUICHT'

HOE GAAT HET MET.... GUUS BIJLARD?

Het verhaal van zeiler **Guus Bijlard** zou zomaar een script kunnen zijn voor een succesvolle bioscoopfilm. Tijdens een wintersportvakantie in Oostenrijk loopt hij in 2012 door een ongeluk tijdens het skiën een incomplete dwarslaesie op. Hij wordt door bondscoach Ronald van Vianen uitgenodigd voor de paralympische zeilploeg. Vijf maanden na zijn debuut is Bijlard wereldkampioen in de 2.4mR.

Helemaal de oude is Bijlard, nu 24 jaar, nog altijd niet. 'Mijn rechterbeen is minder sterk en hardlopen, lukt nog steeds niet en ik mis een ruggenwervel. Ik zit denk op 90 á 95 procent en daar ben ik al hartstikke blij mee. Ik heb gewoon erg veel geluk gehad. Er zijn artsen die mij zien als een medisch wonder.'

Zijn prioriteit ligt op dit moment bij zijn studie sportmarketing aan de Hogeschool Rotterdam, die hij dit jaar hoopt af te maken. 'Ik ben heel druk bezig met mijn scriptie. Het plan is om daarna nog een master marketing management aan de universiteit in Tilburg te volgen.' Welk beroep hij ambieert, is lastig. 'Het vak van spelersmaker spreekt me bijvoorbeeld wel aan.'

Zijn toch bijzondere zeilavontuur is langzaam naar de achtergrond verdwenen. 'Het was kort en krachtig. Op het moment dat ik startte als parazeiler, zag ik dit ook zeker als iets tijdelijks. In principe is het natuurlijk ook iets waar je niet aan mee wilt doen. Ik heb van die vervelende periode zelf iets moois gemaakt. Die onverwachte wereldtitel in 2013, mijn doel was top-acht, smaakte zeker naar meer. Ik wilde nog wel even door en had het idee dat ik nog veel meer kon bereiken. Ik zat immers pas een half jaar in de boot. Ik wilde zeker naar de Olympische Spelen in Rio. In gedachten zag ik die medaille daar al om mijn nek hangen.'

Zover kwam het niet. Na een keuring kort na het WK in 2013 blijkt Bijlard te gezond om mee te doen aan de grote wedstrijden. Volgens hem speelde de concurrentie daar ook een rol bij. 'Als ik minder snel aan de top was gekomen, dan waren mijn prestaties waarschijnlijk meer op de achtergrond gebleven. Nu stond de concurrentie direct op scherp. Het is geen gezellige wereld. De afgunst is enorm. Iedereen vecht letterlijk voor zijn plek.'

De heftige periode in zijn nog jonge leven heeft hem als persoon zeker veranderd. 'Je leert steeds meer kleine dingen waarderen. Gezonde mensen willen gewoon heel veel. Als je ziek bent, wil je alleen maar beter worden. Ik geniet nu nog meer van mooie dingen. Wedstrijdzeilen valt daar zeker onder. Ik zeil nu competitie in de regenboogklasse, een houten kieljacht voor drie personen.'

De liefde voor skiën bestaat ook nog steeds. 'Het ongeluk was te wijten aan jeugdige onbezonnenheid. Ik wilde laten zien hoe hard ik naar beneden kon en dat ging helemaal fout.' Onder vaste, medische behandeling staat Bijlard niet meer. 'Ik ga wel twee tot drie keer per week naar de sportschool om de spieren te onderhouden. Ik weet zelf heel goed welke oefeningen ik wel en niet moet doen.'

Wat is je favoriete sportmoment?

'De zege van Tom Dumoulin in de Giro van 2017. Ik noem ook de overwinningen van Usain Bolt. Mijn plan was om als zeiler ook zo te gaan heersen.'

Hoeveel vaak sport je nog per week?

'Ik ga twee á drie keer per week naar de sportschool. Daarnaast zeil ik in de Regenboogklasse.'

Wat is je beste prestatie?

'Mijn wereldtitel in 2013.'

'ER ZIJN ARTSEN DIE MIJ ZIEN ALS EEN MEDISCH WONDER'

Naomi van As in vogelvlucht

Naomi van As (34) leerde hockeyen bij de Haagse hockeyclub hdm, maar stapte later over naar MHC Laren. Als prof speelde ze voor hdm, HC Klein Zwitserland en MHC Laren. Van 2003 tot en met 2016 was ze international. Haar erelijst is ellenlang, met als uitschieter twee Olympische en twee WK-titels. Van As woont in Amsterdam samen met schaatser Sven Kramer en maakte in april bekend dat ze in verwachting is van haar eerste kind.

INTERVIEW

INTERVIEW

‘IK HOU VAN DEN HAAG’

Naomi van As. Need we say more? Geboren en getogen in Den Haag, is de voormalige tophockeyster een van de sporticonen van de Hofstad. Ze woont tegenwoordig in Amsterdam, met topschaatser Sven Kramer, maar komt nog regelmatig in haar geboortestad die ze altijd een warm hart zal blijven toedragen. Sportief Den Haag vuurde acht vragen op haar af die ze, als in haar beste hockeyjaren, snel en adequaat beantwoordde.

36

Kom je nog vaak in Den Haag?

'Nou, vaak... Regelmatig. Ik zou er vaker willen komen, om af te spreken met vriendinnen of om op bezoek te gaan bij familie, maar ik heb het zo druk...'

Waarmee?

'Werken. Ik presenteer samen met **Ronald Boszhard** het tv-programma Zappsport en ben samen met mijn vriendin **Ellen Hoog** druk bezig met de voorbereidingen van 'Ellen & Naomi: 24 uur mandekking', een personalityshow die vanaf 30 mei op SBS6 is te zien. Daarnaast organiseer ik samen met **Kim Lammers** en Ellen Hoog twee keer per jaar het BP Gold Star Hockeykamp. Ik heb een kinderboek geschreven, 'Hockey met Naomi', dat begin juni uitkomt. En via mijn management komen er opdrachten binnen voor fotoshoots, interviews en clinics.'

In april maakte je bekend dat je in verwachting bent.**Sindsdien sport je helemaal niet meer?**

'Jawel hoor, dat blijf ik zolang mogelijk doen. Ik heb laatst nog 35 kilometer gefietst op m'n racefiets, kom net van de tennisbaan en doe nog aan krachttraining. Weet je wat ik het meest mis aan mijn leven als profhockeyster? De continuïteit van de trainingen. Ik wist precies op welke dagen en hoelang ik op het trainingsveld stond. Dat gaf structuur, die verdwenen is door de onregelmatigheid van mijn werkweken. Het was een bewuste keuze om te stoppen en ik ben heel blij met mijn huidige leven, maar zo fit als ik was zal ik nooit meer worden.'

Vraag van scheidend sportwethouder Rabin Baldewsingh: wat heeft je al die jaren als tophockeyster gedreven?

'Plezier. Omdat ik het zo leuk vond, kon ik alles geven. Daarnaast was ik superkritisch op mezelf: ik was nooit tevreden, wilde altijd meer en beter. En ik vond het gewoon heel gaaf om in een team te spelen, om samen sportieve hoogte- en dieptepunten mee te maken en lol te hebben.'

Je hebt een erelijst om u tegen te zeggen. Welke titels springen eruit?

'Het Olympisch kampioenschap in Londen, in 2012. De WK-winst in mijn hometown Den Haag, in 2014. Omdat ik een jaar ervoor mijn kruisband had afgescheurd was het spannend of ik mee kon doen, maar ik heb het gehaald en het was geweldig. En vreemd genoeg ook de tweede plaats op de Olympische Spelen in Rio de Janeiro, in 2016. Ik wist dat het mijn laatste grote internationale toernooi zou worden, heb me voorgenomen om er van te genieten en dat is gelukt, ondanks al het gezeur rond het team en de verloren finale. De beste winst niet altijd, dat is ook sport.'

Zien we jou in de toekomst terug als hockeytrainster?

'Nee. Ik ben niet voor niets gestopt. Zo'n trainingsbeest ben ik niet. Ik vind dat ik in mijn leven genoeg op trainingsvelden heb gestaan. Naast de structuur die de trainingen aan mijn leven gaven, mis ik alleen de lol en gezelligheid. De kleedkamerhumor. Maar goed, dat kan nog steeds, in een andere setting, met de vriendinnen voor het leven die het hockey me heeft opgeleverd.'

Je eigen carrière buiten beschouwing gelaten: staan er op YouTube fragmenten van sportwedstrijden waar je kippenvel van krijgt?

'Uiteraard sommige ritten van **Sven**, zeker die waar ik zelf nauw bij betrokken was. En er is een documentaire over de NBA-titel van de Cleveland Cavaliers in 2016. Ze kwamen in de serie met 1-3 achter, maar wonnen uiteindelijk met 4-3. Sterspeler **LeBron James** is zó goed. Op het beslissende moment, als de druk immens is en het móet gebeuren, doet hij het. Dat vind ik zo knap, zo cool.'

Waar spreek je graag af in Den Haag?

'Oh, keuze genoeg. Met twee vriendinnen en mijn zusje heb ik laatst afgesproken in restaurant Sam Sam aan het Noordeinde. Dat was leuk, maar er is zoveel keuze in het centrum. Waar ik ook graag kom is de Fred (Frederik Hendriklaan - red), omdat mijn moeder daar is opgegroeid en ik er altijd veel bekenden tegenkom. Den Haag is relaxed. Ik woon er al jaren niet meer, maar als ik er kom voelt het altijd als thuiskomen. Alleen de nabijheid van het strand al... Als ik naar Scheveningen fiets, ik heb in Den Haag nog steeds een fiets tot mijn beschikking, denk ik altijd: je zou hier toch niet wonen en met de auto naar het strand moeten... Het is mijn stad. Ik hou van Den Haag.'

zeilsport • motorvaart • touw & tuigages • onderhoud

maritiem watersport**Dé watersportwinkel van Scheveningen****VISAFSLAGWEG 1****Kijk eens op onze webshop!****www.maritiem-watersport.nl**

'OP DE OLYMPISCHE SPELEN IN RIO DE JANEIRO IS GEBLEKEN DAT DE BESTE NIET ALTIJD WINT. DAT IS OOK SPORT'

Onroerend goed kopen of verkopen, huren of verhuren: het is wellicht niet iets wat u dagelijks doet. Er komt ineens veel op u af en u moet in vrij korte tijd beslissingen nemen. Omdat wij ons hier dagelijks mee bezig houden, weten wij waarvoor u voor staat. Bij Frisia Makelaars weet u zich gesteund door een vakkundig team van makelaars en financieel adviseurs. We geloven in stabiliteit en kwaliteit. Al meer dan 95 jaar. Een geruststellende gedachte.

Bij Frisia Makelaars treft u meer dan veertig enthousiaste vakmensen, ieder met haar of zijn specialisme. Omdat de lijnen met collega-adviseurs kort zijn, is het altijd mogelijk om heel specifieke vragen en problemen met elkaar te delen.

Bovendien maken we deel uit van Dynamis. Dit is een samenwerkingsverband van twaalf regionale makelaarskantoren, met dertigvestigingen in heel Nederland. Waar nodig kunnen we putten uit de kennis en expertise van die collega's. Uw persoonlijke adviseur is dus zo sterk als ons totale netwerk.

- Koop- en huurwoningen
- Nieuwbouwprojecten
- Bedrijfsonroerendgoed
- Vastgoed consultancy
- Hypotheken
- Taxaties

Schuttelaar aan zee

Schuttelaar & Partners is het bureau voor een gezonde en duurzame wereld.

Van kennisdelen tot aanzetten tot actie, samen met onze klanten werken we aan de realisatie van deze ambitie. Zo helpen wij supermarkten met gezonde en groene producten, gemeentes met een duurzaam energiebeleid en ondersteunen we tal van organisaties en evenementen in regio Den Haag.

Met ons kantoor aan de Zeestraat zijn wij bij veel 'zilte' Haagse activiteiten betrokken. Zo zijn we initiatiefnemer van spraakmakende stichtingen als de Noordzeeboerderij en Noordzeevis uit Scheveningen. We helpen mee met de organisatie van Sea Sights, zijn betrokken bij het WK Zeezeilen in juli voor de kust van Scheveningen en we sponsoren de meest duurzame zeilboot, de W36.

Ook de zilte smaak te pakken?

Ga naar schuttelaar.nl voor meer informatie. Daar vindt u ook de nieuwsbrief die specifiek gewijd is aan Scheveningen en de zee. Stuur een e-mail naar info@schuttelaar.nl of bel ons op 070-3184444.

WTC THE HAGUE 'PLACE TO BE' VOOR GEZOND EN GEÏNSPIREERD WERKEN

Het kloppende hart van het Central Business District: dat is WTC The Hague. Een zakelijke hotspot middenin het Beatrixkwartier waar je niet alleen prima kunt werken, maar waar ook ruimte is voor ontmoeting, ontspanning en verbinding. Hier vind je alles voor gezond en geïnspireerd werken onder één dak.

www.wtcthehague.com

We brengen een groot deel van ons leven door op ons werk. Dus is het belangrijk dat die werkomgeving goed is ingericht. En dat is meer dan de aanwezigheid van een receptie, genoeg stopcontacten of snelle Wifi. 'Het gaat er ook om dat je in een gebouw prettig voelt', zegt managing director **Eveline Steenbergen**. 'Aandacht voor health & well-being op de werkplek wordt steeds vanzelfsprekender. Een gezonde werkomgeving draagt aantoonbaar bij aan werkplezier, creativiteit, motivatie en productiviteit van mensen. Daarom hebben zaken als sport, ontspanning en gezond eten een prominente plek in WTC The Hague. Wij bieden naast goede kantoorruimte, ook onderdak aan allerlei faciliteiten die ervoor zorgen dat mensen op een prettige en ontspannen manier aan het werk kunnen.'

Het hart van het complex is de centrale lobby: een hoge, lichte ruimte ruime waar altijd iets te beleven valt. Als je hier naar boven kijkt, kun je mensen zien sporten in de sportschool. Dat motiveert. Even vlammen op de loopband in de pauze is hier heel gewoon. Door zo'n sportieve break maak je je hoofd leeg en ben je 's middags weer lekker creatief. Wie meer van de ontspanning is dan van de inspanning, kan terecht in een van de sauna's of in de beautybar voor een schoonheidsbehandeling of massage - letterlijk tussen de bedrijven door. Maar eigenlijk is ook gewoon even relaxen in de lobby al genoeg. Zelfs als je een dag niet buitenkomt, heb je hier toch een 'buitengevoel', omdat je door de hoge ramen altijd de lucht kunt zien en kunt genieten van het kleinste zonnestraaltje. Het gebouw nodigt uit tot lopen en bewegen. De gebouwdelen zijn onderling verbonden met loopbruggen. En dankzij de transparante architectuur is er onderweg altijd wel iets te zien. Zo leg je ongemerkt de nodige meters af.

ETEN

Bij een gezonde leefstijl hoort ook gezond eten. Dat kan in de verschillende horecagelegenheden, zoals de Shoku Noodle Bar, Bar Brasserie Mondano of de Coffeecompany. Er is hier ook een grote keuze aan gezonde, lokale producten, verse sapjes en een goed bakje koffie. WTC The Hague heeft alles in huis voor een ontspannen meeting met goede service. Geen behoefte aan bediening? Dan is er Mondano Kitchen. Een self service concept met verse soepen en gezonde broodjes. En dat alles van topkwaliteit, want chef-kok Paul Maenen is opgeleid door Herman den Blijker.

POLDERDAK

Ook al heeft dit multifunctionele gebouw alles wat je nodig hebt onder één dak, het blijft altijd prettig om even een frisse neus te halen. Dat kan op het bijzondere dakterras. Op het platte dak van de parkeergarage van WTC The Hague is de eerste polderdaktuin van Nederland gerealiseerd, onlangs geopend door burgemeester Krikke. Een prachtige groene oase die dankzij een ingenieus ontwerp fungeert als waterberging en zo bijdraagt aan het oplossen van de wateroverlast in de stad. De perfecte plek om even te relaxen of je laptop open te klappen en een uurtje buiten te werken. Zo werk je en passant ook nog aan je vitamine D inname. Dat alles maakt WTC The Hague de ultieme werkplek voor de moderne stadsmens.

E-SPORTS

'HET BEELD DAT MENSEN VAN GAMEN HEBBEN KLOPT NIET'

Videogames hebben zich de laatste jaren verplaatst van de zolderkamer naar de arena. Van grote toernooien met tienduizenden toeschouwers tot demonstratiesport op de Olympische Spelen.

Is gamen een sport? **Joost Roset** is ervan overtuigd dat het antwoord een volmondig 'ja' moet zijn. Roset organiseert met zijn bedrijf Gamers First toernooien met de games League of Legends, Dota 2 en Counter-Strike. 'Het beeld dat veel mensen van gamen hebben – lui onderuit gezakt in een stoel een beetje op een muis klikken – klopt niet', aldus Roset. Een typische wedstrijd League of Legends duurt volgens hem tussen de anderhalf en drie uur. 'Willen gamers winnen, dan moeten ze al die tijd in opperste concentratie zijn.'

Professioneel gamen, ook wel bekend als eSports, is al jaren een groeiend fenomeen. Volgens marktonderzoeker Newzoo trokken competitieve gamewedstrijden in 2017 wereldwijd in totaal 385 miljoen kijkers. In Nederland zijn eSports goed voor 1,4 miljoen kijkers, volgens onderzoek van Paypal en Superdata. Dat aantal groeit dit jaar volgens de onderzoekers met 13 procent.

SAMENWERKEN OM TE WINNEN

Dat eSports groot zijn zag Roset een aantal jaar geleden ook in, toen hij in de Verenigde Staten een game-toernooi zag waarbij 70.000 toeschouwers de spelers toeschreeuwden. 'Ik dacht: 'Waarom is er in Nederland geen Studio Sports voor eSports?' Ons land kent ook geen platform om op hoog niveau gamewedstrijden te spelen. Dus hebben mijn compagnon **Wim Noordzij** en ik dat gemaakt.' Inmiddels telt Gamers First 25 werknemers, allen gamers en eSportsers tussen de 19 en 28 jaar oud.

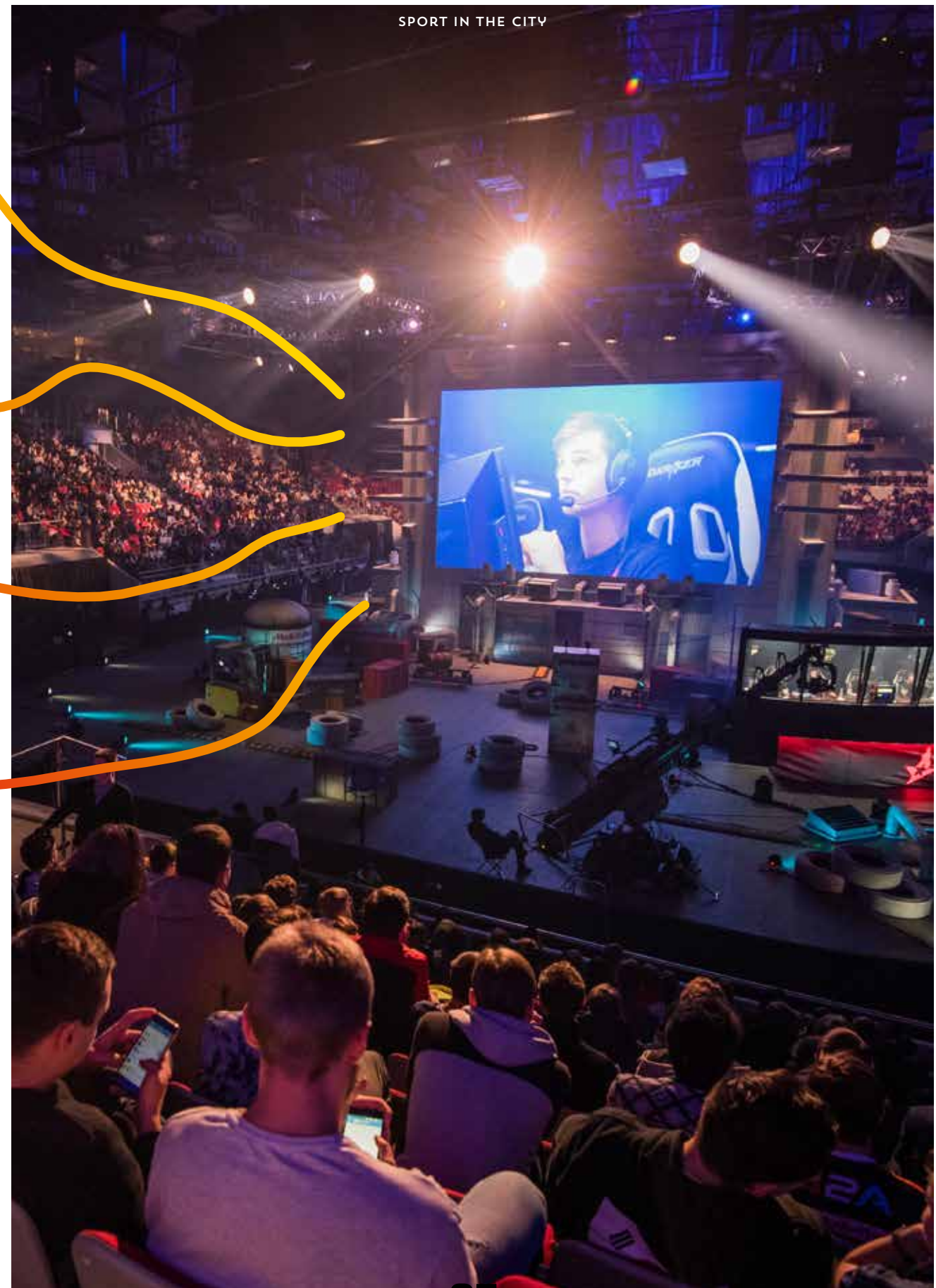
De wedstrijden in de Dutch College League (de Nederlandse League of Legends-liga) werden in eerste instantie gespeeld in een bioscoop in Hilversum. Tegenwoordig worden ze gehouden in de leegstaande gaskoepels van Mallegat in Rotterdam, en live uitgezonden in het programma Inside eSports op Fox Sports. 'Het verschil met gamers die op hun zolderkamer spelen is groot', aldus Roset. 'De gamers in onze liga spelen allemaal in teams, hebben hun eigen coaches en trainen veel.'

Volgens Roset zijn eSports als sport te vergelijken met denksporten als schaken en dammen, met de toevoeging van de handoog-coördinatie die ook bij fysieke sporten nodig zijn. 'Daarnaast zit er een groot sociaal component aan eSports. Iedere speler in een team heeft zijn eigen rol, net als bij veel fysieke teamsporten. Je moet echt samenwerken als je wilt winnen.'

OLYMPISCH GAMEN

Roset is niet de enige die vindt dat eSports steeds serieuzere vormen aannemen. Ook het IOC (het Internationaal Olympisch Comité, de organisator van de Olympische Spelen) ziet de competitieve kant van gaming wel zitten. Tijdens de afgelopen Winter spelen in Zuid-Korea waren eSports al een demonstratiesport en ook bij de Zomerspelen van 2020 in Tokio zijn games van de partij. Daarnaast heeft het comité dat de Spelen van 2024 organiseert aangegeven open te staan voor eSports. Dit keer niet als demonstratiesport, maar als échte medaillesport.

'Ik denk dat we over een paar jaar tijdens de Olympische Spelen naar gamewedstrijden kunnen kijken', aldus Roset, die ook betrokken is bij de Nederlandse e-Sportbond. 'Dat dat nog niet gebeurd is heeft denk ik vooral te maken met het feit dat veel mensen er nog niet zo bekend mee zijn. Dat proberen we te veranderen. Er is ook een grote kans dat esports in de toekomst door de Sportraad erkend zullen worden als échte sport. Helemaal terecht als je het mij vraagt.'

BOULDERHAL DE CAMPUS 'BOULDEREN IS SAMEN EEN PUZZEL OPLOSSEN'

Boulderen klimt de laatste jaren in populariteit. Steeds meer mensen gaan op zoek naar een creatieve en sociale sport. Wie gaat boulderen moet een puzzel oplossen, en dat gaat makkelijker samen dan alleen.

Frank Loeve, Teun van Dijk en Roberto Ackermann runnen samen de grootste boulderhal van Den Haag en Nederland: Boulderhal de Campus. Roberto is daarnaast ook eigenaar van een boulder- en klimhal in Utrecht en een boulderhal in Tilburg. Ze snappen heel goed dat zoveel mensen boulderen leuk vinden. Zij doen het immers al jaren.

DE JUISTE ROUTE

Boulderen lijkt misschien op klimmen, maar niets is minder waar. Het grootste verschil zit 'm in de hoogte. Roberto: 'Tijdens het klimmen ben je gezeerd, want de wand is vaak 15 meter hoog. In een boulderhal liggen overal matten, zodat je eventueel halverwege naar beneden kunt springen.' Volgens Frank is boulderen vooral veel socialer. 'Als je gaat klimmen zit de ene aan een touw en de ander staat beneden. Je kunt dus veel minder goed communiceren. Tijdens het boulderen ben je vaak met elkaar de juiste route naar boven aan het zoeken.' Om het sociale aspect te benadrukken, heeft boulderhal de Campus een horecagelegenheid dat veel weg heeft van een gezellige huiskamer. 'De charme van de sport is dat je makkelijk met elkaar in contact kunt komen, dus dat willen we bevorderen.'

NIKKI VAN BERGEN

Gezien het aantal nieuw geopende boulderhallen kun je constateren dat boulderen een groeispport is. Frank: 'De eerste boulderhal werd tien jaar geleden geopend in Eindhoven. In de jaren daarna werd hier en daar een hal geopend, maar in de laatste vier jaar zijn we van vier naar negentien locaties gegaan.' Bovendien is de sport in 2020 voor het eerst een onderdeel op de Olympische Spelen. 'Het doet mee als driekamp, samen met leadklimmen, dat is klimmen aan een touw, en speedklimmen, waarbij het draait om snelheid.'

Voor de klisport is het bijzonder en groots dat boulderen is opgenomen in het programma van de Olympische Spelen. Echter, volgens Frank is het ook een logische stap. 'Klimmen is een basisbeweging. Baby's doen het vrij snel uit zichzelf. Kinderen klimmen graag in bomen.' Dat de sport onderdeel is van de Spelen is natuurlijk een mooie kans om boulderen onder de aandacht te brengen. De Campus heeft nog een extra troef: atlete Nikki van Bergen. Frank: 'Ze traint in onze hal voor de Olympische Spelen, omdat we hier een speciale wand hebben voor competities en wedstrijden. Daarnaast faciliteren we ook regelmatig trainingen van het Nederlands team. We dragen graag bij aan het vergroten van de topsport.'

VERENIGINGSLEVEN

Een andere reden voor de groeiende belangstelling ligt volgens Frank bij het afnemende verenigingsleven. Sporten zoals boulderen, bootcamp en crossfit groeien ten opzichte van de traditionele verenigingssporten zoals tennis en voetbal. 'Mensen houden van het sociale leven dat bij een vereniging hoort, maar willen niet meer vastzitten aan de verplichtingen die erbij horen. Wij springen in dat gat en bieden flexibiliteit en een sociale sport.'

TOEKOMSTDROMEN

Het drietal blijft zich in de toekomst richten op de groei van de sport. Frank: 'We willen meer wedstrijden gaan organiseren voor jong en oud. Ik zou het leuk vinden als de jeugdclub nog wat meer gaat groeien.' De grootste droom, een boulderhal vestigen in Den Haag, is al gelukt. Stap twee is het opbouwen van een community. Roberto: 'We willen een gemeenschap vormen van mensen die boulderen leuk vinden, zich hier thuisvoelen en willen bijdragen aan de hal.'

CRUYFF COURT ADO DEN HAAG IN VREDERUST

25 UUR PER WEEK WISSELEND SPORTAANBOD

Als het even kan bewegen in 2030 álle Hagenaars. Het is een ambitieus doel van de gemeente, waar nu al hard aan wordt gewerkt. In verschillende wijken in Den Haag worden sportactiviteiten georganiseerd, zodat de inwoners geïnspireerd raken om regelmatig te gaan sporten.

40

In de Haagse wijk Vrederust worden kinderen gemotiveerd om te bewegen op het Cruyff Court ADO Den Haag aan de Pachtersdreef. Dit kunstgrasveld is eind vorig jaar onder handen genomen, aangepast en vernieuwd. **Kirsten Witjens** is als gemeentelijke sportconsulente van de wijk nauw betrokken bij de ontwikkelingen van het Cruyff Court. 'Het veld heeft een nieuwe topklaag gekregen en het hekwerk is vernieuwd. Door de nieuwe laag is de demping weer een stuk beter en kunnen kinderen fijner sporten', vertelt Witjens.

CONVENANT

Het kunstgrasveld ligt in een park waar ook veel speeltoestellen staan en het is vrij toegankelijk. Veel moeders met kinderen brengen middagen door in het park, dus het veld heeft een grote aantrekkingskracht. 'Om ervoor te zorgen dat het Cruyff Court vaker gebruikt wordt om te sporten, hebben we met diverse betrokken partijen in oktober 2017 een convenant opgesteld.' Het is een samenwerking

tussen de gemeente Den Haag, Cruyff Foundation, welzijnsorganisatie Mooi Welzijn, Streetsport Den Haag, ADO in de Maatschappij, Stichting To The Point, Zuid West College, Petrus Dondersschool, Erasmusschool en Yunus Emre. 'Samen willen we het sportaanbod op het Cruyff Court versterken.'

25 UUR PER WEEK

Voorals Streetsport Den Haag is belangrijk voor de wijk. De sportleiders van deze organisatie bieden 25 uur per week sport aan. 'Zij hebben ook een rooster gemaakt, zodat kinderen weten op welke dagen en hoe laat er sportleiders op het veldje aanwezig zijn.' Het aanbod is wisselend. De ene keer gaan de kinderen voetballen, de week erna staat hockey op de planning. 'De sportleiders organiseren ook regelmatig sportproeverijen, zodat kinderen kunnen kennismaken met voor hen onbekende sporten.'

GRATIS SPORTEN

Het mogelijk maken van sportdeelname voor kinderen is heel belangrijk voor de wijk Vrederust. Het is een aandachtswijk. Veel gezinnen leven in een bestaansminimum, waardoor kinderen niet altijd kunnen sporten. Ze kunnen gratis deelnemen aan de sportactiviteiten op het Cruyff Court. 'Het is voor kinderen heel belangrijk dat ze sporten. Je ziet dat jonge kinderen die – zeg maar – in armoede leven vaker last hebben van overgewicht. Dankzij het sportaanbod op het kunstgrasveld kunnen de wijkkinderen plezier maken en tegelijkertijd bewegen.'

VREDIGE WIJK

De samenwerking tussen de partijen in de wijk zorgt niet alleen voor een verhoogde sportdeelname onder kinderen, de sfeer wordt ook vrediger. De sportleiders van Streetsport Den Haag en de jongerenwerkers in de wijk kennen de buurtkinderen goed en kunnen daardoor invloed uitoefenen als dat nodig is. 'Soms is er overlast van jongeren rondom het kunstgrasveld. De politie schakelt dan de jongerenwerkers of sportleiders in met een soort intermediair-achtige functie. Het contact met de kinderen gaat dan via de jongerenwerkers of sportleiders. Dat werkt goed.'

Het Cruyff Court ADO Den Haag blijft ook in de toekomst heel belangrijk voor Vrederust. 'We willen dat de sportdeelname nog meer omhoog gaat en dat kinderen structureel blijven sporten.'

VAN WEKELIJKS TRAININGSMOMENT NAAR POPULAIRE VOETBALCOMPETITIE

In de arbeiderswijk Transvaal, gelegen nabij de Haagse Markt, kunnen kinderen sinds kort meedoen aan een voetbalcompetitie. Iedere woensdagmiddag troeven de jonge kinderen elkaar af met de beste voetbalmoves.

Pjotr Behrtel is sportconsulent in de wijk Transvaal en probeert met wijk sportplannen kansen en subsidiemogelijkheden aan elkaar te knopen. 'Als ik iets zie als een mooie kans zorg ik ervoor dat de juiste mensen worden geïnformeerd die het eventueel in gang kunnen zetten', vertelt Behrtel. Voor deze voetbalactiviteit heeft hij de medewerkers van Streetsport Den Haag, **Ozcan Kurnaz** en **Ricardo Samoender** (foto), gekoppeld aan **Joke Jannessen**, voorzitter van bewonersorganisatie Transvaal Zuid en onderdeel van de Beheers Adviesraad van Sporthal Transvaal. 'Ik wist dat de medewerkers van Streetsport Den Haag moeite hadden om kinderen die in de zomer enthousiast waren geworden voor een sportactiviteit, ook in de winter te stimuleren.'

Het begon met een wekelijks trainingsmoment voor zowel jongens als meisjes, maar het is inmiddels uitgegroeid tot

een competitie waar nu ongeveer 40 kinderen aan meedoen. 'Via een gemeentelijke subsidie worden nu extra zaaluren gereserveerd en gaan kinderen echte wedstrijden spelen. De wijk Regentesse- en Valkenboskwartier kent sinds kort een soortgelijk project, waardoor de wijken nu tegen elkaar kunnen voetballen. Het project wordt hierdoor naar een hoger niveau getild.'

SAMENWERKEN

Streetsport Den Haag en Joke Jannessen werken samen met de basisscholen in de wijk en de coördinator van praktijk-school De Einder. 'De gymdocenten van de verschillende scholen zitten regelmatig bij ons overleg, het Wijk sport-netwerk, en vertellen aan de schoolkinderen over dit gratis project. Het is een integrale samenwerking, zodat zoveel mogelijk kinderen kunnen aansluiten.'

Samenwerking is heel belangrijk in wijken zoals Transvaal. 'We werken met zoveel mogelijk partijen samen, ook organisaties die niks met sport te maken hebben. We willen kennis en vaardigheden bundelen. Of je nou veel weet van gezondheid, sport of communicatie of dat je een groot netwerk of de financiële middelen hebt: het gaat erom dat je samen een mooi project neerzet. De voetbalwedstrijden op woensdag zijn daar een goed voorbeeld van.'

KNVB

In de toekomst willen de organisatoren een samenwerking aangaan met de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB). 'Dan kunnen we een competitie starten onder de vlag van de KNVB, dat spreekt kinderen aan. Het is ook handig, want kinderen kunnen lid worden en zijn dan ook meteen verzekerd.'

VEILIG SPORT- EN BEWEEGKLIMAAT

De activiteit op woensdagmiddag is belangrijk voor de buurt. 'In een wijk als Transvaal is het voor veel kinderen lastig om een veilig sport- en beweegklimaat te vinden. Op veel pleintjes geldt de 'wet van de sterksten'. Bovendien kent de wijk geen voetbalverenigingen en weinig sportaccommodaties. Daarom zijn initiatieven zoals die voetbalcompetitie hard nodig. Bovendien werkt het als een soort springplank naar reguliere sportverenigingen. Kinderen ervaren met deze activiteit wat het is om lid te zijn van iets en hoe ze om moeten gaan met regels.' Maar bovenal is het volgens Behrtel belangrijk dat de kinderen plezier beleven aan de activiteit. 'Het is een uitlaatklep. Sporten zorgt voor verbinding en verbroedering. Laten we door sport en bewegen zoveel mogelijk mensen op een leuke manier bij elkaar brengen.'

STADSSPELEN 'SPORT MEE, JUICH MEE, FEEST MEE'

Hoe zorg je ervoor dat de inwoners van een stad niet langer onderuit gezakt op de bank zitten, maar meedoen aan een sportactiviteit in de wijk? De organisatie van de Stadsspelen deed drie jaar geleden voor het eerst een poging en die blijkt succesvol te zijn: zoek een passende benadering voor elke doelgroep.

De Stadsspelen bestaan uit drie onderdelen: de wijkactiviteiten, de wijkevenementen en het slotevenement, een soort sportfestival.

Rien Slingerland is projectleider van die eerste twee, **Peter Korteling** is vanuit de gemeente betrokken bij het tweedaagse slotevenement dat wordt georganiseerd door SportVibes en Stichting Werkgever Sportclubs Den Haag. 'De spelen beginnen in april en lopen door tot en met begin oktober, maar het is eigenlijk niet te vangen in een bepaalde periode', vertelt Slingerland. 'Als je mensen aan het bewegen wilt krijgen, moet je daar structureel aandacht voor hebben.'

DIABETES-CHALLENGE

Tijdens de Stadsspelen worden verschillende wijkactiviteiten en wijkevenementen georganiseerd. De activiteiten in de wijk zijn specifiek gericht op bepaalde doelgroepen. Een voorbeeld daarvan is de Diabetes-challenge, georganiseerd samen met de Bas van de Goor Foundation. **Van de Goor** won samen met zijn volleybalteam goud op de Olympische Spelen in 1996. Hij heeft diabetes, maar door regelmatig te sporten kon hij zijn medicijngebruik terugdringen. Slingerland: 'De challenge bestaat uit wekelijkse wandeltochten op tien plekken in Den Haag. We benaderen mensen met diabetes via de huisartsen en werken samen toe naar een fitter leven.'

ONBEKENDE SPORTEN

De wijkevenementen zijn voor iedereen en hebben een meer feestelijk karakter. 'Daar gaat het om kennismaken met onbekende sporten, mensen inspireren en iets toevoegen aan het wijkgevoel', legt Slingerland uit. Vaak worden lokale sportverenigingen uitgenodigd om zichzelf te presenteren en de directe doelgroep te ontmoeten. 'Zo ontdekken en leren mensen uit de wijk meer over een onbekende sport, zoals lacrosse, een combinatie tussen ijshockey, veldhockey,

42

basketbal en American football.' Bij de wijkevenementen speelt gezondheid ook een grote rol. 'Je kunt bijvoorbeeld een gezondheidstest doen om te laten meten hoe fit je bent. Stel, iemand zit onder of boven het gemiddelde, dan kan hij of zij zelf bepalen of-ie daar iets mee doet. Het is een signaalfunctie en een uitnodiging tot actie.'

UNIEK

De Stadsspelen worden afgesloten met een tweedaags slotevenement op 16 en 17 juni bij Sportcampus Zuiderpark, georganiseerd door Peter Korteling. 'Hier komen alle sporten samen', vertelt Korteling. 'Jong en oud kunnen gratis kennismaken met sport op verschillende niveaus. Dat is wel redelijk uniek. We gaan judoën, zeilen, suppen, we organiseren een beachvolleybal-wedstrijd, maar ook dans en atletiek komen voorbij.' De dagen bestaan uit verschillende onderdelen. Je kunt terecht voor clinics en groepslessen, toernooien, demonstraties, maar er is ook entertainment en lekker eten aanwezig.

GROOT SUCCES

Het is moeilijk om te zeggen hoeveel mensen daadwerkelijk blijven sporten na de Stadsspelen. 'We weten niet hoeveel mensen zich aanmelden bij een sportvereniging, de nadruk ligt vooral op het toegankelijk maken van verschillende sporten', legt Korteling uit. Aan de bezoekers en het aantal mee-organiserende partijen te zien is het in ieder geval een succes. Slingerland: 'Met de wijkevenementen bereiken we 10.000 mensen. De wijkactiviteiten zijn kleinschaliger met een bereik van 700-1000 mensen, maar dat is dan wel 100 procent de doelgroep. Als wij niks organiseren, komen deze mensen ook niet in beweging.' Op het slotevenement kwamen het eerste jaar 5.000 mensen af, vorig jaar lag dat aantal op 7.500. 'Dit jaar willen we groeien naar 12.500', aldus Korteling.

AV SPARTA 'WE WILLEN MEER ENERGIE OPWEKKEN DAN WE NODIG HEBBEN'

Een atletiekbaan en accommodatie die zó duurzaam zijn dat ze geen energie verbruiken, maar juist opwekken. Dat is het plan van atletiekvereniging AV Sparta, die er alles aan doet om klimaatpositief te worden en een positief sportklimaat te realiseren.

Aan plannen geen gebrek bij **Machel Nuyten**, bestuurslid van atletiekvereniging AV Sparta. Gooi er een kwartje in en hij komt met een vrijwel eindeloze stroom aan ideeën, die de atletiekbaan in het Zuiderpark moeten verduurzamen. 'We willen eerst klimaatneutraal worden. Dat betekent dat we al onze eigen energie gaan opwekken', legt hij uit. 'Als dat van de grond is gaan we nog een stap verder: we willen meer energie opwekken dan we nodig hebben, zodat we iets kunnen terugdoen voor onze omgeving.'

De eerste stappen van het plan zijn al gezet: nog voor het eind van het jaar moet het dak van de AV Sparta-accommodatie helemaal vol liggen met zonnepanelen. Die panelen moeten per jaar 40.000 kWh aan energie gaan leveren. 'Dat is bijna drie keer zoveel als wat we verbruiken. De extra energie willen we via het energienet leveren aan onze burens en aan de wijken om ons heen. De inkomsten die

we daaruit halen kunnen we gebruiken voor de vereniging. Met de opbrengsten van de energieverkoop willen we de vaste lasten voor onze accommodatie betalen. Zodat we de contributie volledig in atletiek-activiteiten kunnen steken.'

VERGAANDE TOEKOMSTPLANNEN

AV Sparta werkt zijn plannen uit met hulp van Green2Live. Maar de plannen gaan nog veel verder. Naast zonnepanelen wil hij graag een warmtepomp en windmolen installeren, zodat AV Sparta voor zijn energie minder afhankelijk is van de zon. En de noordkant van de accommodatie, waar het plaatsen van zonnepanelen minder zin heeft, kan gebruikt worden om regenwater op te vangen. 'Daarmee kunnen we ons gras besproeien. Later kunnen we het misschien ook gebruiken voor de douches, als we een reinigingsinstallatie aanschaffen.'

Nog meer toekomstmuziek: het enkel glas in de pui aan de zonnepanelen van de accommodatie vervangen door dubbel glas. Maar dan wél dubbel glas waar zonnecollectoren in verwerkt zitten. 'Op de treinstation in Utrecht en Rotterdam hebben ze dat al. Op een soortgelijke manier kunnen we de advertentieboards langs de baan misschien ook op zonnepanelen plaatsen, mits sponsors daarin mee willen gaan. Zo zouden advertenties naast exposure ook energie kunnen opleveren. Watervrije toiletten zoals ze in het provinciehuis hebben kunnen ons dan weer helpen ons waterverbruik terug te dringen.'

GEFASEERDE UITROL

De roep naar duurzaamheid komt niet uit de lucht vallen, legt Nuyten uit. AV Sparta merkt dat het iets is dat heel erg leeft onder de groeiende ledenschare. 'Een groot deel van hen wil zelf duurzame energie, maar heeft niet het geld om zonnepanelen aan te schaffen. Als wij het als vereniging doen voor onze accommodatie, kunnen we met zijn allen wat terug doen voor de natuur.'

Toekomst is het sleutelwoord. De plannen worden namelijk niet in één keer uitgerold. 'Door het in fases te doen kunnen we bij ieder stapje inspelen op de laatste technieken. Zo houden we het ook betaalbaar. Ontwikkelingen gaan zo snel dat even wachten ons veel geld kan besparen.' Maar dat wil niet zeggen dat AV Sparta afwachtend is. 'We willen zo snel mogelijk beginnen: hoe eerder we beginnen, hoe eerder we onze invloed op het milieu kunnen beperken.'

STICHTING HSG BLIJFT VERRASSEN MET NIEUWE INITIATIEVEN

De Stichting Haagse Sportstimulering voor Gehandicapten blijft aan de weg timmeren. Het begon in 2016 met een sportprijs voor gehandicapten. De reserve, dat het initiatief voor korte duur zou zijn, bleek ongegrond. Het bleef niet bij die ene gelegenheid, maar leidde tot veel meer. Om er een officiële status en structuur aan te geven werd de Stichting Haagse Sportstimulering voor Gehandicapten opgericht. Van daaruit kregen steeds nieuwe initiatieven gestalte.

44

Hans Willink is de man, die dit alles bedacht. Hij is ook voorzitter van de stichting en wordt bijgestaan door Arnout Verzijl (secretaris) en Hans Bergwerff (penningmeester). Zoals gesteld: het begon met de sportprijs voor gehandicapten. En dat maakte indruk, omdat de eerste winnaar, Wouter Duiniveld, een triathleteet met een donorhart was. Prompt werd de sportprijs voor gehandicapten omgedoopt tot Wouter Duiniveld Award. Parasnowboardster Renske van Beek viel de eer ten deel deze award in 2017 te mogen ontvangen en paraderter Arie van der Rassel was dit jaar de uitverkorene. Bij de laatste editie van de prijsuitreiking was er ook een oeuvreprijs voor Thea Smit, die zich al tientallen jaren op basis van vrijwilligheid inzet voor sporten voor gehandicapten.

Er kwam een magazine 'Plus-Min', waarin artikelen staan over sporters met een beperking, informatie waar gehandicapten terecht kunnen om te kunnen sporten. Daarmee was de stichting al een eind op weg haar uitgangsthema 'het bevorderen van welzijn en sociale participatie van Hagse mensen met een handicap of beperking door stimuleren van sporten en/of bewegen in de breedste zin waar te maken.

Er ontstond een samenwerking met De Haagse Hogeschool, die studenten de opdracht gaf een hulpmiddel te ontwerpen, waarmee gehandicapten kunnen schaatsen. De stichting steunt rolstoelers die dansen, Running Blind waar blinden en slechtzienden bij HAAG Atletiek kunnen hardlopen met een buddy. De stichting kreeg voor elkaar, dat een zwaar gehandicapte schaker lid kon worden van de Haagse Schaak Vereniging en niet meer alleen maar via de computer zijn spel kon spelen.

Uit het brein van vooral Hans Willink blijven nieuwe ideeën voortspruiten. En hoewel inmiddels zelf behoorlijk gehandicapt blijft hij onverdroten doorgaan zijn dromen voor de medemens met een beperking te realiseren. Zoals een heus internationaal toernooi voor paraderter in het Theater aan het Spui. Een evenement met allure, alles erop en eraan.

Alle activiteiten bleven niet onopgemerkt. De gemeente Den Haag ondersteunt deze financieel en facilitair, de stichting valt regelmatig in de prijzen en komt ook via sponsors en een jaarlijks fund raising dinner aan de middelen om alles te financieren. Ook het laatste initiatief van de stichting viel in de prijzen. In het kader van Haagse Sportinitiatieven mocht Hans Willink tijdens de finaledagen van de Stadsspel Den Haag in de Sportcampus Zuiderpark een flinke startsubsidie in ontvangst nemen voor het initiatief van rolstoelhandbal. Dit samen met de handbalvereniging Hellas.

Lopend kon Hans Willink niet meer naar het podium. Geholpen worden wilde hij ook niet. Hij liet zich niet kennen en haalde de prijs op met een step. Zo gaat hij onverdroten voort om het sporten voor mensen met een beperking mogelijk te maken. Je vraagt je af met welk nieuw initiatief hij in de toekomst weer gaat verrassen.

ruim
100
festiviteiten

Mega
Beachvolleybal
evenement
14 juli The Hague
Beach Stadium

FEEST
#AANZEE
200 JAAR BADPLAATS
Den Haag - Scheveningen

FEEST IN DEN HAAG

De badplaats Scheveningen bestaat tweehonderd jaar en daarom viert Den Haag-Scheveningen het hele jaar feest. Met bijzondere tentoonstellingen, culinair genieten en grootschalige evenementen.

WK Zandsculpturen 2018
13 juni t/m 19 augustus

Het is de eerste keer dat het driejaarlijkse wereldkampioenschap in Nederland plaatsvindt. Met dertig ton speciaal samengesteld zand boetsen negen internationale zandkunstenaars ieder een kunstwerk van ongeveer 4 bij 4,5 meter. Gratis te bezoeken op het Lange Voorhout in Den Haag.

WK Zeezeilen
Do 12 t/m vr 20 juli

1300 van 's werelds beste zeilers gaan met elkaar de strijd aan voor de kust tijdens Offshore Sailing Worlds. Het klassement zal bepalen welk team er met de wereldtitel vandoor gaat. De Scheveningse haven is een levendig Race Village.

Vuurwerkfestival Scheveningen
Vr 10, za 11, vr 17 en za 18 augustus

Vier avonden lang presenteren acht deelnemende landen een vuurwerkshow boven zee (twee shows per avond). Vanaf de boulevard heb je een prachtig uitzicht. Overdag zijn er diverse muzikale optredens, acts, dansgroepen en liveoptredens van de Crazy Piano's. Dus kom op tijd om maximaal te genieten.

feestaaansee.nl

Buitengewoon
Scheveningen

binnenstad
den haag
binnenstaddenhaag.com

west
radio tv internet

Den Haag

Favoriete sportmoment?

Europees Goud voor de Oranjevrouwen.

Sportieve uitdaging(en)?

Deelname met de Oranje Vrouwen aan het WK en de Olympische Spelen.

INTERVIEW

45

INTERVIEW

BONDSCOACH SARINA WIEGMAN
BLIJ MET PUBLIEKE ERKENNING

EUROPESE TITEL HEEFT VROUWENVOETBAL IN NEDERLAND ENORME BOOST GEGEVEN

Sarina Wiegman maakt de ontwikkeling van het vrouwenvoetbal in Nederland al decennia lang van heel dichtbij mee. Ervaringsdeskundige pur sang. Van het 'illegaal' meespelen in een pupillenteam van ESDO veertig jaar geleden tot en met de Europese titel in 2017 als bondscoach van Oranje als absoluut hoogtepunt. Het WK volgend jaar in Frankrijk is de volgende stip aan de horizon. Oranje heeft aan de resterende kwalificatiewedstrijd tegen Noorwegen aan één punt genoeg om daar aanwezig te mogen zijn.

Het gewonnen EK in eigen land heeft de ontwikkeling van het vrouwenvoetbal in Nederland in een stroomversnelling gebracht. Hoewel Wiegman wist dat goede prestaties de ideale impuls zijn om een sport te promoten, heeft het effect van het succes haar toch nog enigszins verrast. 'Gedurende het toernooi hebben we ons zo veel mogelijk afgesloten van de buitenwereld, om de focus op het team en het voetbal te houden. Hoewel we wel merkten dat de impact steeds groter werd, naarmate we verder kwamen. Alles kleurde oranje in en om het stadion, langs het trainingsveld en ook in de kranten.'

Bijna een jaar later durft Wiegman te concluderen dat inmiddels het bewijs is geleverd 'dat er voor vrouwen ook mogelijkheden zijn om door te

ontwikkelen als voetbalster. Dat biedt perspectief. Vooraf hielden mensen het niet voor mogelijk dat we Europees kampioen konden worden. Die kans was ook klein, maar we zijn er wel vol voor gegaan. We hebben het benaderd van wedstrijd tot wedstrijd. De plotselinge hype gaf wat extra spanning, maar we hebben er vooral van geprofitteerd. Het publiek heeft ons echt het laatste zetje gegeven.'

ERKENNING

De maanden na het toernooi stonden in het teken van huldigingen en andere feestelijkheden. Mooi voor de erkenning, vindt Wiegman, maar dan vooral voor het vrouwenvoetbal. 'Natuurlijk, persoonlijke waardering is leuk en ik ben zeker trots op onze prestatie. Met de nadruk op ons, want

voetbal is vooral een teamsport. We doen het met elkaar. Nagenieten mag, maar daarna gaan we door om nog hoger te reiken.'

Wiegman is blij met de sportieve boost die de Europese titel het vrouwenvoetbal heeft gegeven. 'Daar zaten we al jaren tegenaan te hikken. Het EK heeft ons echt zichtbaar gemaakt. We gingen van vrouwenvoetbal 'accepteren' naar 'waarderen'. Het hogere verwachtingspatroon is logisch. Dat wilden we ook om ons bij de top te scharen en daar ook te blijven. Dat betekent hard werken, verbeteren in alle facetten en uiteraard ons plaatsen voor het WK. Iedereen verwacht dat ons dat lukt. Sommigen vinden dat we die wereldtitel ook direct maar 'even' moeten pakken, maar dat gaat natuurlijk niet zomaar. Even de historie: Oranje heeft zich in het verleden nog maar één keer gekwalificeerd voor het WK.'

HET EK HEEFT ONS ECHT ZICHTBAAR GEMAAKT. WE GINGEN VAN VROUWEN-VOETBAL 'ACCEPTEREN' NAAR 'WAARDEREN'

INGRAVEN

Dat laatste moet opnieuw lukken vindt Wiegman. 'We staan er goed voor, hoewel we er nog niet zijn. We merken in de kwalificatie al dat tegenstanders zich steeds meer op ons instellen. Ze graven zich in. Aan ons de taak om in die kleine ruimtes toch openingen te vinden. Dat is iets nieuws voor ons en vraagt andere vaardigheden. We zijn druk bezig om die te ontwikkelen.'

De speelsters blijven tot nu toe redelijk nuchter onder de extra druk. 'Vergeet niet: sommigen hebben al een overstap gemaakt naar een Europese topclub en leren daar ook met spanning omgaan. Sowieso is de groep in korte tijd een stuk volwassener geworden. We kunnen heel aantrekkelijk spelen, dat streven we ook na, maar elke wedstrijd blijft de winst het belangrijkste. Alleen daarmee komen we sportief verder.'

SPORTFANAAT

Die realiteitszin is kenmerkend voor Wiegman. Ze is geboren en getogen in Den Haag, groeide als kind op in de Molenwijk en woonde later ook in Houtwijk en de Bloemenbuurt. Na haar VWO-opleiding op de Dalton Scholengemeenschap ging ze naar Haagse Academie voor Lichamelijke Oefening. Een logische stap, want Wiegman is van jongs af aan een sportfanaat. 'Het begon met voetballen bij ESDO in de pupillen. Meisjesvoetbal bestond nog niet, dus speelde ik bij de jongens mee. Ik ben daar nog steeds een voorstander van, hoewel meespelen toen eigenlijk 'illegaal' was. Bij ESDO zelf werd ik trouwens volledig geaccepteerd, maar sommige tegenstanders deden wel eens vervelend.'

Het zal er ook mee te maken hebben gehad, dat Wiegman bovengemiddeld veel talent had voor het spelletje. (Lachend): 'Anders was er waarschijnlijk geen protest gekomen. Gelukkig hebben mijn ouders me altijd gesteund in de dingen die ik leuk vond om te doen. Voetbal stond bij mij bovenaan. Vroeger vond ik het dan ook behoorlijk hinderlijk dat het nog echt een mannsport was. Gelukkig is dat inmiddels wel veranderd.'

TOPSPORTOMGEVING

Na Celeritas en KFC'71 voetbalde Wiegman ook nog een jaar in North Carolina. Die ervaring in de Verenigde Staten is redelijk bepalend geweest in haar kijk op sport. 'Amerikanen zijn heel competitief. Het vrouwenvoetbal speelde zich daar af in een geweldige topsportomgeving. Dat heeft mijn ogen wel geopend. De manier waarop coaches met de spelers omgaan, ook persoonlijk heel betrokken, was heel verhelderend. Daar heb ik nu nog dagelijks profijt van.'

Dat Wiegman met haar HALO-diploma op zak zelf in de coaching terecht kwam, was dan ook logisch. Ze liep haar trainingsstage bij de jeugd van ADO, stond als hoofdcoach aan de basis van de ADO-vrouwen ('Ik heb inderdaad wel een behoorlijk geelgroen hart, ja'). 'Ook als speelster was ik altijd al bezig hoe we spelsituaties beter konden oppakken. Daarnaast heb ik het geluk gehad, zelf met enkele goede trainers te hebben gewerkt, zoals **Bert van Lingen** en **Andries Jonker**. Eigenlijk heb ik van elke coach wel iets geleerd. Ik pik er die dingen uit, die ook bij mezelf passen. Dat laatste is ook belangrijk om authentiek te blijven.'

EINDELIJK WEER AAN HET WERK: 'NU NOG HOPEN OP EEN VAST CONTRACT'

Het kan de beste overkomen: de functie binnen het bedrijf waar je werkt komt te vervallen. **Ronald de Bruin** (55) zag het een aantal jaren geleden gebeuren toen hij werkte voor een firma in Zoetermeer. Een uitkering vanuit de Werkloosheidswet en een bijstandsuitkering volgden. Nu is hij via het Sociaal Traject in Perspectief weer aan het werk.

'Ik werk nu bij sportcentrum en zwembad De Blinkerd in Scheveningen', vertelt De Bruin. 'Ik ben medewerker algemene dienst, ik maak en houd de kleedcabines en de omgeving schoon en ik ben toezichthouder.' Hij vindt het leuk om te werken in een sportomgeving, maar De Bruin is naar eigen zeggen zelf sportief niet heel actief. 'Ik loop en zwem wel veel en ik kijk graag naar verschillende soorten sporten, dus wat dat betreft ben ik wel erg betrokken bij de sport.'

Via het Sociaal Traject in Perspectief (STIP) heeft De Bruin een contract voor drie jaar bij de gemeente Den Haag. Nu werkt hij bij De Blinkerd, maar het kan maar zo zijn dat hij overgeplaatst wordt naar andere plekken. 'Het is de bedoeling dat ik binnen die drie jaar een vaste baan vind, maar bij De Blinkerd kunnen ze helaas geen garantie geven.'

ALLE KANSEN BENUTTEN

Om ervoor te zorgen dat De Bruin meer kans maakt op een vaste baan is hij druk bezig met het behalen van verschillende certificaten. 'Mijn EHBO-diploma heb ik binnen en momenteel ben ik bezig met een lifeguard-cursus. Als ik die laatste heb afgerond kan ik instromen als toezichthouder bij De Blinkerd. Dan kan ik meer werkzaamheden uitvoeren en ben ik niet langer toezichthouder onder begeleiding.' De lifeguard-cursus wordt aangeboden en gefaciliteerd door de gemeente.

De Bruin hoopt dat hij in de nabije toekomst een vaste baan vindt. 'De leeftijd gaat nu ook meespelen, in juli word ik 56. Het is als vijftiger gewoon heel moeilijk om nog een baan te vinden in deze maatschappij. Daarom ben ik gestart met dit traject via de gemeente. Gelukkig lukt het op deze manier wel om te werken.'

DROOMBAAN

Als hij zou mogen dromen, gaat De Bruin aan de slag als sportverslaggever of speelt hij in een musical. 'Sportverslaggeving had ik graag gewild, maar dat is er nooit van gekomen. De hoofdrol in een musical was ook leuk geweest, want ik speel in een theatergroep.' Dat zijn droombaan er niet meer tussen zit, vindt De Bruin niet erg. 'Ik wens dat ik een vast contract mag tekenen en dat ik nog minimaal twaalf jaar kan werken.'

WALL OF FAME VAN HAAGSE SPORTERS

MAAKT ROEMVOL VERLEDEN WEER LEVEND

De Haagse sporthistorie heeft haar plek gekregen in de Sportcampus Zuiderpark. Bewust, want het nieuwste sportcomplex van de Residentie is verrezen op een van roemruchte geschiedenis zwangere grond. Ruim tachtig jaar stond er het Zuiderparkstadion, waar ADO Den Haag lief en leed deelde.

Waar ooit de middenstip lag is nu een met respect gemarkeerde plaats nabij de topsporthal van het Haagse sportpaleis. De muurschildering van **Aad Mansveld** werd in 2014 vlak voor de sloop van de enige resterende tribune van het in 2007 gesloopte stadion in veiligheid gebracht. Nu kijkt ADO's icoon je tegemoet bij het betreden van De Aftrap, het nabij de Sportcampus Zuiderpark gelegen opleidingscomplex, waar de jeugd van de club traint en speelt.

En de nieuwste historische aanwinst van de Sportcampus Zuiderpark bevindt zich op de eerste verdieping. Daar verrees een heuse Wall of Fame van Haagse sportkampioenen, die ooit olympische medailles, wereld- en Europese titels wonnen. Sporters met hun namen en prestaties vermeld op goudkleurige sterren.

Echter, sportwethouder **Rabin Baldewsingh** miste illustere namen als Aad Mansveld, **Lex Schoenmaker**, **Dick Advocaat**, **Marcella Mesker**, **Joan Haanappel**... Onmiskenbaar genoten zij een glansrijke sportloopbaan, (inter)nationale uitstraling, maar geen eremetaal op Olympisch, wereld- en Europees niveau. Baldewsingh besloot, dat er ook voor hen, Haagse sporticonen, een Wall of Fame moest komen met zilveren sterren.

Het roemrijke Haagse sportverleden herleeft in de Sportcampus Zuiderpark, waar dagelijks honderden sportstudenten van De Haagse Hogeschool en ROC Mondriaan langslopen en daar van tijd tot tijd stilstaan om kennis te nemen van de Toppers van Toen en zich kunnen laten inspireren tot het realiseren van een loopbaan in de (top) sport. De sporters zelf voelen zich vereerd, ondernemen zelfs speciaal een reis naar de Sportcampus om hun ster te aanschouwen, vaak vergezeld door familieleden. En veelal gewapend met mobieltjes voor kiekjes en selfies.

Sportcampus Zuiderpark is niet alleen een ontmoetingsplaats voor sport, onderwijs en bewegen, maar ook de plaats waar sportief verleden tot leven komt en als inspiratiebron voor heden en toekomst fungeert.

48

‘IEDEREEN BLOEIT OP VAN BEWEGING’

Hiphoppende ouderen. Kids op zelfverdediging. Actie voor rookvrije sportverenigingen. Het lijstje activiteiten van Sportief Besteed Groep blinkt uit in variatie. Dat moet ook, zegt bestuurder Stefan Barrett, want elke doelgroep heeft een eigen aanpak nodig. ‘Maar voor iedereen geldt: zien bewegen, doet bewegen.’

Nederland gelukkiger en gezonder krijgen door sport en beweging. Dat is de drive van **Stefan Barrett**, geboren en getogen Hagenees met een sporthart. Om dat doel te bereiken richtte hij in 2008 samen met compagnon Luthmarnick Maria zijn eigen stichting op. Inmiddels zijn er zeven dochterondernemingen met elk een eigen doelgroep of regio. De rode draad: alles heeft te maken met sport, bewegen en gezondheid. We lichten er een paar van de dochterondernemingen uit.

SPORTIEF PLUS

Zo richt Sportief Plus zich geheel op ouderen, met een breed aanbod activiteiten. De meest opvallende is ongetwijfeld het hiphoppen voor ouderen. Een groep van bijna 30 deelnemers komt wekelijks bij elkaar voor een sportieve hiphopsessie onder leiding van een docent. Een unieke

aanpak die aanslaat. ‘De deelnemers zijn super enthousiast, en hun fans ook. De club is inmiddels uitgegroeid tot een serieuze artiestenband: de Granny Hip Hop Crew. De band wordt regelmatig geboekt voor optredens.’ Ook voor ouderen in een verpleeg- of verzorgingshuis die wat minder avontuurlijk zijn aangelegd, is er van alles te doen, van zittend gymen tot allerlei workshops.

Daarnaast richt Sportief Plus zich ook op thuiswonende ouderen, bijvoorbeeld met een training valpreventie. ‘Naarmate mensen langer thuis wonen, groeit het risico op vallen, met verschillende complicaties als gevolg. Het programma loopt van leren goed op te staan uit een stoel tot het checken van de wekelijkse medicatie. Alles wat bijdraagt aan het verkleinen van het valrisico.’

>>>

KIDS

Een heel andere doelgroep – kids – komt aan bod bij Haaglanden Beweegt. Hier draait het om sportieve workshops en activiteiten voor buitenschoolse opvang, scholen en kindercentra. Het aanbod loopt van apenkooien tot freerunnen en van voetbal tot zelfverdediging. De activiteiten zijn razend populair. De workshops zijn in pakketten af te nemen. Kijk voor meer informatie op www.haaglandenbeweegt.nl.

SPORT HEROES

De derde dochter - Sport Heroes – houdt zich bezig met sportmarketing. Onder het motto 'hart voor sport en oog voor de maatschappij' zetten collega's zich in voor een maatschappelijk doel. 'Een mooi voorbeeld is de campagne 'Met hart en zaak', die dit jaar in Den Haag van start is gegaan. Hiermee sporen we ondernemers aan om binnen hun eigen business model eenzaamheid te bestrijden. Dat levert mooie initiatieven op. Zo is er bijvoorbeeld een restauranthouder die op maandagavond nooit klanten had. Hij

besloot om zijn restaurantlocaties die avond open te stellen voor senioren aan lange tafels en hen voor 15 euro een 3-gangen menu aan te bieden met een glaasje wijn.

En in de gemeente Westland, waar minderjarigen veel alcohol drinken, ontplooiën we in opdracht van de gemeente activiteiten om jongeren en hun ouders mee te laten denken over een bewustwordingscampagne alcoholmatiging door jeugd. Bijzonder aan deze aanpak is dat we de doelgroep zelf bij de oplossing van het probleem betrekken. Een mooi stukje co-creatie dat zorgt voor draagvlak.'

SPORTIEF ADVIES

Advies- en projectmanagementbureau Sportief Advies is weer een heel andere tak van sport. Bij deze dochter draait het om het bedenken en uitvoeren van projecten en programma's. Zo is Sportief Advies bijvoorbeeld namens de Hartstichting aan de slag met de opdracht sportverenigingen in Den Haag rookvrij te krijgen. Een

pittige opdracht, stelt Stefan. 'De atletiek- en hockeyverenigingen lopen hierbij voorop. Andere clubs moeten nog een beetje overtuigd worden. Wij helpen ze om te laten zien welke voordelen het stoppen met roken in hun vereniging kan hebben. De aanpak is maatwerk. De ene club voert in één keer een rookverbod in, terwijl het bij de andere beter stapsgewijs ingevoerd kan worden.'

ALL INCLUSIVE SPORT-O-THEEK

Sportief Besteed Groep is duidelijk in de volle breedte bezig met het stimuleren van gezond leven en bewegen. Creativiteit en vernieuwing zijn daarbij belangrijke elementen. Neem de Sport-O-theek Haaglanden. 'Het aanbieden en verhuren van sport- en spelmateriaal en springkussens is op zich niet innovatief. Maar het mooie is dat je bij ons een abonnement kunt afsluiten waardoor je, afhankelijk van het pakket, veel materialen per jaar kunt huren. Zo'n all inclusive aanpak is wel uniek.'

VERRASSEND

Zo blijft Stefan Barrett met veel plezier nieuwe dingen bedenken om mensen in de benen te krijgen. 'Ik ben ervan overtuigd dat bewegen goed is voor iedereen. Of je nu jong bent of oud, iedereen bloeit op van beweging. Met onze verschillende onderdelen hebben we voor iedereen de juiste aanpak in huis. Of het nu het enthousiasme is van een sportdocent of de bijzondere invalshoek bij een opdracht van de gemeente: mensen geven aan dat ze steeds opnieuw verrast worden. Het is hard werken, maar dat geeft een hoop voldoening.'

HET IS GELUKT! DEN HAAG MAG ZICH IN 2022 EUROPESE SPORTHOOFDSTAD NOEMEN

Den Haag mag in 2022 de titel van Europese Sporthoofdstad dragen. De gemeente hoopt dat alle Hagenaars en Hagenezen, jong, oud, dik, dun, vitaal of beperkt, geïnspireerd worden en in beweging komen.

Eveline Hamelink

- Van Rens is als programmamanager werkzaam bij de gemeente Den Haag. Ze is in 2017 bijna dagelijks bezig geweest met het binnenhalen van de titel Europese Sporthoofdstad, want die krijg je niet zomaar. Rabin Baldewsingh, toen nog wethouder Sport, moest de jury overtuigen met een bidbook waarin staat geschreven wat de stad op sportgebied heeft behaald en nog wil bereiken. 'De finale ging tussen Den Haag en Lissabon', vertelt Hamelink - Van Rens. 'De jurering lag zo dicht bij elkaar dat de organisatie uiteindelijk heeft besloten dat beide steden de titel toe te kennen. Lissabon in 2021, Den Haag in 2022.' De gemeente ziet de titel als een bekroning voor iedereen in Den Haag die zich dagelijks inzet voor de sport.

100 PROCENT SPORTDEELNAME

Het is niet zo gek dat de jury voor Den Haag heeft gekozen als Europese Sporthoofdstad, want de ambitie is groot. 'We willen dat iedereen in

Den Haag in 2030 regelmatig sport. Dat betekent: het realiseren van 100 procent sportdeelname.' Gelukkig zijn de inwoners van de stad al een eind op weg. Vier jaar geleden lag de sportdeelname op 70 procent. Tussentijdse onderzoeken tonen aan dat het aantal Hagenaars dat aan een sport deelneemt groeit.

Volgens Hamelink - Van Rens helpt het dat Den Haag een breed en kwalitatief aanbod van sportvoorzieningen heeft. 'Daarnaast hebben we een honderdtal combinatiefunctionarissen in de stad die met behulp van financiering van de gemeente en de rijksoverheid veel kunnen realiseren op sportgebied. Denk bijvoorbeeld aan het organiseren van een naschools sportaanbod op scholen, mensen met een beperking begeleiden naar passend sportaanbod en volwassenen met overgewicht in beweging krijgen.'

Inwoners van de stad kunnen zelf ook een sportactiviteit organiseren in de wijk, via een bijdrage van het Haags Sportinitiatief. 'Dan vragen ze een eenmalige opstartsubsidie aan bij de gemeente. Na een jaar moet deze sportactiviteit ook zonder de gemeentelijke bijdrage kunnen blijven bestaan.' Voor Hagenaars met een laag

inkomen is sporten zo toegankelijk mogelijk gemaakt via de Ooievaarspas. Zij kunnen gratis één sport beoefenen en de benodigde zwemdiploma's halen. Volwassenen krijgen 50 procent korting op sportdeelname.'

UNIEKE POSITIE

De jury van de verkiezing voor de European Capital of Sports was ook onder de indruk van de sportinfrastructuur in Den Haag. 'Ze hebben gezien wat we met elkaar doen in de stad om iedereen bij de sport te betrekken. Met name de 271 Haagse sportverenigingen die door vrijwilligers worden gerund, werden geroemd. Dit blijkt een uniek fenomeen in Europa.'

NOG EVEN AFWACHTEN

Hamelink - Van Rens vindt de titel een eer. 'Het is een waardering voor ons sportbeleid en voor alle verenigingen en organisaties die sporten mogelijk maken.' Het is nog grotendeels onduidelijk hoe het sportjaar 2022 eruit gaat zien, maar één ding is wél zeker: het WK zeilen zal in Den Haag plaatsvinden. 'Met de nieuwe wethouder Sport (Richard de Mos, red.) gaan we het jaar concreet invullen. We hebben nog vier jaar de tijd om een prachtig sportjaar mogelijk te maken voor alle Hagenaars.'

ZE HEBBEN GEZIEN WAT
WE MET ELKAAR DOEN IN
DE STAD OM IEDEREEN BIJ
DE SPORT TE BETREKKEN

‘HOCKEYSPORT IS CONTINU IN ONTWIKKELING’

De Haagse hockeyvereniging hdm viert dit jaar haar 110de verjaardag, maar voelt zich met 2000 leden alles behalve oud. ‘Het is een bevlogen familieclub in ontwikkeling.’

Sinds een jaar is **Dorine Dielen** voorzitter van de hockeyvereniging. Ze ademt hockey. ‘Ik ben ermee opgegroeid en nu hockeyt mijn hele gezin ook. Het is uitdagend, leuk om te beoefenen én leuk om naar te kijken. Het gaat snel, het hele veld wordt gebruikt, I love it!’ Sporten is voor Dielen dus heel belangrijk, maar niet alleen voor de gezondheid en fysieke gesteldheid. ‘Het is heel gaaf om onderdeel te zijn van een sportvereniging, omdat je nieuwe mensen leert kennen in een andere setting dan wanneer je met familie of vrienden bent.’

VOORZITTERSTAKEN

Dielen is precies op het goede moment voorzitter van hdm geworden, nu de vereniging uitgebreid haar verjaardag viert. ‘We vieren 110 dagen feest en hebben in totaal 11 evenementen georganiseerd voor jong en oud. Op 8 februari, onze officiële verjaardag, gingen we van start met de lustrumreceptie. Het laatste evenement was 26 mei.’

Als voorzitter zijn de dagelijkse taken van Dielen heel wisselend. ‘Ik ben acht jaar geleden gestart als trainer bij de jeugd. Daarna ben ik voorzitter geweest van één van de 23 commissies die zich allemaal inzetten voor een thema binnen de club. Nu moet ik ervoor zorgen dat alle commissies met elkaar blijven communiceren en verbonden blijven. Daarnaast ben ik druk met het onderhouden van externe contacten, zoals de gemeente Den Haag, andere hockeyclubs en de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond. Mijn dagelijkse taken komen eigenlijk neer op: verbinden, uitbreiden, ontwikkelen en onder controle houden.’ Dat doet ze niet alleen, maar samen met een bestuur van tien man.

HOCKEY AAN DE TOP

De club doet het goed in de hoogste divisie. ‘De dames zijn dit seizoen in het linkerrijtje geëindigd. De mannen zijn helaas gedegradeerd, maar hebben dat tot de laatste wedstrijd spannend weten te houden. Dat doet ons erin geloven dat ook zij echt thuishoren in de hoogste divisie.’ De meeste hdm-leden spelen recreatief hockey, ‘in de breedte’, zoals dat heet. ‘Dat gaat goed gepaard met tophockey. Zaken die we in de hoogste divisie ontwikkelen en uitrollen, kunnen we later ook doorvoeren in de breedte.’

BUURTHUIS VAN DE TOEKOMST

Naast tophockey en breedte-hockey is maatschappelijke verantwoordelijkheid ook een belangrijke pijler voor de hockeyclub. ‘We zijn maatschappelijk betrokken en doen aan diverse projecten mee. We hebben bijvoorbeeld een samenwerking gehad met de Krajicek Foundation en we organiseren g-hockey voor verstandelijk beperkten, seniorenengym en peutergym.’ De maatschappelijke pijler is voor hdm erg belangrijk. De vereniging is al meerdere jaren Buurthuis van de Toekomst en werkt nauw samen met de wijk voor het organiseren van activiteiten. ‘We zijn momenteel heel druk met de voorbereidingen voor de bouw van een nieuw clubhuis.’

Dielen is heel trots op de vereniging en wil de komende jaren nog veel bereiken. ‘Ik zou graag zien dat zowel de dames als de heren meespelen in de hoogste divisie, maar daarnaast vind ik het ook belangrijk dat er een stevige basis komt voor de jeugdopleiding. We zijn ook druk bezig met ons terrein. Komende zomer worden twee van onze velden vernieuwd en krijgen we er een zesde veld bij. We zitten niet stil!’

WE VIERN 110 DAGEN FEEST EN HEBBEN IN TOTAAL 11 EVENEMENTEN GEORGANISEERD VOOR JONG EN OUD

‘WIJ WILLEN GRAAG LATEN ZIEN WAT HIER ALLEMAAL VOOR MOOIS GEBEURT OP SPORTGEBIED’

Omroep West doet op veelzijdige wijze uitgebreid verslag van grote en kleine sportactiviteiten in de Haagse regio.

En van een groeiend aantal topevenementen.

Zo is er volop aandacht voor de finish van de Volvo Ocean Race. Dankzij de multimediale aanpak hoeft niemand een seconde van dit zeilfestijn te missen.

TOEN IK HIER BEGON,
WAS HET AANTAL
SPORTEVENEMENTEN
NOGAL KARIG ... DAT IS
NU WEL ANDERS

Menno Tamming aan het roer bij Team Brunel, bij de start van de Volvo Ocean Race in Alicante.
Op de achtergrond Omroep West sportcollega's Jim van der Deijl, Herman Nanninga en Danny van den Bosch.

Menno Tamming is een bekend gezicht bij Omroep West. Hij werkt er al bijna tien jaar als presentator en chef sport. Dat was altijd al leuk, maar de laatste jaren is het nog veel leuker geworden, vindt hij. Dankzij de ambitie van de gemeente Den Haag. 'Toen ik hier begon, was het aantal sportevenementen nogal karig. Grote evenementen gingen meestal naar Amsterdam of Rotterdam. Dat is nu wel anders. Ik ben blij dat Den Haag zich steeds meer profileert als sportstad en sport tot prioriteit heeft verheven. Dat vertaalt zich in prachtige sportaccommodaties zoals Sportcampus Zuiderpark en een groeiend aantal evenementen, zoals het WK Beachvolleybal of het WK Zeilen dat net is binnengesleept.

Er is het hele jaar door een mooie sportkalender. Zo zijn er 's winters in de binnenstad mooie events met snowboarden en skaten. Daar haken wij natuurlijk bij aan. We willen graag laten zien wat voor moois hier allemaal gebeurt op sportgebied.'

SPORTPROGRAMMERING

Omroep West doet dat op verschillende manieren. Zo zijn er elke week twee sportuitzendingen te zien op TV West. De eerste is op vrijdag om 17.00 uur, met herhalingen het etmaal erna. In deze uitzending staan voorbeschuwingen op ADO Den Haag en de wedstrijden bij de top amateurvoetbalclubs centraal. Maar ook schuiven bekende sporters

uit de regio aan en is er aandacht voor grote sportevents. De tweede uitzending is op zondagavond om 20.00 uur, direct na Studio Sport. Dit programma staat helemaal in het teken van samenvattingen van de gespeelde wedstrijden in de Tweede en Derde Divisie van het topamateurvoetbal.

Op zaterdagmiddag zijn die wedstrijden live te volgen op 89.3 Radio West vanaf 14.00 uur. Natuurlijk wordt er ook online verslag gedaan op de website en in de Omroep West app, waar ook het sportnieuws terug te vinden is. Vanwege het succes van de nieuwe media gaat Omroep West het komend jaar nog meer inzetten op online en social media.

INTERESSANTE PARTNER

Omroep West is inmiddels een interessante partner voor organisaties in de sportwereld. 'Wij merkten dat bij het WK Hockey in 2014 waarbij we elke dag live verslag deden van de wedstrijden. Die uitzendingen werden wel door 900.000 mensen per dag bekeken. Dat is een gigantisch bereik voor een regionale omroep. Dat was voor ons een reden om nog sterker in te zetten op grote evenementen in de Haagse regio.'

VOLVO OCEAN RACE

Een van die evenementen is de Volvo Ocean Race. Een absolute topper. Menno Tamming was met de sportredactie in oktober vorig jaar bij de start in Alicante en deed daarvan live verslag op radio, tv en online. 'Die uitzending is goed bekeken en het was ontzettend leuk om te doen. We mochten aan boord kijken bij team Brunel, om mensen een indruk te geven van het leven op zo'n boot. Zo konden we de kijkers echt meenemen in het avontuur.' De zeilers werden de hele race gevolgd, en uiteraard is Omroep West ook live aanwezig bij de finish voor de kust van Scheveningen. Er is een uitgebreide programmering, vertelt Tamming.

'Van 24 juni tot en met 1 juli doen we dagelijks verslag vanuit Race Village, met nieuws, interviews en achtergronden op TV West. Ook is er aandacht voor de side events en natuurlijk voor de bezoekers: al die mensen die er een feestje van maken. De 24e begint de tv-uitzending om 20.00 uur. De overige dagen om 17.00 uur, met daarna elk uur een herhaling. Daarnaast is er op werkdagen op 89.3 Radio West tussen 16.00 uur en 19.00 uur een programma met Tjeerd Spoor vanuit een studio in Race Village. En natuurlijk zijn we de hele periode actief op social media en online. Zo hoeft niemand iets te missen van dit fantastische evenement!'

'HET BESTE FITNESSTOESTEL IS EEN TOESTEL WAAR JE JE GOED BIJ VOELT!'

Gezond en actief leven begint bij Fitshop, de Nummer 1 in Europa voor fitnessapparatuur. Hier vind je wat je nodig hebt om te bouwen aan je kracht, je conditie en je gezondheid. En dat alles met oog voor de funfactor. Want: 'Bewegen wordt alleen wat, als je er plezier in hebt.'

52

Met 77 winkels is Fitshop de grootste aanbieder van fitnessapparatuur in Europa. Het bedrijf is zowel actief op de zakelijke als de particuliere markt en beschikt over een breed assortiment. Naast dingen als crosstrainers, home-trainers en roeiapparaten verkoopt Fitshop ook kleine fitnessartikelen zoals bokshandschoenen, en kun je er advies krijgen over voeding en supplementen. Service, klantvriendelijkheid en een goede prijs-kwaliteitsverhouding zijn daarbij vanzelfsprekend.

GROEIENDE INTERESSE

De interesse voor voeding en bewegen is groot, en dat ziet **John van Overmeere**, storemanager van de Haagse Fitshop, terug in zijn klandizie. 'We hebben een paar moeilijke jaren achter de rug, maar nu zit de branche weer in de lift. Er is een groeiende interesse

voor bewegen en gezondheid. Zeker de jongere generatie is hier serieus mee bezig. Steeds meer mensen willen een personal trainer, of willen op specifieke onderdelen trainen. Zo is de crosstrainer bijvoorbeeld populair bij vrouwen die strakke ronde billen willen krijgen, is roeitraining ideaal voor een total workout en willen mensen op leeftijd graag weten hoe ze blessures kunnen voorkomen.' Zijn belangrijkste advies voor dat laatste is: blijf in beweging! Zeker als je ouder wordt geldt: als je niks doet, wordt alles minder. Dus als je kwaaltjes wilt tegengaan, is sporten een must. Het maakt niet uit wat je doet, als je maar beweegt.'

TRENDS

John weet waar hij over praat, want hij is al 25 jaar actief in de fitnessbranche. In die tijd is er het nodige veranderd.

Hij signaleert verschillende trends. In de zakelijke markt valt de verschuiving op van bedrijfsfitness in de vorm van een abonnement op de sportschool, naar sporten in eigen huis. Nu bedrijfsfitness belastingtechnisch niet meer interessant is, richten steeds meer bedrijven hun eigen fitnessruimte in. Zo heeft John van Overmeere bijvoorbeeld de Chinese ambassade van een fitnessruimte mogen voorzien.

THUISFITNESS

In de particuliere markt ziet hij een verschuiving van sporten in de sportschool naar thuis sporten. 'Zeker mensen van boven de 40 richten zich in toenemende mate op thuisfitness. Dat is minder tijdrovend, je kunt het gewoon doen op de tijd dat het jou uitkomt en is dus makkelijker te combineren met werk of de zorg voor kinderen

HET MAAKT NIET UIT WAT JE DOET, ALS JE MAAR BEWEEGT

of kleinkinderen. Toppers in deze markt zijn de hometrainer en loopbanden.' Ook de apparaten zelf zijn aan mode onderhevig, vertelt John. Vroeger was een fitnessapparaat behoorlijk statisch; met wat beknopte informatie over hartslag, tijd of calorieën had je het wel gehad. Tegenwoordig zijn apparaten uitgerust met geavanceerde functies. Ook de vormgeving is behoorlijk veranderd: van functioneel, groot en lomp naar gestroomlijnd en ronduit modieus. Er komen elk jaar weer nieuwe modellen. 'Fitnessapparaten worden steeds meer als onderdeel van het interieur gezien en als design item beschouwd. Er zijn zelfs roeiapparaten uitgevoerd in hout, zodat ze in een woonkamer of de serre geplaatst kunnen worden. In de bekende serie House of Cards is de president Frank Underwood geregeld op zo'n apparaat te zien.'

FUNFACTOR

Wat in elk geval niet verandert, zijn de dingen die nodig zijn voor een goed fitnessadvies: vragen stellen en luisteren. 'Dat zijn sleutelwoorden in de advisering', stelt John van Overmeere. 'Een apparaat moet aansluiten bij de wensen en de doelen van een klant en daarnaast moet het ook leuk zijn! De funfactor is heel belangrijk. Als je er geen plezier in hebt, wordt het niks met bewegen. Ik ben een verkoper in hart en nieren, maar ik heb er niets aan als iemand iets koopt wat hij niet gaat gebruiken. Ik vind het belangrijk dat iemand met een goed gevoel naar buiten gaat. Zo'n klant komt ook terug.'

Al sinds 1979 dé Afrika specialist

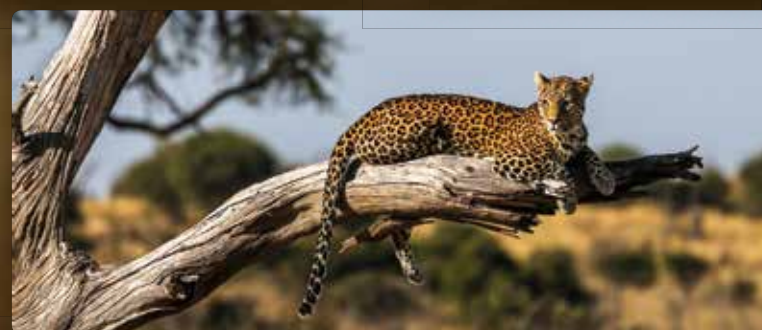
Het organiseren van reizen naar Afrika doen wij al meer dan 35 jaar met veel passie en motivatie. Afrika is een prachtig continent, dat voor iedere bezoeker tot nieuwe ontdekkingen leidt. Al onze bestemmingen bezoeken wij regelmatig. Op deze manier is onze kennis van de bestemmingen, accommodaties en mogelijkheden ter plaatse altijd up-to-date.

**Kerst en Oud & Nieuw vieren in
Tanzania, Kenia of Zuid-Afrika?**
**Extra ingekocht: 13, 15 of 16 daagse reis,
vertrek op 21, 22 of 23 december -
gegarandeerd beschikbaar!**

SAFARI IN AFRIKA?

Ruim 100 uitgekiende reizen vindt u op **jambo.nl** en in onze brochure of bel met onze Afrika specialisten op 020-2012740 voor een reis op maat.
De mogelijkheden zijn eindeloos, privé reizen geheel conform uw wensen!

Sterk in aanleg
en onderhoud

Nootenboom Sport bv

Aanleg en onderhoud van sportaccommodaties

De pluspunten van Nootenboom Sport bv

- ✚ Jarenlange ervaring in aanleg en onderhoud van sportaccommodaties.
- ✚ Aanleg natuurgras sportvelden sinds 1960.
- ✚ Aanleg kunstgrasvelden sinds 1984.
- ✚ Ervaring met alle sportvloeren zoals; hockey, voetbal, atletiek, korfbal, handbal, tennis, natuurgras, honk en softbal.
- ✚ Nootenboom Sport bv beschikt over een eigen onderhoudsteam met een zeer modern equipment.
- ✚ Nootenboom Sport bv beschikt over eigen personeel op het gebied van aanleg en onderhoud.
- ✚ Nootenboom Sport bv heeft veel ervaring in de aanleg van valdempende ondergronden en beschikt over vele certificaten op dit gebied.
- ✚ Nootenboom Sport bv heeft landelijk vele sportaccommodaties in onderhoud en kan derhalve flexibel en accuraat reageren op uw aanvraag.

Wilt u meer van ons weten?

Bel voor een vrijblijvende offerte naar
Nootenboom Sport bv 0180-820320
of bezoek onze website:

www@nootenboom-sport.nl

Nootenboom Sport bv
Achterzeedijk 57 unit 7
2992 SB Barendrecht

Dé lekkere en
verantwoorde keuze
in de kantine

**LEKKER
BEZIG!**

De kantine is het hart van een sportclubs. Iedereen komt er samen om te genieten van een hapje en een drankje. Met het Lekker Bezig programma willen we van de kantine niet alleen een gezellige, maar ook een gezonde plek maken. Lekker Bezig staat voor niets verbieden maar een gezonde keuze bieden. Meld jouw vereniging aan op www.sligro.nl/lekkerbezig en ontvang praktische handvaten om met verantwoorde alternatieven aan de slag te gaan.

sligro.nl/lekkerbezig

Sligro

Groots in genieten

Elke hap een feestje

Van borrelhapje tot broodje. Of van een salade tot zomaar, elke hap is een feestje voor je mond. In de verfijnde smaken van onze Gelderse kookworst, grillworsten en andere Zandvliet vleeswaren proef je de traditionele bereidingswijze en pure ingrediënten. Heerlijk op ieder moment. Dus laat je inspireren en hap elke dag in Zandvliet.

Ga voor meer informatie en inspiratie naar: www.zandvliet.com

Gelderse kookworst
heeft het Beter Leven
keurmerk met 1 ster.

Smaakmakers voor #fijnproevers

